

რა უნდა ნახა
გეოგრაფი
№1-მა
გეოგრაფი
5 №2-ს?!

სასივსათო მასხარა

„თუ ვინმეს ჯერ კიდევ ეჭვი ეპარება იმაში, რომ მიხეილ სააკაშვილი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გამოცემაში მასხარაა, ამ ცნობამ მათი ეჭვები უნდა გაფანტოს: „ბუ-შინი საქართველოს პრეზიდენტმა მიხეილ სააკაშვილმა THE INDEPENDENT-ს განუცხადა, რომ იმ ტიპის ტერაქტები, როგორიც ორშაბათს მოსკოვის აეროპორტში მოხდა, ჩრდილოეთ კავკასიაში რუსული პოლიტიკისთვის გადასაღები „სამაგირო“ იყო“.

დასავლეთმა საქართველოს პატრიარქს ღიადაც შეუტია?

თომას დე ვაალი:
„პატრიარქმა პოლიტიკაშიც შეაბიჯა, მაგალითად, მან საქართველოს განათლების სადავო მინისტრი დიმიტრი შაშკინი გააკრიტიკა... და პრეზიდენტმა სააკაშვილმა დღეს აღმოაჩინა, რომ ჰყავს ერთი პოტენციური კრიტიკოსი, რომელიც თვით კრიტიკაზე მაღლა დგას“.

6 რაუი
გვჭირდება
მიხეილ
სააკაშვილი?!

ნუკაის
კომისია, რომ
საქართველოში
არ მოქმედებს
თუჩაქის,
ირანის,
იმავე აზრის
10 აგენტურა

გაგა ნახა — კოტა ნახა, გოქა ისა გაგონახა!

უგახათო პოეტი

ციალა არდაშელია:
ყივჩაღა
ოთარაშვილა
ანტიმეგრული
დაქვეთა
ბრწყინვალად
შეასრულა

ონჯლორა ვაიჩქუნო, ამხანაგ ვაჟა?!

HUMAN
RIGHTS
WATCH
საქართველოს
ხელისუფლებას
დავნილთა
15 დავნაუი
აღანაუაულებს

ნახევარი მილიარდი... კანალიზაციის

ოცი საუკუნეა, რომის იმპერატორ ვესპასიანედან მოყოლებული, კაცობრიობამ იცის, რომ ფულს სუნი არ აქვს. საზინის შემოსავლის გასაზრდელად ვესპასიანემ გადასახადი დაუწესა მარმარილოთი გაწყობილ საზოგადოებრივ ტუალეტებს, სადაც გაქსეხული რომაელები ისე, როგორც რომის ცნობილ აბანოში — კარაკალას თერმებში, ერთმანეთის მოსანახულებლად, სასაუბროდ და დროის მოსაკლავად დადიოდნენ. სარგებლობ კომფორტით? გადაიხადე ფული!..

ჩვენი მთავრობა ტუალეტებისა და კანალიზაციის სისტემის სარეაბილიტაციოდ აზიის განვითარების ბანკიდან იღებს ნახევარი-მილიარდიან საგარეო ვალს, — იტყობინებთან საინფორმაციო სააგენტოები. დადგა კანალიზაციის რიგი, რადგან დანარჩენი ყველაფერი განვითარებული გვაქვს და საქმე — აწყობილი. მაძლარი ქვეყნის მაძლარ მოქალაქეებს კი, ბუნებრივია, პირველ რიგში, სჭირდებათ არა ფაბრიკა-ქარხნები და სამუშაო ადგილები, არამედ, რა თქმა უნდა, გამართული საკანალიზაციო

ინფრასტრუქტურა. ამიტომაც გავყავით თავი აზიის განვითარების ბანკის ვალების ყულფში, თანაც არაერთხელ. კობულეთ-ბათუმის შემოღობვის გზის ქობულეთის მონაკვეთის მშენებლობისთვის 118 მილიონი დოლარი დავიდეთ ვალად, თბილისის მეტროპოლიტენის სადგურ „უნივერსიტეტის“ მშენებლობისთვის — 30 მილიონი, თბილისის მერია 250 მილიონ დოლარს აიკიდებს, „გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია“ — 300 მილიონს. ეს არის ამ ძვირფასი ბანკისგან სხვადასხვა დროს აღებული

კრედიტების მცირე ნუსხა. უფრო მეტიც, აზიის განვითარების ბანკის დირექტორთა საბჭომ, სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მიზნით, საქართველოს 300 მილიონი დოლარის სესხი უკვე დაუმტკიცა. განსაკუთრებით საინტერესოა, რომ ამ ბანკის პირველი ტრანში გულისხმობს „ფეხით მოსიარულებითა და ველოსიპედისტთათვის გამოყოფილი გზების მოწყობას ქალაქებში, მათ შორის, მესტიაში...“ მესტიაში — ველოსიპედისტთა! საქონლისთვის შემოვლით გზას როდის და ვისი ფულით გაიყვანენ? თუ ძროხებს ასწავლიან ევლოსიპედებით გადაადგილებას ყუათიანი ბალახით მდიდარი საძოვრების მიმართულებით? სუშრობა იქით იყოს, მაგრამ ეს უზარმაზარი ვალი არც ერთ ისეთ დარგში არ არის ჩადებული, რომ, მოგება თუ არა, ახალი შემოსავალი მაინც მისცეს საქართველოს ბიუჯეტს. ვინმე სერიოზულად ხომ არ

ფიქრობს „საკანალიზაციო ფულით“ საზინის შევსებას? თუმცა ვინ იცის, ესენი ამა-საც მოახერხებენ... ხალხის ხარჯზე. ვესპასიანეს დროს საზოგადოებრივი ტუალეტების ლათინური სახელწოდება, დღეს ქართულად გადმოღებული, იყო სამარდე. ორგანიზმის ეს გამოწყობა, როგორც რამდენიმე დღის წინათ სააკაშვილის ერთ-ერთმა ოდიოზურმა პასუხმა დაგვარწმუნა, სახელმწიფო პოლიტიკაში დაპირისპირების საგანი გახდა. „აზიელთა“ ფულით რეაბილიტირებული კანალიზაცია, იმედი ვიქონიოთ, თბილისის გმირთა მოედანზეც დაარეგულირებს საჯარო პაექრობის საგანდცეულ პრობლემას და ჩვენი ვეტერანები თავისუფლად შეძლებენ ამ ტერიტორიაზე შიმშილობის აქციების გამართვას. საქმე დაიდრა! „აზიის განვითარების ბანკთან მოლაპარაკებები უკვე დასრულებულია და თანხის ხარჯვა მომავალი თვეებიდან დაიწყება“,

— განაცხადა გახარებულმა პრემიერ-მინისტრმა ნიკა გილაურმა. იმედია, ბატონმა გილაურმა იცის — ნებისმიერი, მეტ-ნაკლებად გონიერი ხელისუფლება, რომელიც სამედიცინო საგარეო ვალს იღებს, ცდილობს, რომ სესხად აღებული ფული მოახმაროს წარმოების, მცირე ბიზნესისა და ა.შ. განსავითარებლად იაფი სესხების პროგრამას, მნიშვნელოვანი სანარმოო სექტორების ამუშავებას, სოფლის მეურნეობას, ერთი სიტყვით, ისეთ საქმეს, რასაც ექნება პირდაპირი მოგება და გრძელვადიანი ეკონომიკური ეფექტი. მაგრამ, ცხადია, რომ ის საბარეო ვალიც ჩვენმა გონიერმა ხელისუფლებამ ფისკალური იმპულსის ეფექტის „კეთილდღეობის ილუზია ჩაივლის? რა მოხდება, როცა წყალი დღე და ღამე იზრიალებს და კანალიზაციის მილიც გამართულად იმუშავებს, ანუ ფული „ატაკტებთან“ შეიჭმევა (გენგავთ, კანალიზაციაში ჩაიყვრება)?! საინტერესოა, რა უნდა ჭამოს უმუშევარმა, მაგრამ 24-საათიანი წყლითა და კანალიზაციით უზრუნველყოფილმა ვანომ და ნარგიზამ ლესიჭინესა და შატბილში?! ჭამას რომ თავი დაეცემოთ, ეს ვალი ვინ და რა სახსრებით უნდა გადაიხადოს?

ფული უსუნოა, მაგრამ, როგორც „ექსპერტები ამბობენ“, იბრტყის ეფექტს შეიძენს მაშინ, როცა კანალიზაციაში დაგყრილი კრედიტების გასტუმრების დრო დადგება და ყველას ერთიანად დაგვანმლავს — გამცემსაც, ამღებსაც და... ვინც არაფერ შუაში ვართ. არამაჰ სანაბლია

სასიფათო მასსარა

მიხეილ სააკაშვილი სახიფათო მასსარაა — ასეთია მთავარი გზავნილი დენიელ ლარისონის წერილის, რომელიც მან *The American Conservative*-ში ახლახან გამოაქვეყნა („სააკაშვილის წინდაუხედავი ნაბიჯები“). წერილის ავტორი ცნობილი ექსპერტია, ანგარიშგასაწევი ავტორიტეტია საერთაშორისო ურთიერთობათა საკითხებში, ამ სფეროში მომუშავე მიმომხილველები ხშირად იმონებენ მისი პუბლიკაციების უკომპრომისო დასკვნებს. 2003 წელს იგი ქრისტიანად მოინათლა. მიჰყავს ბლოგი *Eunomia* ჟურნალ *The American Conservative*-ში, ხოლო *The Week*-ის საიტზე საკუთარი საავტორო სვეტისთვის წერს პრობლემურ თემატიკაზე.

ანალიტიკოსი კრიტიკულად აფასებს მიხეილ სააკაშვილის რუსეთთან ურთიერთობის პოლიტიკას, მიაჩნია, რომ მისი „საბრძოლო რიტორიკა“ „ფრიად საშუალო და საკარტელოს ყველა შანსს უკარგავს, თვალსაწიერ მომავალში ნორმალური ურთიერთობა აღადგინოს თავის დიდ მეზობელთან“. სააკაშვილის პოლიტიკის პათოსი აუცილებლად შესაცვლელია „თვით საქართველოსთვის, ასევე ამერიკისა და რუსეთის ინტერესებისათვის“, მით უფრო, რომ ვაშინგტონს ყველა საფუძველი აქვს, ისუროს რუსეთ-საქართველოს ურთიერთობის სასწრაფოდ აღდგენა“. ამასთან, მისი აზრით, აშშ-ის ინტერესი კავკასიის რეგიონში უმნიშვნელოა, ხოლო რაც არის, არ ეწინააღმდეგება რუსეთის ინტერესებს“.

ჩვენ რატომ ვურახუნებთ თავის კავკასიონის პიტალოს, გაუგებარია. ეტყობა ამ გაუგებარმა და ალოგიკურმა სიტუაციამ, რომელიც ამოვარდნილია საერთაშორისო ურთიერთობათა აღიარებული პრაქტიკიდან, დენიელ ლარისონსაც დაარღვევინა სხვა ქვეყნის მეთაურისადმი დამოკიდებულების ეთიკური ჩარჩოები და ათქმევინა, რომ: „თუ ვინმეს ჯერ კიდევ ეჭვი ეპარება იმაში, რომ მიხეილ სააკაშვილი სახიფათო მასსარაა, ამ ცნობამ მათი ეჭვები უნდა გაფანტოს: „გაშინე საპარტიზმოს პრაქტიკაში მისი THE INDEPENDENT-ს გაწევა, რომ იმ ტიპის ტარაქტები, როგორიც ორგანიზაციის მოსაქმის აპროპრიაციის თვითმკვლელობის ტარისათვის ავითმავით მოხდა, ჩრდილოეთ კავკასიაში რუსული პოლიტიკისთვის გადახდილი „საბაგირო“ იყო. მან ეს ძველანა ასევე შეაღწა „ნიანგს, რომელიც მზადაა, გადაგზავნოს“.

ჯერ ეს „შეღარება“ ვნახოთ, რომელიც თავდაყირა აყენებს მთელს ბიოლოგიურ და გეოგრაფიულ მეცნიერებას, რომლის ანბანს ბავშვებს იმ დროში ასწავლიდნენ, როცა ხელისუფლება პატარებს საჩუქრად ურთივებდა პერსონალურ „ლეპტოპებს“... რადგან არ არსებობდა.

სააკაშვილის „ახალი აზრ-

ოვნების“ მიხედვით, ეს რეპტილია ჭაობებში ბინადრობს, სადაც პირდაპირი (!?) ელოდება მსხვერპლს. ამის გამგონ ნიანგებს სიცილის ცრემლები წამოსცვივდათ თვალთაგან, ისეთივე, როგორც ბატონ მიხეილს, როცა ლატკი პენსიონერების ბინაში იწება მისვლა. თქვენ რომ ხელოვნური გგონიათ, ამაზე უფრო ბუნებრივს ვერსად ნახავთ, — აგვისსა გასული კვირის „ტელემატარონის“ მსვლელობისას.

ღამეც ვტირო. დღე რომ ტიროდა, ვნახეთ. ნიანგიც ტიროდა სიცილის ცრემლებით: ნეტა ისე არ მომკლა, არ მანახა, მსხვერპლი თავისი ნებით რომ ჩაუძვრება პირდაფრენილ ნიანგს ხახაში, და შემდეგ თუნდაც ვერონიკა ქობალიას ჩანთად მაქციაო.

ალბათ, მხოლოდ მიხეილ სააკაშვილს აქვს ნანახი ისეთი ჭაობი და ჭყანტობი, რომლებიც მრავალცენტრირიანი ნიანგების სამყოფელია. ან, ეგებ, უკვე დაჭაობდა მდინარე ნილოსი პრეზიდენტ მუბარაქის 30-წლიანი მმართველობის ეპოქაში?..

ნილოსის ნიანგი...

„თანამედროვე ნიანგები ტროპიკებისა და სუბტროპიკების სხვადასხვა მტკნარ წყალსატევებში ცხოვრობენ. ზოგიერთი სახეობა ზღვაში ჩამდინარე ტროპიკული მდინარეების შესართავებში გვხვდება...“ ასე წერია, პატარე-

სააკაშვილის უგუნაბა, შესალოა, რუსეთის მთავრობისთვის იმის საბაზად იქნეს, რომ საქართველო დოქტორის ავითმავსთან კავშირში დადგინდეს

ბო, სააკაშვილი ენციკლოპედიის რუსული გამოცემის, *Мир*-ის 245-ე გვერდზე.

ჭაობში — არაო. უფროსებისთვის: „ნიანგი — სპარსთა ენაა ნიანგ, ქართულად ხეივანი და ბერძნულად კოროდილო ჰქვია“ (სულხან-საბა ორბელიანი, *ლექსიკონი ქართული, I, გვ. 592*).

გლობალური დატობა, ეტყობა, ბუნების გვირგვინს ტვირზეც მოქმედებს... საბუნებისმეტყველო ნიალს-ელა ამით ამოვსურთ და სუბტროპიკული (რომელიც მიხეილ სააკაშვილს ტროპიკები ჰგონია) საქართველოს ხელი-სუფლების პოლიტიკურ უდაბურებაში გადავინაცვლოთ, სადაც პოლიტიკის სამუმი იმის მიხედვით „უბერავს“, „საიდანაც ქარი ქროდა“.

ზემოდან, რა თქმა უნდა. ზემოდან დანაბერს კი დენიელ ლარისონი ასე განსაზღვრავს: „სააკაშვილმა ეს საჯარო განცხადება გააკეთა სულ რაღაც რამდენიმე

თვეში მას შემდეგ, რაც საქართველომ ჩრდილოეთ კავკასიის მცხოვრებთათვის სავიზო რეჟიმი გააუქმა. იმ ფონზე, როცა რუსეთს უსაფრთხოებასთან დაკავშირებით რეგიონში სერიოზული პრობლემები უჩნდება, ეს ნაბიჯი აშკარად პროპაგანდაა“.

ლარისონის ეს პოზიცია სრულად ესადაგება სხვა ცნობილი ექსპერტების, მათ შორის, ანალიტიკოს თომას დე ვალის მოსაზრებას, რომელიც მან ჯერ კიდევ მარშან, შემოდგომაზე, ლარისის საკონტროლო-გამშვები პუნ-

ქტის გახსნის შემდეგ გამოთქვა: „საქართველოს ხელი-სუფლებამ ჩრდილოეთ კავკასიისთან დაახლოვების ახალი პოლიტიკა აამოქმედა, რომელიც, რუსების აზრით, ამ რეგიონის დანარჩენი რუსეთისგან გამოყოფის სტრატეგიაა“.

რაც უფრო ღრმად შედის არ რუსულ-ქართული ურთიერთობათა გაუდაბურებულ ტყეში, სულ უფრო მეტ ხეზრულ ხეს მეხვდება — ნაცრობი სახეები, ტირაფირებული უგნურება.

„სააკაშვილის უხეში განცხადება „სამაგიეროს გადახდის“ თაობაზე, — წერს დენიელ ლარისონი, — რაც ვიზების გაუქმების პროვოკაციული გადაწყვეტილებიდან და მოსკოვის სასტიკი ტერაქტიდან რამდენიმე დღეში გაკეთდა, თითქოს საგანგებოდ იმისკენაა მიმართული, რომ მოსკოვს გაუჩნდეს საბაბი, კიდევ უფრო გააუარესოს საქართველოსთან ურთიერთობა და თბილისთან კიდევ უფრო ნაკლებად მოქნილად იმოქმედოს. ყველაფერი შეიძლება უარესი სცენარიით განვითარდეს: სააკაშვილის უგუნაბა, შესალოა, რუსეთის მთავრობისთვის იმის საბაზად იქნეს, რომ საქართველო დოქტორის ავითმავსთან კავშირში დადგინდეს“.

ამასობაში საქართველოში მსოფლიოში საუკეთესო თოვლი მოვიდა და, სანამ ზამთრის სეზონი ისევ სწრაფად დამთავრებულია, რო-

გორც ბათუმური ზაფხული-სა, მოვასწროთ და ვთხოვთ სამეცნიერო რეგალიების მქონე დიპლომატებსა და საერთაშორისო სამართლის სპეციალისტებს მოკლე კომენტარი *The American Conservative*-ის პუბლიკაციაზე.

წინდახედული მიდგომა გეგმიურად

ირაკლი მენაღარიშვილი, საერთაშორისო ექსპერტი, სტრატეგიულ გამოკვლევათა ცენტრის დირექტორი:

— აქ მხოლოდ ერთი დასკვნა შეიძლება გავკეთდეს: ადამიანი, რომელიც ეხება ისეთ მტკივნეულ თემას, როგორიც არის ტერორიზმი, მით უფრო, მეზობელ ქვეყანაში, უნდა იყოს ბევრად უფრო წინდახედული, მიუხედავად იმისა, ეს ქვეყანა მის სამშობლოსთან ომის მდგომარეობაშია თუ მეგობარი სახელმწიფოა. ეს არის უმთავრესი, რაც ამ პუბლიკაციიდან ჩანს.

ტერორიზმი ის ბოროტებაა, რომელიც მიუღებელია ყველგან და ყველა ფორმით, ჩრდილოეთ კავკასიაში განხორციელებული პოლიტიკა ხელს რომ უწყობს ასეთი მოვლენების განვითარებას, ამაში ეჭვი არავის ეპარება. მაგრამ, არა მგონია, ამ თემის შედაღობა ამჟამად სარგებლობის მომტანი იყოს საქართველოსთვის.

„ჭაობი, პარტიზანული“ ბიზნესი, პროფესორი:

— დენიელ ლარისონის წერილმა შეუძლებელია, არ ჩაგვაფიქროს. 2011 წლის 25 იანვარს მოსკოვში, დომოდედოვოს აეროპორტში, მომხდარმა ტერაქტმა ყველა შეძრა და, მათ შორის, საქართველოშიც. დაიღუპა 35 და დაიჭრა ასზე მეტი ადამიანი.

ტერორისტული აქტის მსხვერპლი გახდნენ აბსოლუტურად უდანაშაულო ადამიანები, მათ შორის, ქალები და მოზარდები. განუზომელია ის მორალური ტრავმა, რომელიც მსოფლიოს ყველა მოქალაქემ მიიღო ამ ბარბაროსული აქტის შედეგად. ტერორიზმს არავითარი გამართლება არ შეიძლება ჰქონდეს და იგი ყველგან და ყოველთვის უნდა იქნას დაგმობილი.

რამდენად მიზანშეწონილია ახლა მოსკოვში მომხდარი ტერორისტული აქტის გამომწვევ პოლიტიკურ მიზეზებზე საუბარი? არ დავგავიწყდეს, რომ საქმე ეხება სახელმწიფოს, რომელთანაც უაღრესად გართულებული ურთიერთობა გვაქვს (თუ გვაქვს ისინი საერთოდ?) და მოუზომავმა სიტყვამ, ცხელ გულზე ნათქვამმა, ჩვენს ქვეყნებს შორის ურთიერთობა შეიძლება კიდევ უფრო დაძაბოს, თუმცა მეტი რა...

ასე რომ, ბატონი ჭაბუასი არ იყოს, „ჭკუით, ქართველებო!“

არაფე სანაბლიძე

უმასხართო პოეზი

მწერალთა კავშირის გარშემო ატეხილმა სკანდალმა ლამის პარანოიის პიკს მიაღწიოს. ურთიერთბრალდებების სერიამ, რომელმაც მწერლებს შორის დედის გინებისა და მეკვდარ-ცოცხლის შვიდ ბრუნვაში ტრიალის ფონზე ჩაიარა, ჭორ-მართალი ერთმანეთში არია და საზოგადოებისთვის კიდევ უფრო ბუნდოვანი გახადა, რეალურად რა იყო ის განხეთქილების ვაშლი, რომელმაც მაჩაბლის ცამეტ ნომერში საუკუნის ვაი-ვიში გამოიწვია?.. ამ და სხვა მნიშვნელოვან დეტალებში გასარკვევად „საქართველო და მსოფლიო“ მწერლებს: ციალა არდაშელიასა და ზურაბ თორიას დაუკავშირდა და, უწინარესად, იმ ბრალდებაზე ესაუბრა, რომელიც მათ მწერალთა კავშირის თავმჯდომარის მოადგილეს — ვაჟა ოთარაშვილს პროზის ანთოლოგიაში მათი მოთხრობების შეუტანლობის გამო წაუყენეს.

— ქალბატონო ციალა, „იმედის“ სპეციალურ რეპორტაჟში თქვენ ბრძანეთ, რომ ვაჟა ოთარაშვილმა მის მიერ შედგენილ ანთოლოგიაში თქვენი მოთხრობა არ შეიტანა, მიზეზად კი ის დაასახელეთ, რომ მასში რამდენიმე მეგრული სიტყვა გამოყენებული. თქვენი აზრით, მართლ ეს იყო მიზეზი? როგორ ფიქრობთ, რა აქვს ვაჟა ოთარაშვილს მეგრულებისა და მეგრულის საწინააღმდეგო?

— საზოგადოების ნაწილმა, რომელიც, ასე თუ ისე, იცნობს მწერალთა კავშირში მიმდინარე პროცესებს, კარგად იცის, ვინ არის და რასაც წარმოადგენს ვაჟა ოთარაშვილი. მაგრამ ის, რაც ოთარაშვილმა მიბრუნებაზე და მიგრულ ენაზე იკადრა, ვფიქრობ, მართლ ერთი პიროვნების, ამ შამთხვევაში, ოთარაშვილის მოფიქრებული არ არის, ეს გაცილებით უფრო რთული პრობლემაა, რომლის უკანაც ადამიანთა გარკვეული ჯგუფი დგას, ხოლო ვინ არიან ისინი და კონკრეტულად რა მიზნები ამოძრავებთ, ამაზე საუბარი დღესდღეობით არ მიმართავს მიზანშეწონილად... მოვა დრო, ეს ვნებათაღელვა ჩაცხრება და ყველაფერზე დაუფარავად ვისაუბრებ...

— ის მაინც გვითხარით, მართლა თქვა თუ არა ოთარაშვილმა, ანთოლოგიაში მეგრულს არ გაეაჭაწანებო.

— დიახ, ზუსტად ასე თქვა, სიტყვასიტყვით, თანაც ამ ნათქვამში იმხელა ირონია, ზიზილი და ცინიზმი იყო, რომ, უბრალოდ, ამის წარმოდგენაც კი ძნელია. მოკლედ, ეს იყო ბინძური პროვოკაცია, რომელიც ამკარად ვიღაცამ დაუკვეთა; ყოფილმა ოთარაშვილმა კი, თავის მხრივ, ეს ანტიმეგრული დაკვეთა ბრწყინვალედ, მე ვიტყვოდი, ფრიადზე შეასრულა...

— კი მაგრამ, თუ ეს მართლა ვიღაცის დაკვეთა იყო, რა მიზანს მიაღწია დამკვეთმა ან თუნდაც ოთარაშვილმა?

— კიდევ ერთხელ ვიმეორებ, ეს ძალიან რთული საკითხია და ახლა ამაზე დეტალურად საუბარს არ ვაპირებ. რაც შეეხება პირადად ოთარაშვილს, მე მას პირშიც ვუთხარი, ყოფილი ხარ-მეთქი და, თუ საჭირო გახდება, მომავალშიც ვავიმეორებ. ეს კაცი არ არის ძარბაშელი, ის არის ყიზილბაში და თანაც სასარგებლოდ. სწორედ მისნაირ ადამიანებზეა გრძელდება გრიგოლ აბაშიძის პრემია, ძარბაშელი გვარის მატარებელი.

ლი და ძარბაშელი მოლაპარაკე ყველა ძარბაშელი არ არის!; თუმცა, ოთარაშვილის შემთხვევაში, ამას დამტკიცებაც არ სჭირდება, იმიტომ, რომ მან უკვე თვითონ დაგვარწმუნა თავისი გამოწვევებით ამ ქვეყნის ბაზაში.

— საინტერესოა, მწერალთა კავშირში ვინმე თუ იზიარებს ოთარაშვილის პოზიცი-

ვაჟა ოთარაშვილი:

თავის გარტყმას და ვინაგანთავის გოფიშის მოხდას არ ვაპირებ!

ას ანთოლოგიაში მეგრული სიტყვების გაჭაწანება-არგაჭაწანებასთან დაკავშირებით...

— არავინ, არც ერთი მწერალი, არც ერთი წევრი ამას არ ეთანხმება; პირიქით, ყველა ამბობს, რომ ეს არის არანორმალური და არაჯანსაღი დამოკიდებულება.

— როგორც ვაგიფე, მწერალთა კავშირის შენობას ისევ ართმევინ. როგორ ფიქრობთ, ოთარაშვილის ნათქვამზე ატეხილ სკანდალთან ამას რაიმე კავშირი აქვს?

— რა თქმა უნდა, აქვს. მეტსაც გეტყვით, ეს ბინძური პროვოკაცია ოთარაშვილმა სწორედ იმისთვის მოაწყო, რომ მწერალთა კავშირის სახელი დაეცა.

არა, არც იმას გამოვრიცხავ, რომ ეს ყველაფერი მას თავისი სიბრძნით მოსვლოდა, თუმცა ეს ნაკლებად სარწმუნოა, რეალური კი ის არის, რაც მოგახსენეთ. მაგრამ ვიმეორებ: მიზეზთა და მიზეზთა გამო ახლა ამაზე ვრცელად საუ-

ციალა არდაშელია:

ყივრალა ოთარაშვილმა ანტიმეგრული დაკვეთა ბრწყინვალედ შეასრულა

ოჯლოკა ვაიჩქუნო, ამხანაგ ვაჟა?!

*არ გრცხვინია, ამხანაგო ვაჟა?!

ბაც არ უნდა იყოსო, მიმარნია, რომ არის წარმოუდგენელი სირცხვილი არამხოლოდ თვითონ ოთარაშვილისთვის, არამედ სრულიად ქართველი ერისთვის, ვინაიდან ერთი, როცა ასეთ რამეს ამბობს რიგითი მოქალაქე, რომელსაც შეიძლება არ ესმოდეს, რას ლაპარაკობს, და მეორე, როცა ამას მწერალი აცხადებს, კაცი, რომლის უპირველესი ფუნქციაც, თავისი მოწოდებიდან გამომდინარე, ერის სულიერი გაერთიანება და ერთ მუშტად შეკვრა უნდა იყოს და არა დაქსაქსვა და

ციალა არდაშელია:

ყივრალა ოთარაშვილმა ანტიმეგრული დაკვეთა ბრწყინვალედ შეასრულა

დაქუცმაცდება. არ ვიცი, ამას რა ღმერთმა და რა ახსნა მოუქმევსო, ვერც ის გაიგია, რამ გააბოშა ეს კაცი, მაგრამ ერთი რამ ფაქტია: რაც მან იკადრა, ეს არის საზიზღრობა!

— ბევრს ჰგონია, რომ ოთარაშვილის ნათქვამი „ანთოლოგიაში მეგრულს არ გაეაჭაწანებო“ მიზნად გარკვეულ პროვოკაციას ისახავდა, რასაც თავისი დამკვეთიც ჰყავდა. თქვენ რა აზრის ხართ ამაზე?

— არის გარკვეული ლოგიკა და საფუძველი ამ მოსაზრებაში; მაგრამ გითხარით და კი-

მელმაც, ყველა სიკეთესთან ერთად, მწერალთა კავშირის გოლშევიკური ორგანიზაცია უნდა, მაშინ, როცა სულ რამდენიმე თვის წინათ სრულიად საპირისპიროს განაცხადა და ვითომ მაქარდით იცავდა იმავე მწერალთა კავშირსა და მის უფლებებს. რა უნდა ელაპარაკო ასეთ ადამიანს. ყველამ იცის, ის ვინც არის, ამის შემდეგ კი უფრო ნათელი გახდა ყველაფერი...

— ისე, ოთარაშვილს მართლ მეგრულზე აქვს გართულება თუ სვანურზე ან სხვა ქართულ კოლოკაზეც იგივე აზრისა ბრძანდება?

— არ ვიცი, მას რაზე აქვს გართულება და რაზე არა. და საერთოდ, არც ამათი ანთოლოგია მინდა, არც ამათი მწერლობა და არც ამათი სამსახური. მინდა, დავივიწყო ეს ამბავი, იმიტომ, რომ, როგორც გითხარით, ეს არის სირცხვილი და თავის მოჭრა ჩვენი. ასეთი რამ არ უნდა განმეორდეს არასოდეს. მაგრამ, სანამ მწერალთა კავშირში ვაჟა ოთარაშვილისნაირი ადამიანები იქნებიან, გამორიცხული არააფერია.

ციალა არდაშელიასა და ზურაბ თორიასთან საუბრის შემდეგ „საქართველო და მსოფლიო“ კომენტარისთვის ვაჟა ოთარაშვილსა და პოეტ ვახტანგ ხარჩილავას დაუკავშირდა.

ვაჟა ოთარაშვილი:

— თავის მართლებასა და მით უფრო ვინმესთვის ბოდიშის მოხდას არ ვაპირებ, მაგრამ მინდა, გითხრათ, რომ სასაცილოა ის ბრალდება, თითქმის მე რაღაც გართულება მქონდეს მეგრულ ენაზე. ეს ალსურდია, უბრალოდ, როცა ანთოლოგია გამოსაცემად მზადდებოდა, ვთქვი, რომ ნებისმიერი სიტყვა, იქნებოდა ეს მეგრული, სვანური თუ სოფა-თუშური, ყოფილიყო ცალკე განმარტებული, როგორც ეს აკადემიურ ლიტერატურულ გამოცემას შუაფერია; ან ის ფრაზები ყოფილიყო ქართულად და დაბლა ყოფილიყო მეგრულად... ეს იყო ჩემი პოზიცია და დღესაც ამ აზრზე ვარ, რომ ნებისმიერი აკადემიური გამოცემა უნდა იცავდეს ლიტერატურულ-

ენობრივ ნორმებს, დიალექტები კი უნდა იყოს განმარტებული სკოლაში. მე გგონია, ამაში ვინმე რამე ანტიმეგრულს არ უნდა ხედავდეს და, საერთოდ, მსგავსი თემებით არ უნდა ხდებოდეს მანიპულირება, იმიტომ, რომ ეს არის აბსურდი და ამ აბსურდით ისევ და ისევ საზოგადოება შედის შეცდომაში...

ვახტანგ ხარჩილავა:

— ჩემთვის ძნელი წარმოსადგენია, ადამიანს მწერალი ერქვას და ასეთ სისულელეს ამბობდეს. არ ვიცი და ვერ გამოვიცხადებ, რამ შეიძლება ქართველ კაცს და მით უმეტეს მწერალს ასეთი საზიზღრობა ათქმევინოს... თვით აკაკი წერეთელი ბრძანებს, მეგრული ენა არის თვალმარგალიტების სალარო ქართულისთვის და ამ სალაროს ყველა უნდა მიეუბრუნებოდეს, მიეუტრიალდებოდეს. გასაგებია, რომ ვაჟა ოთარაშვილიც მწერალი და პოეტი, მაგრამ, თუ აკაკი ამას ამბობდა, ვინ არის ოთარაშვილი, რომ წამოჭიმულა და უტიფრად იძახის, მეგრულს არ გაეაჭაწანებო. ეს არის ანტიქართული, ანტიეროვნული განცხადება; ანტისახელმწიფოებრივად მოაზროვნე ადამიანის სულისკვეთება ჩანს ამ სინძიურში... სხვა რა უნდა ვთქვა იმაზე, რომ კაცი ასეთ სისაძაგლეს ამბობს, რითაც აკინებებს და შეურაცხყოფს არა მარტო მეგრულ ენას და სამეგრელოს, არამედ მთელს ერსა და საქართველოს. ისე, ზოგადად, ანტიმეგრული კამპანია არ დაწყებულა გუშინ და გუშინწინ. ეს გაცილებით უფრო დიდი ხნისწინანდელი ამბავია და ვეჭობ, რომ ოთარაშვილის გამონათქვამიც ამ კამპანიის გაგრძელება და გამოძახილია. თუ ეს მართლა ასეა, მაშინ, ამ კაცის სახით, სიამაყე ძალიან დიდ შედეგებასთან გვემდინება და, უბრალოდ, არ შეიძლება, ასეთი ადამიანი იყოს მწერალთა კავშირის გამომცემლობის სათავეში. ეს უწინააღმდეგოა ამაზე ხმა უნდა აღიმართოს, პირველ რიგში, იმ ხალხმა, ვგულისხმობ მწერლებს, რომლებმაც ყველაზე კარგად იციან, რა ხდება და რა ანტიეროვნული ძალებიც ტრიალებს ჩვენ გარშემო...

P.S. როგორც ყველა სკანდალურ ამბავს, მწერალთა კავშირში განვითარებულ მოვლენებსაც, ბუნებრივია, საზოგადოებაში დიდი მითქმა-მოთქმა და დაპირისპირების მიზეზებზე ვერსიების ცვენა მოჰყვა. ითქვა, რომ მწერლებმა ფული ვერ გაიყვეს და ერთმანეთს ამის გამო დაერივნენ, რომ ვიღაცას პირველობის სურვილი მოზღვაგებია და მწერალთა კავშირის თავმჯდომარეობაზე გამოუთქვამს პრეტენზია. მაგრამ სინამდვილეში სიმართლე არც ერთია და არც — მეორე. როგორც ჩანს, რეალურად დაპირისპირება იმან გამოიწვია, რომ მსოფლიოში რკინის მადნის მოპოვება შემცირდა, რამაც თავისთავად ფოლადის ფასიც გაზარდა და საბოლოოდ მთელს დუნიაზე მახათის დეფიციტი გამოიწვია...

ჯაბა ჟვანია

გაგზიზიარე

დიკ მარტი,
ევროპის საბჭოს
საპარლამენტო ასამბლეის
მონიტორინგის კომისიის
ხელმძღვანელი:

ევროპის საბჭოს საპარლამენტო ასამბლეამ რუსეთ-საქართველოს კონფლიქტის გადაწყვეტა ვერ შეძლო... ეს სასწაული იქნებოდა, ამ სფეროში კი საოცრებები არ ხდება. ჩვენ ვიპოვეთ საჭირო განწყობა. პრობლემა რთულია, თუმცა ჩვენ ვიპოვეთ გზა, როგორ გავაგრძელოთ ამ საკითხის განხილვა. ჩვენ აღარ გვეყოლება მომხსენებლები მხოლოდ 2008 წლის კონფლიქტის საკითხზე. ამიერიდან გვეყოლება მომხსენებლები ქვეყნების — რუსეთისა და საქართველოს შესახებ, რომლებიც სიტუაციას დააკვირდებიან...

„პირველი“

ირაკლი ლაშინი,
ექსპერტი უსაფრთხოების
საკითხებში:

ურთიერთობის დათბობა სახელმწიფოსთან, რომელიც პრინციპულ ნინალმდეგობაშია დასავლეთთან და რომლის შიგნით სამოქალაქო დაპირისპირების დიდი მუხტი არსებობს, საქართველოს კარგს არაფერს მოუტანს. არ არის გამორიცხული, გარკვეული არეულობის შემთხვევაში, რისი აღბათობაც მაღალია, საქართველოს საზღვრებს ლტოლვილთა ნაკადი მოაწყდეს. ფაქტობრივად, უვიზო რეჟიმში მყოფი ირანიდან დაძრულ ამ ნაკადს ვერანაირად შევაჩერებთ.

„პირველი“

მამუკა კაციტაძე,
„ახალი მემარჯვენეების“
ერთ-ერთი ლიდერი:

როდესაც აფხაზეთის ომის დროს სააკაშვილი მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში ლალოდა, ესენი, იმ გარდაცვლილ ბიჭებთან ერთად, სიცოცხლისა და ჯანმრთელობის ფასად იბრძოდნენ — ქვეყნის ტერიტორიულ მთლიანობას იცავდნენ. როდესაც გამოდიხარ და უნდა იქნება სიტყვებამდე დაგყავს ეს ყველაფერი, შეურაცხყოფ აფხაზეთში ნაბრძოლებსაც და სრულიად საზოგადოებასაც, ეს არის თავხედობის მწვერვალი, რაც, უპირველესად, სააკაშვილის აღზრდის პრობლემა და ამის მაგის აღმზრდელებს უნდა რცხვენოდეთ.

„ყველა სიახლე“

მარიამ ლორთქიფანიძე,
პროფესორი:

გავიხსენოთ, რამდენი უცხოელი ცხოვრობს საქართველოში და თითქმის ყველასთან გართულებული გვაქვს ურთიერთობა, ებრაელების გარდა. ყველა რაღაცას გვედევნება. რა საჭიროა კიდევ სხვა ეთნიკური ელემენტის დამატება? მესმის, რომ სოფლის მეურნეობა ჩვენთან ჩავარდნილია და ბურები კარგი მეურნეები არიან, მაგრამ შეუქმნან ქართველებს პირობები, დასახლონ დაცარიელებულ მიწებზე, რომელიც ბერი გვაქვს. დაეხმაროს სახელმწიფო, აზრი რომ ჰქონდეს აქ სოფლის მეურნეობის წარმოებას. საერთოდ, რა საჭიროა აქ უცხოელების ჩამოსახლება, არ მესმის. მით უმეტეს, რომ დემოგრაფიული ბალანსი ქვეყანაში ჩვენს საწინააღმდეგოდ იცვლება. 10-20 წლის შემდეგ ძალიან ცოტა ქართველი დარჩება საქართველოში.

„ყველა სიახლე“

დასავლეთმა საქართველოს პატრიარქს ღიაღას შეუბია?

შარშან, 29 დეკემბერს, როდესაც მომავალი წლის პოლიტიკურ პროგნოზს ვადგენდით, გამოვთქვე მოკრძალებული ვარაუდი, რომ წლის დასაწყისიდანვე გარკვეული ძალების მიერ საქართველოს საპატრიარქოს წინააღმდეგ სერიოზული შეტევა განხორციელდებოდა. 27 იანვარს „The National Interest“-ში გამოქვეყნდა წერილი, რომელიც გარკვეული რაკურსით შეიძლება განვიხილოთ, როგორც მკაფიო სიგნალი იმისა, რომ მზადება ამ საგარეუდო შეტევისთვის გადამწყვეტ სტადიაში შედის.

ერთი ციტატა, რომელიც წერილის შინაარსზე საკმაოდ მყარ შთაბეჭდილებას ქმნის: „პატრიარქმა პოლიტიკაშიც შეაბიჯა, მაგალითად, მან საქართველოს განათლების სადავო მინისტრი დიმიტრი შაშკინი გააკრიტიკა. რუსეთში, მიუხედავად მთელი მისი კლავიშისა, წარმოუდგენელია, რომ პატრიარქი მხარს ეჭიდოს ელჩს საკანაქო პოლიტიკურ საკითხთან დაკავშირებით დაუპირისპირდეს. საპარტოვლოში ახლა ეს შინაგარეულია და პარტიკულურად სააკაშვილმა დღეს აღმოაჩინა, რომ ჰყავს ერთი პოტენციური კრიტიკოსი, რომელიც თვით კრიტიკაზე მაღლა დგას“ (აქ და შემდგომ „foreignpress.ge“-ს თარგმანი).

ერთი შეხედვით, ეს მხოლოდ ერთი პუბლიკაციაა, თუმცა ყურადღება მივაქციოთ იმას, რომ მისი ავტორი „კარნეგის ფონდის“ ექსპერტი, „Institute for War & Peace Reporting“-ის ყოფილი დირექტორი თომას დე ვალაია. ამ ავტორის პუბლიკაციებსა და სააკაშვილის ქმედებებს შორის უცნაური ურთიერთკავშირი არაერთგზის დაფიქსირდა. მათ შორის გასული წლის სექტემბერში, როდესაც სააკაშვილის გამოსვლას გაეროში („ერთიანი კავკასიის“ იდეის გახმოვანებით) ნინ უძღოდა დე ვალის პუბლიკაცია „Foreign Policy“-ში; კავშირი ამ ორი ადამიანის მიერ გაჟღერებულ იდეებს შორის თვალმისაცემი იყო (თემა ვრცლად განხილულია „საქართველო და მსოფლიო“-ს 22 და 29 სექტემბრის ნომერებში).

რა თქმა უნდა, ჩვენ ვერ

ვიტყვი, რომ დე ვალის ტექსტები სააკაშვილის შთაგონების წყაროა, ან კიდევ იმას, რომ დე ვალაი პირველი ახმინაბს მსოფლიო პოლიტიკის მაღალ წრეებში გაშლილ იდეებს, თუმცა მივაქციოთ ყურადღება ერთ გარემოებას: დე ვალის ბოლო წერილი „პატრიარქის გაზაფხული“ თითქოს ისეა შედგენილი, რომ სააკაშვილზე გარკვეუ-

თომას დე ვალაი:

„პატრიარქმა პოლიტიკაშიც შეაბიჯა, მაგალითად, მან საქართველოს განათლების სადავო მინისტრი დიმიტრი შაშკინი გააკრიტიკა... და პრეზიდენტმა სააკაშვილმა დღეს აღმოაჩინა, რომ ჰყავს ერთი პოტენციური კრიტიკოსი, რომელიც თვით კრიტიკაზე მაღლა დგას“

ლი ზემოქმედება მოახდინოს: მაგალითად, წერილის დასაწყისშივე აღნიშნულია, რომ პატრიარქის „გამამართლებელი რეპრეზენტაცია“ გაეროში აღმართა სააკაშვილის რეპრეზენტაციის წინააღმდეგ. შემდეგ ნათქვამია, რომ პოლიტიკურ ლიდერებს ამ „კლავიშის“ (პატრიარქთან საქართველოსა და რუსეთში. — ავტ.) „ასოციაცია“ სჭირდებათ, ხოლო პატრიარქები „ამ ვითარებას თავისი პოლიტიკური მიზნების გასატარებლად იყენებენ“. ამ ორ ფრაზას შორის ჩართულია უცნაური პასაჟი: „საკაშვილი ტემპერამენტითა და შეხედულებებით შორსაა ორთოდოქსული ღვთისმოსაობისგან, მაგრამ ამასწინათ საჯაროდ გამოხატა პიეტეტი პატრიარქისადმი და მანამდე შეიღობა ნათლობაზე თანხმობა განაცხადა“ („No comment“, რომ იტყვიან).

დე ვალი აღნიშნავს, რომ საქართველოსა და რუსეთის პატრიარქების „სასარგებლოდ უნდა ითქვას, რომ ერთი რამ, რაც მათ გააქეთეს, ერთმანეთთან კარგი ურთიერთობების დაცვა“, თუმცა ორი პატრიარქისა და ორი ეკლესიის ურთიერთობის განხილვის შემდეგ მოდის შემდეგი ფრაზა: „მოსკოვის პატრიარქი „ახლო საზღვარგარეთში“, ალბათ, რუსეთის რბილი ძალის ყველაზე ეფექტური ინსტრუმენტია“. მთელი რიგი ადამიანებისთვის როგორც დასავლეთში, ისე საქართველოში (მათ შორის, საგარეუდო, ხელისუფლებაში) ეს საფრთხეზე მიმანიშნებელი სიგნალია.

მარტივად რომ ვთქვათ, პოლიტიკური და ეკონომიკური კრიზისის გამო კომუნალური მიმდევრული და, შესაბამისად, კლიერ განმარტებული სააკაშვილი

კავშირს თითქმის ყოველ ჩასწორებაზე, რომ არსებობს ადამიანი, რომელსაც მასზე დიდი რეპრეზენტაცია აქვთ, რომ ის პოლიტიკაში იკავებს, რომ ის მჭიდროდ ურთიერთობავს ინარჩუნებს რუსეთის ინტერესების მთავარ გამტარებელთან და, ამასთანავე, კრიტიკაზე მაღლა დგას. არადა, სააკაშვილი მკვეთრ და ნაკლებად ადეკვატურ ქმედებას მაშინაც იწყებდა, როდესაც წარმოსახვითი საფრთხე მისი ხელისუფლებისთვის გაცილებით ნაკლები იყო. საინტერესოა, ხომ არ არის ეს მიზანმიმართული პროვოკაცია?

რა თქმა უნდა, გამოიცხადება არაა, რომ საქმე მხოლოდ დამთხვევასთან გვექნედს და დე ვალის პუბლიკაცია პატრიარქთან დაპირისპირებული ძალების არანაირ შენიღბულ გზავნილებს არ შეიცავდეს და არც სააკაშვილის „ამხედრებს“ ისახავდეს მიზნად, თუმცა გარკვეული სიფრთხილე, ალბათ, მაინც გვმართებს; სიფრთხილეს, როგორც ცნობილია, თავი არ სტივია.

დიმიტრი მონიავა

მოკლად

თეთრ სახლს ახალი პრეს-მდივანი ჰყავს

თეთრი სახლის ახალი პრეს-მდივანი ყოველკვირეულ გაზეთ „Time“-ის მოსკოვის ბიუროს ყოფილი კორესპონდენტი, 45 წლის ჯეი კარნი იქნება. ამ საკადრო ცვლილებას აშშ-ის პრეზიდენტი უკვე დაეთანხმა, ოფიციალურად კი ამის თაობაზე უახლოეს მომავალში გამოცხადდება. ამერიკის ლიდერის ახლანდელი ოფიციალური წარმომადგენელი რობერტ გიბსი თანამდებობას თებერვლის შუა რიცხვებში დატოვებს და ობამას წინასაარჩევნო კამპანიით დაკავდება. კარნი ამ ეტაპზე აშშ-ის ვიცე-პრეზიდენტის — ჯოზეფ ბაიდენის აპარატში საზოგადოებასთან ურთიერთობის დირექტორია. თეთრ სახლში იგი 2009 წლიდან მუშაობს, მანამდე კი მრავალი წლის მანძილზე ჟურნალისტად მუშაობდა. აქამდე მას ობამასთან პირადი ურთიერთობა პრაქტიკულად არ ჰქონია.

ბელარუსი შეხდომებს აღიარებს

დეკემბერში მინსკში გამართულ საპროტესტო აქციებზე დაკავებულ ოპოზიციის მომხრეთა ადმინისტრაციული საქმეების განხილვისას რამდენიმე სასამართლო შეცდომა დაუშვეს. ამის თაობაზე ქვეყნის გენერალურმა პროკურორმა გრიგორი ვასილენკომ განაცხადა. მისი თქმით, ოპოზიციონერებს ზოგიერთი ადმინისტრაციული სასჯელი უკანონოდ დაეკისრათ, თუმცა პროკურორმა დაკონკრეტებისგან თავი შეიკავა. მისი მტკიცებით, შეცდომები ბევრი არ იყო, სულ — ხუთიდან შემდგომ. საუბარია 19 დეკემბერს გამართული საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ ქვეყანაში დაწყებულ მასობრივ გამოსვლებზე და ხელისუფლების მხრიდან 600-ზე მეტი ადამიანის დაკავებაზე, რომელთა უმეტესობის ქმედება ხელისუფლებამ ადმინისტრაციულ დარღვევად შეაფასა.

დომოდოვოს „ქვის“ ბოგბი

დომოდოვოს აეროპორტში აფეთქებული ბომბი, საგარეუდოდ, გრანიტის ნამსხვრევებისგან იყო შედგენილი. ამგვარი ასაფეთქებელი მოწყობილობები ყველაზე მეტად პალესტინელი ტერორისტებისთვისაა დამახასიათებელი. ამ ტიპის „თვითმკვლელობის ქამარს“ მეტალის მაციბელები ჩაჩოვები ვერ აფიქსირებს. გარდა ამისა, გრანიტის ნამსხვრევს მძლავრი გამანადგურებელი მოქმედება ახასიათებს, დაზარალებულთა სხეულებიდან მისი ამოცლა თითქმის შეუძლებელია. რუსეთის ტერიტორიაზე ამგვარი ბომბები ამ დრომდე არავის გამოუყენებია. თავდაპირველად თვითმკვლელობის ბომბი მეტალის ელემენტებისგან შედგენილად ჩაითვადა, მაგრამ მოგვიანებით გაირკვა, რომ დაზარალებულების სხეულში აღმოჩენილი მეტალის ნამსხვრევები საბარგული ურიკების ნამსხვრევები იყო.

აშშ-ის ახალი ჩაქორღი

კონგრესის საბიუჯეტო სამმართველოს გათვლით, აშშ-ის ბიუჯეტის დეფიციტი 2011 წელს ახალ რეკორდს დაამყარებს და 1,5 ტრილიონ დოლარს შეადგენს. ამის უმთავრესი მიზეზი უმნიშვნელო ეკონომიკური ზრდა, სახელმწიფო დანახარჯების ზრდა და საგადასახადო შეღავათების ახალი დოზა გახდა. ამრიგად, გასულ წელთან შედარებით, ბიუჯეტის დეფიციტი 200 მილიარდი დოლარით გაიზარდა. მიმდინარე ფინანსური წელი 30 სექტემბერს დასრულდება და ბიუჯეტის დეფიციტი ამ წელს საერთო შიდა პროდუქტის 9,8%-ს შეადგენს. უკანასკნელად ამგვარი თანაფარდობა მეორე მსოფლიო ომის დროს დაფიქსირდა. საბიუჯეტო სამმართველომ ანგარიში პრეზიდენტ ობამას კონგრესში გამოსვლიდან ერთ დღეში გამოაქვეყნა.

რა უქნა ნუსეა მშობელმა №1*-მა მშობელ №2*-ს?!

1 თებერვლიდან აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ოფიციალურ დოკუმენტებში სიტყვები „დედა“ და „მამა“ გაქრება. მათ შეცვლის ტერმინები: „მშობელი №1“ და „მშობელი №2“. ამ ცვლილებების მიზეზი გახშირებული ერთსქესიანი ქორწინებებია.

„გაგზიხი დარაგრულად არ უნდა გრძნობდეს თავს იმის გამო, რომ მშობლები, მამები და „მამა“ არიან“, — ასე მიაჩნიათ სექსუალურ უმცირესობათა ამერიკელ წარმომადგენლებს.

დღევანდელი მდგომარეობით, ერთსქესიანი ამერიკულ ოჯახებში ნახევარ მილიონზე მეტი ბავშვი იზრდება. სტატისტიკის მიხედვით, ყოველი მესამე ქალური და ყოველი მეოთხე მამაკაცური წყვილი აშშ-ში ერთ ბავშვს მაინც ზრდის.

დიდებული იდეაა, რას იტყვიან? აზრი, რომ დემოკრატია არ იქნება ჰომოსექსუალთა ქორწინების დაშვების გარეშე, საინტერესოა, რამდენად გახდება ჩვენთან აქტუალური. ამერიკის შაინდოვანი შტატები სოციალური უზრუნველყოფის პარტნიორი, ჩვენი ხელისუფლება გააუმჯობესებს ამერიკისკენ და მისი იდეოლოგიისკენ მიმართულ პოლიტიკას და, ალბათ, ჩვენთანაც მოხდება მსგავსი შეცვლა. ამერიკის შტატების დოკუმენტებში.

რატომ ამაშუაქლი, პოტენციალი? ჩემთვის ყოველწლიურად მიუღებელია ეს ცვლილება. რაზეა დადგენილი იყოს მისაღები, როცა პედოფილია და ჰომოსექსუალიზმმა წაიღო ამერიკა. მართლმადიდებელი ქრისტიანი ვარ და მძულს ასეთი რაღაცები. ქართველი ხალხი მსგავს რაღაცებს ვერასდროს შეეგუება. თუ ამათი „მშობელი №1“ და „მშობელი №2“-ია, მაღალი იქნება „მშობელი №3“. არაფერია გამოცდილი. ამათ სპეციალურად ნერგავენ ამ თავისუფლების ინსტიტუტს დასაყრდენად, ნოტივები, ჯგერები, ლადა-რიბები და ეს უზენაესი ტალღებიანი, განსაკუთრებული ტალღებიანი „იდეა“.

ქართულ კულტურას, მართლმადიდებლობას, ტრადიციებს ებრძვიან, რომ წაშალონ ყველაფერი. უამრავ სასტიკს, იცით, რატომ აწევენ

ჩვენთან? რომ ჩამოიყვანონ უცხოელები და ქართველები აღარ დაგრჩეთ აქ. ჩვენი განდგურება უნდა, ქართველი ერის და თვითმყოფადობის. ჩვენი სულიერი მოტივება, ჩვენს სულში შეძრომა სურთ. და ამას ვინ აკეთებს, იცით? მაზინჯი სულისა და გარეგნობის ადამიანები — ბოკერები და მისთანანი. როდესაც რწმენა არ გააჩნია კაცს, ის ყველაფერს იკადრებს. გინახავთ ვინმეს ბოკერები? რატომ უნდა მოთხოვნილი გავხდეთ, ასეთი გარემოების ქვეშ, რომ არ გავხდეთ? გარეგნობა შეიძლება არაფერ შუაშია, ვეფხვები, როდესაც პეტროსიანს ვუწმენ. მთავარი გარეგნობა არაა, არამედ ის, რამდენად სუფთა სული გაქვს.

ამ ბოლო დროს თითქმის ერთგვარ მოდელს იქცა ჩვენი ღიად საუბარი ჰომოსექსუალებზე. „მერიტოში“ რომ მკვლელობა მოხდა, არ გგონია, რასაც ოფიციალურად აცხადებდნენ, ის ვერსია სწორი იყოს, სხვა ამბავია მანდ. გამოდიან და აღარც რცხვენიათ. ყველა გაიყვანა და გადაჯიშდა. ქართველი მომხრეები შეიშალნენ, ხელისუფლების მაღალ უფლებებზე არაა აღარაფერი ვიძახებ, სადაც გვყავართ არაა ჩვენი ქართველი მომხრეები, ლამის შიშობენ გარემოებებს და სასიცოცხლო ჩამოიქცა.

ჯერ კიდევ 10 წლის წინათ ვწერდი ამაზე, რომ მოსალოდნელი იყო მსგავსი რამ ჩვენს რეალობაში, მაგრამ არავინ მისმენდა, მზად არ იყო ქართული საზოგადოება ამისთვის. ამ პრობლემას მართო ერთი და ორი ადამიანის გამოკითხვა არ უშველის. ყველანი უნდა დავედგეთ ამის წინააღმდეგ. პირველ რიგში, პასუხი ყურნალისტებს მოეთხოვებათ, რომლებიც უცებ იტაცებენ მსოფლიო ტენდენციებს და ცდილობენ, ერთგვარ მო-

დად აქციონ ჩვენთან. ტალღითი მიდის ყველაფერი სიბინძურის პრობლემა. საბავშვო მხარეზეა ზაზა გარეგნობა და არაქვეყნისაა რომ გვყავდეს და მათ ნაწარმოებებს გავაყვანოთ სულაპირი დაგაგზიხს, ის იმითი, მითი რაღა უნდა ვილაპარაკო? შვილიშვილები, შვილთაშვილები მყავს და ჯერჯერობით, სანამ ცოცხალი ვარ, ისე გავზრდი, როგორც ნამდვილ ქართველს შეეფერება. ცოტა თუ არ გამოფხიზლდა ჩვენი საზოგადოება და ხმა არ აღიმართა ამ პრობლემის წინააღმდეგ, ერთსქესიანი ქორწინებები აღარავინ გააკვირვებს და მითუმეტეს — სიტყვების — „დედა“ და „მამა“ — ამოღება ხშირებიდან.

ჩემი უპირველესი სურვილია, ქართველმა ერმა თავისი თვითმყოფადობა, ეროვნული სული შეინარჩუნოს და სხვა ერებში არ აითქიფოს. თუ საქართველოს გადარჩენა უნერია, უპირველესად, ზნეობაზე უნდა ვილაპარაკოთ და არა დღესასწაულებსა და ტაშთან დღურაზე. როგორც ჩანს, ვიღაც-ვიღაცებს უნდა, რომ ქართული სული ჩაკლან, მაგრამ არ გამოუვათ!

რატომ მიშველია, მწერალი:

— ჩემი ასაკის კაცისთვის აბსოლუტურად გაუგებარია ასეთი აუხსნელი დათობა საზოგადოებისა და კანონისა ერთსქესიანი ქორწინებების

პირაზრით მისჯებით, როგორი დედა და როგორი — მამა. აიბოვ, უპირის, დანერგოთ — №1 და №2

მიმართ. ახლა არ ვიცი, როგორ ჰქვია, მაგრამ ჩემს ახალგაზრდობაში ყოველგვარ გადახრას ნორმალური სქესობრივი ურთიერთობიდან გაუკუღმართებული ცხოვრება ერქვა, ესეც — №1 და №2 მშობლების ჩანერაც დოკუმენტებში — გაუკუღმართებული ცხოვრების დაკანონება იქნება.

ერთ პერიოდში ამერიკაში კანონი ჰომოსექსუალებს ჯარში სამსახურს უკრძალავდა. ამ ბოლო დროს ამერიკამ ეს კანონი გააუქმა, ახლა ასე აღარაა. გაუქმდნენ ნორმატიული საზოგადოებრივი, საზოგადოებრივი, ეროვნული ცხოვრებისა მაშინ დაიწყო, როდესაც საზოგადოებრივი საზოგადოებრივი და მითუმეტეს — სიტყვების — „დედა“ და „მამა“ — ამოღება ხშირებიდან.

ასე რომ, თუ არ გამოფხიზლდით, ჩვენი მიზეზებით ადამიანის სახის ნაშლის იმ გლობალური, სოციალური ოკეანისკენ, რომელიც ჯერ პატარა ერებს ჩაყლაპავს და მერე მთლიანად მსოფლიოს დაიწვევს, ცივილიზაციას მოსპობს.

ლილი მირიბაძე

* მშობელი №1 — (ამერიკა) მამა (საგარეუდო);
* მშობელი №2 — (ამერიკა) დედა (პოზას გააჩნია).

«კვალიფიკაციის ასამაღლებლად» ამჟამად გელა ბეჟუაშვილი გაუშვეს

პრეზიდენტის პრესსპიკერის — მანანა მანჯგალაძის განცხადებით, ბეჟუაშვილი აშშ-ში კვალიფიკაციის ასამაღლებლად იმყოფება და სასწავლო კურსების დასრულების შემდეგ დაკავებულ თანამდებობაზე მუშაობას განაგრძობს. „სასწავლო კურსები, მაქსიმუმ, 1,5 თვეს გასტანს“, — დასძინა მანჯგალაძემ.

აღსანიშნავია, რომ ჯერ კიდევ გასულ კვირას პრესაში ბეჟუაშვილის თანამდებობიდან გადადგომის შესახებ სხვადასხვა ინფორმაციები გავრცელდა, თუმცა რა მიზეზით გადაწყვიტა საგარეო დაზვერვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა პოსტის დატოვება, უცნობია.

ჯერჯერობით არც ის არის ცნობილი, ვინ დაიკავეს მის ადგილს.

შეგახსენებთ, რომ „კვალიფიკაციის ასამაღლებლად“ საზღვარგარეთ რამდენიმე დღის წინათ კიდევ ერთი თანამდებობის პირი, საპატრულო პოლიციის ხელმძღვანელი გოგა გრიგალაშვილი გაუშვეს. საქინფორმის ინფორმაციით, გრიგალაშვილს დაკავებული თანამდებობიდან გადადგომა აქვს დაგეგმილი. მის ადგილს კი, საგარეუდო, თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს უფროსი გიორგი გეგეჭკორი დაიკავეს, რომელიც ამჟამად სწორედ მის მოვალეობას ასრულებს.

საქინფორმი ჯერ კიდევ გუშინ წერდა იმის შესახებ, რომ მმართველ გუნდში სერიოზული შიდა დაპირისპირებაა. ბეჟუაშვილისა და გრიგალაშვილის შესახებ გავრცელებულ ინფორმაციებთან ერთად თუ გავით-

ვალისწინებთ იმასაც, რომ რამდენიმე კვირის წინათ შს მინისტრის — ვანო მერაბიშვილის დაცვის ნევრებმა პარლამენტის თავდაცვისა და უშიშროების კომიტეტის ხელმძღვანელი გივი თარგამაძე სცემეს, არ არის გამოცდილი, რომ „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრები ერთმანეთს მართლაც სერიოზულად დაუპირისპირდნენ.

საქინფორმი

რუსეთი ახალი დიალოგის მომხრეა

რუსეთი თეირანსა და საერთაშორისო შუამავლების ექსპერტს (რუსეთი, ჩინეთი, აშშ, საფრანგეთი, ბრიტანეთი, საფრანგეთი) შორის ირანის ბირთვულ პრობლემასთან დაკავშირებით მოლაპარაკებების გაგრძელების მომხრეა. ამის შესახებ მოსკოვში რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა განაცხადა. გასულ კვირას ირანი-სა და „ექსპერტის“ შეხვედრა სტამბოლში გაიმართა. ორდღიან შეხვედრას ევროკავშირის საგარეო საქმეთა და უსაფრთხოების პოლიტიკის უმაღლესი წარმომადგენელი კეტრინ ეშტონიც ესწრებოდა. შეხვედრაზე ირანის ბირთვული პროგრამის დარეგულირების საკითხი განიხილებოდა, მაგრამ, როგორც ამ შეხვედრის შეჯამებისას ეშტონმა განაცხადა, მხარეებმა რაიმე შედეგს ვერ მიაღწიეს.

აშშ საფრთხეა ალკა გამოასხადებს

აშშ-ის ნაციონალური უშიშროების სამინისტრო უარს იტყვის ქვეყანაში მოქმედი იმ სისტემის გამოყენებაზე, რომლის პირობებშიც ტერორისტული საფრთხეების შესახებ წინასწარ ცხადდებოდა. აქამდე მოქმედი სისტემის შესაბამისად, ფერად შკალაზე ზუთი ფერიდან თითოეული ტერორისტული საფრთხის დონეზე მიუთითებდა. ეს სისტემა აშშ-ში 2001 წლის 11 სექტემბრის ტერაქტების შემდეგ შემოიღეს. მას შემდეგ ამერიკის აეროპორტებში აცხადებენ ფერს, რომელსაც მოცემულ მომენტში შესაბამეობა ტერორისტული საფრთხე, ხალხმრავალ ადგილებსა და მაგისტრალზე ამ ფერებს სპეციალური ფარები ასახავს. კანონმდებლები მიიჩნევენ, რომ სისტემა 11 სექტემბრის შემდეგ მხოლოდ რამდენიმე თვის მანძილზე იყო ეფექტური.

ჰიტლერის უკანასკნელი მხველი ავადა

ადოლფ ჰიტლერის პირად მცველთაგან ერთადერთმა ამ დრომდე ცოცხალმა როზუს მიშმა განაცხადა, რომ ჯანმრთელობის გაუარესების გამო უამრავი თაყვანისმცემლის წერილებს პასუხს ვეღარ გასცემს. მიში ამჟამად 93 წლისაა და მას ამ დრომდე უამრავი ადამიანი სთხოვს ავტოგრაფის გაგზავნას. აღრე იგი უკლებლივ ყველა თაყვანისმცემელს უგზავნიდა ესცელის ფორმაში გადაღებულ საკუთარ ფოტოს. ჰიტლერის მცველს, როგორც თავად ამბობს, შეურაცხყოფელი ან მუქარის შემცველი წერილები არასდროს მიუღია. მეორე მსოფლიო ომის დროს მიში, ჰიტლერის პირადი დაცვის გარდა, მისი შტაბ-ბინის ტელეფონისტი ფუნქციასაც ასრულებდა და ხანდახან კურიერისადაც. ფიურერის თვითმკვლელობის შემდეგ, იგი საბჭოთა ჯარისკაცებმა ტყვედ აიყვანეს და ცხრა წელი ციხეებში გაატარა.

კაპიტანეა ალიარა

თანამდებობიდან გადაყენებულმა ბუნდესვერის გემის „გორხ ფოკის“ პირველი რანგის მეთაურმა ნორბერტ შატცმა აღიარა, რომ გემზე კურსანტებს დამამცირებლად მართავდა და სახალაოდ უწოდებდა მათ „არასრულყოფილ ადამიანურ მასალას“. შესაბამისი განცხადება 53 წლის შატცმა ვიცე-ადმირალ აქსელ შიმპთან სატელეფონო საუბრისას გერმანიაში გაჩაღებული სკანდალის მიზეზებზე საუბრისას გააკეთა. 2010 წლის ნოემბერში ზემოხსენებული გემის კურსანტებმა აჯანყება სცადეს. შატცი კურსანტებს „არასრულფასოვან ადამიანურ მასალას“ მას შემდეგ უწოდებდა, რაც 25 წლის ზემდეგი ზარა ლენა ზელე გემის ანძიდან ჩამოვარდა და სასიკვდილოდ დაიმტვრა.

თინა
ტიგევი: **მზად ვარ, ჯოჯოხეთშიც ვიხსოვარ,
რადონდ ამ ხელისუფლებას გავეხსნა**

ამერიკელების მიერ ჩატარებული კვლევის თანახმად, უკანასკნელი 20 წლის განმავლობაში მსოფლიოში მუსლიმანთა რაოდენობა გაორმაგდა და 1,1 მილიარდიდან მსოფლიოში მოსახლეობის მეოთხედს მიაღწია.

მუსლიმანი მოსახლეობის რაოდენობით პაკისტანი ინდონეზიას უსწრებს. ექ აშუაბად 256 მილიონი მუსლიმანია, აშშ-ში – 6,2 მილიონი, ავსტრალიაში კი – თითქმის 50 მილიონი. ექვეყნად მატულობს მუსლიმანი მოსახლეობა ისრაელშიც და რამდენიმე წელიწადში მოსახლეობის მეოთხედს გაუტოლდება. ნიგერიაში მუსლიმანების რაოდენობა ქრისტიანებისა 2030 წელს გადაჭარბებს. მიუხედავად ამისა, უახლოესი 20 წლის განმავლობაში ქრისტიანობა მსოფლიოში უდიდეს რელიგიად დარჩება.

სოლიდარული გაძევება და თანაბრობით აღსავსე რეჟიმის ხელკეტი

25 დეკემბერს პრეზიდენტ სააკაშვილის 3-საათიან სატელევიზიო მონოლოგს საზოგადოება ხითხითით შეხვდა. მისი ფრთიანი ფრაზებიდან განსაკუთრებით ცინიკური იყო შემდეგი ტირადა: „არც ერთ ადამიანთან არ მაქვს ისეთი სრული სოლიდარობისა და სრული გაიგივების განცდა, როგორც დევნილებთან. სანამ ერთი ადამიანი მაინც არის დევნილი, საქართველო სრულფასოვან და გადნიერ ძველად ვერ ჩაითვლება. იმერად მე ვარ უბედური, ყოველდღე ამ ჩარით ვიღვიძებ, რომ ვარ გამწარებული, გაბრაზებული და თავს ვგრძნობ სახლიდან გამოგდებული“, — 2008 წლის აგვისტოს მოვლენების მთავარმა შემოქმედმა „ცრემლმომდგარმა“ და „გულარყვებულმა“ ბრძანა ეს სიტყვები. ორიოდ დღით ადრე ამ სიტყვების გაჟღერებამდე მისი ბრძანებით თბილისში პოლიციამ ჭიტლაყით გამოყარა ათასობით დევნილი ქუჩაში და ფოცხო-ენერის უპერსპექტივო გზას გაუყენა.

საინტერესოა, სად იყო პრეზიდენტის მწუხარება მაშინ, როცა პოლიცია 7-გრადუსიან ყინვაში ერეკებოდა დევნილებს? სად იყო „გამარჯვებული მთავარსარდლის“ თანაგრძნობა, მწუხარება და გულისტკივილი მაშინ, როცა დასაპურებლად ბალახის ჭამა რომ შესთავაზეს დევნილ ნანა ფიფიას, რომელმაც შეუარაცხყოფილმა და სასონარკვეთილმა ბენზინი გადაისხა და თავი დაინვა? 25 იანვარს

პრეზიდენტმა ბრძანა: „სანამ ერთი ადამიანი მაინც არის დევნილი, საქართველო სრულფასოვან და გადნიერ ძველად ვერ ჩაითვლება“. 26 იანვარს კი 80-მა უიმილო და გამწარებული დევნილმა გერმანიის საელჩოს მიმართა პოლიტიკური თავშესაფრის მოთხოვნით. არც აქ გამოუჩენია პრეზიდენტის ის მზრუნველობა და

გულისტკივილი, ასე ღრმად რომ ჩააქსოვა თავის სატელევიზიო გამოსვლაში. დემაგოგი ოპოზიციონერი რომ ვიყო, ვიტყოდი — ქვეყნიდან თუ ყველა დევნილი წავა და სხვაგან იპოვის თავშესაფარს, პრეზიდენტი მათ სულაც არ გამოეკიდება. პირიქით, ამით ბევრი პრობლემა მოუგვარდება. სახელმწიფოს არ დაუსაბუთებია იმ შენობების გამოთავისუფლების საჭიროება, რომლებიც დევნილები ცხოვრობდნენ, თუმცა თბილისში არსებული 22 „დროებითი თავშესაფარიდან“ დევნილები უკვე გამოყარა...

დემოგოგია რა შუაშია?! ეს ხომ წმინდა წყლის სიმართლეა!!! ოფიციალურ განცხადებაში დევნილები, რომლებიც გერმანიისგან პოლიტიკურ თავშესაფარს ითხოვენ, ხაზგასმით აღნიშნავენ: „პოლიტიკის ძალით განხორციელდა ჩვენი იძულებითი წესით გამოსახლება დროებითი თავშესაფრიდან ისე, რომ სახელმწიფო ორგანოებს არ დაეუკმაყოფილებოდათ საქართველოს კანონმდებლობითა და საერთაშორისო ვალდებულებებით, ჩვენთვის გათვალისწინებული ფულადი კომპენსაციით ან იმგვარი საცხოვრისით, რომელიც არ გააუარესებს და გაუსაძლისს არ გვახდის ჩვენს მდგომარეობას“. ერთ-ერთი დევნილი ნანა კვირტია, რომელიც გერმანიას თავშესაფარს თხოვს, აცხადებს: „ხელისუფლებამ იმ დონემდე მიგვიყვანა, რომ სამშობლოს დატოვებაზე დავინწყეთ ფიქრი. რაც გაგვიკე-

ასევე მეტი დევნილი, გერმანიის გარდა, დიდი ბრიტანეთისა და აშშ-ისთვის აპირებს პოლიტიკური თავშესაფრის თხოვნას

თეს, ვანდალიზმია. 2008 წლიდან ვცხოვრობდი ზუბალაშვილის ქ. №42-ში. 2 შვილის დედა ვარ, ქუჩაში გამოგვყარეს და სადღაც ფოცხო-ენერში გვიპირებენ გადასახლებას. ეგ ადგილები თვალთაც არ მინახავს და არც იქ წასვლის სურვილი მაქვს“. „საქართველოში თავს ვგრძნობ დამცირებულად და უსახლკაროდ. საერთოდ არ ვჭირდებით არაფერში ჩვენს პრეზიდენტს და მინდა, საარსებო წყარო სხვა ქვეყანაში მოვძებნო, “ — დასძენს გაგრძელებით დევნილი მერი მალანია, რომელსაც სახელმწიფოსგან დღემდე არც ფულადი კომპენსაცია მიუღია და არც საცხოვრებელი ფართი. „ლტოლვილთა სამოქალაქო საზოგადოების“ წარმომადგენელთა ინფორმაციით, კიდევ 100-მდე დევნილი აპირებს თავშესაფრის თხოვნით მიმართოს დიდი ბრიტანეთის, ამერიკის

შეერთებული შტატების და საფრანგეთის საელჩოებს. საგარეოდ, დევნილთა ეს სასონარკვეთილი ნაბიჯი შედეგს არ გამოიღებს, რადგან იქ, „ჩვენს მეგობარ“ დასავლეთში, არავინ შეინუხებს თავს ადამიანებისთვის, ვინც საკუთარ სამშობლოში საკუთარ ხელისუფლებს შაურადაც არ უღირს. ასე თუ გაგრძელდა, კიდევ არაერთი დევნილს მოუწევს ნანა ფიფიას გემის გაზიარება. კიდევ ბევრი მათგანი შეუერთდება უცხო ქვეყნისთვის თავშესაფრის აპირად მოსოვნასთან რიგებს... ხოლო „დემოკრატიის შუქურა“ პრეზიდენტი სააკაშვილი კიდევ არაერთ სატელევიზიო გამოსვლაში თვალცრემლიანი ყალბი „გულისტკივილით“ იტყვის: „მე ყველაზე მეტად სოლიდარობისა და სრული გაიგივების განცდა მაქვს დევნილებთან“!

თეო ტაბატაძე

სახელმწიფოს არ დაუსაბუთებია იმ შენობების გამოთავისუფლების საჭიროება, რომლებიც დევნილები ცხოვრობდნენ

განვანათლოთ ამერიკა

პრეზიდენტმა ობამამ აშშ-ის კონგრესისადმი თავის ყოველწლიურ მიმართვაში კონგრესს ამერიკული კომპანიებისთვის საგადასახადო სისტემის გამარტივება და მისი უფრო სამართლიანად გადაქცევა სთხოვა. მისი თქმით, აშშ-ის უახლოესი მომავლის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანა განათლების სისტემაში რეფორმის გატარება იქნება. „დაფიქრდით, უახლოეს ათწლეულში სამუშაო ადგილების დაახლოებით ნახევარი შეიქმნება სპეციალისტებისთვის, რომლებსაც ექნებათ სკოლის განათლებაზე მეტი განათლება, ანუ სამუშაო-სპეციალური განათლება. და ეს მაშინ, როცა ჩვენი ახალგაზრდობის თითქმის მეოთხედს ასეთი განათლება არ ექნება. მათემატიკისა და სხვა დისციპლინების სწავლების დონე ამერიკაში იმაზე დაბალია, ვიდრე ბევრ სხვა ქვეყანაში“, — აღნიშნა მან.

გადაგვირთვა ჩუსეთთან — აშშ-ის დიდი მიღწეა

აშშ-ის პრეზიდენტმა ბარაკ ობამამ კონგრესისადმი მიმართვისას ქვეყანაში არსებული მდგომარეობის შესახებ ისაუბრა და რუსეთთან ურთიერთობების გადატვირთვას აშშ-ის საგარეო პოლიტიკის ბოლო წლების მნიშვნელოვანი მიღწევა უწოდა. „ჩვენ რუსეთთან ურთიერთობაში გადატვირთვის პოლიტიკა განვახორციელეთ, აზიის ქვეყნებთან კავშირი გავამყარეთ და პარტნიორობა დავინყეთ ისეთ ქვეყნებთან, როგორიცაა ინდოეთი“, — აღნიშნა ობამამ. მისივე თქმით, დიპლომატიური ძალისხმევის წყალობით, აშშ-მა ირანს საკუთარი მოვალეობების შესრულება აიძულა, — „ირანის მთავრობამ ყველაზე მკაცრი სანქციები იწვნია, რაც კი აქამდე დანესებულა“.

„იქადაგეთ ბლოკადა!“

ვატიკანის ოფიციალურ საიტზე გამოქვეყნდა მიმართვის ტექსტი, სადაც მსოფლიო ურთიერთობის დღესთან დაკავშირებით რომის პაპმა სოციალური ქსელებით ურთიერთობა დალოცა. ბენედიქტ XVI-ს კონკრეტული სოციალური ქსელი არ დაუსახელებია, მაგრამ აღნიშნა, რომ სოციალურ ქსელებში ურთიერთობა ახალი ნაცნობების შეძენის, ცოდნის ურთიერთგაზიარებისა და კულტურათა შორის დიალოგის სამუშაოებას იძლევა. მომხმარებლებს მოუწოდებდა, რეალურ დახასიათებასთან შეუსაბამო ინფორმაცია არ გაავრცელონ საკუთარ თავზე. მანამდე პაპმა მიმართა ყველა კათოლიკე მღვდელს და მორწმუნეს და ინტერნეტის ეკლესიის პოპულარიზაციისთვის გამოყენებისკენ მოუწოდებდა.

ტუნისში ახალი მთავრობა

ტუნისში ნაციონალური ერთობის ხელისუფლების ახალი შემადგენლობა ჩამოყალიბდა. ამის შესახებ ტელეეთერით განაცხადა კაბინეტის ხელმძღვანელმა მუჰამედ განუშმ, რომელმაც თანამდებობა შეინარჩუნა. კაბინეტი დატოვებს საგარეო საქმეთა, თავდაცვისა და შინაგან საქმეთა მინისტრებმა. მათ ადგილას დაინიშნენ ადამიანები, რომლებიც გაქცეულ დიქტატორთან — ზინ ალ-აბიდი ბენ ალისთან და მის პარტიასთან კავშირში არ ყოფილან. ახალი კოალიციური მთავრობის შექმნამდე ქვეყნის ყველა ლეგალური პოლიტიკური ძალა ორი დღის განმავლობაში ატარებდა კონსულტაციებს იმ მასობრივი მანიფესტაციების ფონზე, რომელთა მოთხოვნა ბენ ალის პოლიტიკური მემკვიდრეობის სრული ლიკვიდაცია იყო.

ანზორ მაისურაძე:

ინტერვიუ მეორე

„საქართველო და მსოფლიოს“ წლებანდელ მეორე ნომერში გამოქვეყნებული საუბარი უშიშროების ყოფილ მინისტრთან — ანზორ მაისურაძესთან მთავრდებოდა იმით, რომ სუპის ერთ-ერთი ინფორმატორი პრაზიდიანტ ზვიად გამსახურდიასთან აუდიენციაზე მივიდა. რამდენადმე მისი ვინაობა არ გაამჟღავნა, მხოლოდ დადასტურა, რომ ის კაცი დღესაც ცოცხალია. დღევანდელი პუბლიკაცია ამ პასაჟიდან იწყება.

— პრეზიდენტთან ვიზიტის შემდეგ გამოჩნდა ეს კაცი გამსახურდიას ხელისუფლებაში ან ელდარ შევარდნაძის პერიოდში თუ მიიქცია ყურადღება?

— (ეცინება) საკმაოდ ცნობილი კაცი იყო, ახლა თავისთვის არის, არ ჩანს.

მაგრამ აგენტურის თემა ზვიად გამსახურდიასთან ურთიერთობაში ამ ერთი შემთხვევით არ ამოწურულა. სხორად შეძახდა.

— რატომ?

— საიდუმლო სამსახური სახელმწიფოს მეთაურისთვის არის ქვეყნის მართვის ერთ-ერთი ბერკეტი, რომელიც საშუალებას აძლევს, უკეთ გაერკვეს არსებულ პრობლემებში, რათა სწორად წარმართოს ქვეყნის საზიარო და საგარეო პოლიტიკა. ამიტომ უნდა ფლობდეს მთელ ინფორმაციას. მაგრამ ყველაზე, გინდ პრაზიდიანტი იყოს, გინდ თანამდებობის პირი, ვინც აქვს უფლება, გაეცნოს ამ საიდუმლო ინფორმაციას — საიდუმლოება აუცილებლად უნდა დაცულიყოს!

— და უთხარით ამის შესახებ პრეზიდენტს?

— ეს ჩემი მოვალეობა იყო.

— აღარ დაბრუნებია ამ პრობლემას?

— როგორ არა.

ერთხელ პრეზიდენტმა 30 კაცის სია გადმოცა და მითხრა, რომ ისინი კრემლის და კაგებეს აგენტები არიანო.

— ბატონო პრეზიდენტო, თქვენ არასწორი ინფორმაცია გაქვენ, — ვუპასუხე.

— რატომ?

— იმიტომ, რომ ისინი არ არიან „კრემლის აგენტები“.

— იცი, რას გეტყვი? — მეუბნება, — ახლა მე გამოვალ ტელევიზიით, შენ ჩემ გვერდით იჯდე. მე ვიტყვი, რომ ესენი კაგებეს და კრემლის აგენტები არიან და შენ დამეთანხმები.

უარი ვუთხარი. ამას არ გავაკეთებდი, ყველა მართლაც აგენტი რომ ყოფილიყო. როცა არ არიან, როგორ დავაბრალო?

— შენი სამსახური ამაზეა დამოკიდებული, — მითხრა მიუკიბა-მოუკიბავად.

მეც პირდაპირ ვუპასუხე:

ნურავის ჰგონია, რომ საქართველოში არ მოქმედებს თურქეთის, ირანის, იმავა აშშ-ის აგენტურა

საიდუმლო არ არის, რომ საქართველოს სახსარსახარაი მჭიდროდ თანამშრომლობენ აშშ-ის სპეცრაზმარ საზღვარგარეო სამხრთველოსთან

გორც მტრის აგენტურა, მაგრამ ნურავის ჰგონია, რომ საქართველოში არ არის, არ მოქმედებს თურქეთის, ირანის, იმავა აშშ-ის აგენტურა!

— შეიცვალა წყობილება და საქართველო ერთობლად რულ სივრცეში აღმოჩნდა. აქედან გამომდინარე, როგორ ფიქრობთ, ხომ არ შეიცვალა უშიშროების სამსახურის ორბიტაც? თუ საბჭოთა კავშირის დროს საკავშირო სუკის გარშემო ვტრიალებდით, დღეს აშშ-ის ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველო ხომ არ ჩაენაცვლა მას? ორიენტაცია ახლა ამერიკის დაზვერვაზეა?

— საქმე ისაა, რომ ყველა ქვეყანას თავისი სპეციფიკური სამსახური აქვს. რაგინდ დამოკიდებული იყო სხვა ქვეყანაზე, არ უნდა აითქვიფო მის სპეცსამსახურში, არ დაკარგო საკუთარი სახე და დამოუკიდებლობა. სანიღმარ მჭიდროდ თანამშრომლობენ აშშ-ის ცენტრალურ სადაზვერვო სამმართველოსთან.

— თუ ის, რაც თქვენ საქართველოს სპეცსამსახურების შესახებ თქვით, როგორც აუცილებელი პირობა — საკუთარი სახის შენარჩუნება, ეს სხვა ქვეყნების სპეცსამსახურებისთვისაც აუცილებელი უნდა იყოს. ამ შემთხვევაში, ალბათ, ლოგიკური იქნება, თუ ვიტყვით, რომ არც ამერი-

კელები გაგვისხნა ყველა კარტს და თავიანთი ქსელის საქმიანობის ნიუანსებს ხელის გულზე არ დაგვიდებენ.

— სავსებით ბუნებრივია, რომ — არა. ასეთია არა მარტო ლოგიკა, არამედ პრაქტიკაც.

— დიპლომატიურ კორპუსში ხომ პრაქტიკულად გაშიფრულია, ვინ ასრულებს სპეცფუნქციებს?

— საქმე ისაა, რომ პრაქტიკულად არ არის გაშიფრული, თუმცა ყველა საიდუმლო არის რეზიდენტურა, სადაც მუშაობენ ამ ქვეყნის სპეცსამსახურების თანამშრომლები.

მათ დავალებული აქვთ, მოიზონონ ინფორმაციის წყარო, გადაიბირონ ის პირები, ვინც ფლობს საინტერესო ინფორმაციას, მიანვიდან მათ ამ ინფორმაციას და იმოქმედებენ ისე, როგორც შესაბამისი ქვეყნის ინტერესები მოთხოვს. საკითხა-საკითხა, თუ სად უნდა ჰყავდეთ ასეთი აგენტურა? უნდა ჰყავდეთ იქ, სადაც პოლიტიკა იხარშება, ანუ პრეზიდენტის გარემოცვასა და მის კანცელარიაში, პრემიერ-მინისტრის გარემოცვასა და მის კანცელარიაში, პარლამენტში, თავდაცვის სამინისტროში, უშიშროებისა და შინაგან საქმეთა სამსახურებში, ფინანსთა, ეკონომიკის, საგარეო საქმეთა სამინისტროებში და ასე შემდეგ.

ყველა სპეცსამსახური ცდილობს, რომ თავისი ინფორმაციონები სწორედ ამ სტრუქტურებში ჩაწერდეს.

— პრეზიდენტის გარემოცვაშიც, ბატონო ანზორ?

— ნუ გიკვირთ: დიახ, პრაზიდიანტის გარემოცვაშიც. გაიხსენეთ, ვინ და როდის განუდგა გამსახურდიას, შევარდნაძეს და დამეთანხმებით.

— შეიძლება იგივე ითქვას ოპოზიციაზე, მთლიანად თუ არა, მის გარკვეულ ნაწილზე?

— დიახ. თანაც, არა საერთოდ ოპოზიციის შემადგენლობაზე, არამედ აქცენტირებაზე ოპოზიციის ლიდერებზე. ისინი „მიზიდვალ ოპოზიციის“ არიან დაზვერვისთვის და ამიტომ ცდილობენ,

თავიანთი სამსახურში ჩაიყვანონ.

— მით უფრო, ხელისუფლებიდან ოპოზიციაში გადასული და განაწყენებული ლიდერები?

— დიახ.

— კიდევ ერთ პრობლემაში გაგვარკვეთ, თუ შეიძლება: საბჭოთა პერიოდის პარტიული ფუნქციონერები და აგენტურა. ახლა მაშინდელ პარტიულ მოღვაწეებს აგენტებთან აიგივებენ.

— პარტიული ფუნქციონერების გადაბირება დირექტივით იყო აკრძალული. დაშვებული იყო მხოლოდ სახელმწიფოს დაზვერვის ინტერესების აუცილებლობის შემთხვევაში. პარტიული ფუნქციონ-

ერების ხელისუფლება კი იზოლაციის ამ რეალურდევს და ირანთან უვიზო რეჟიმს აწესებს. რაღაც „ვერჯდება“ ლოგიკაში.

— ამერიკის შეერთებული შტატების ადმინისტრაციას რა რეაქცია ჰქონდა ამასთან დაკავშირებით?

— მგონი არავითარი. ყოველ შემთხვევაში, ნეგატიური დამოკიდებულება არ გამოუხატავს. საჯაროდ მაინც.

— ჰოდა, აქ ეძებთ ლოგიკა. მერ გამომრიცხავთ, რომ საქართველოსა და ირანს შორის უვიზო მიმოსვლა, ანუ ეს გახსნილი არის ამერიკის შუამთავრება შტატებმა შეიძლება თავისი მიზნებისთვის გამოიყენოს.

— მათ შორის სადაზვერვო მიზნებსაც გულისხმობთ?

— რა თქმა უნდა!

— ამას, ალბათ, რომელიმე სხვა „ვიკილიქსის“ ახალი პუბლიკაციებიდან შევიტყობთ... „ვიკილიქსის“ მიერ საჯაროდ გამოტანილ ინფორმაციაზე ამდენი საუბარი რომ არის დღეს, ასიათასობით განსაიდუმლოებულ მასალებზე, ეს ნიშნავს, რომ სპეცსამსახურებმა საიდუმლოება ვერ დაიცვეს?

— ის ინფორმაცია, რომელიც „ვიკილიქსმა“ გაავრცელა, არ არის საიდუმლო, უფრო გასაგებად რომ ვთქვა, არის სამსახურებრივი სარგებლობის მასალები. მითხარით, „ვიკილიქსის“ პუბლიკაციებში ერთხელ მაინც თუ გამოჩნდა აშშ-ის ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს ან ინგლისის მი-6-ის, ან საფრანგეთის, ან რუსეთის დაზვერვის რომელიმე სამსახურის მასალები? არა. არ გამოჩნდებოდა არც ერთი ქვეყნის არც ერთი სპეცსამსახურის არც ერთი მასალა.

ვერც გამოჩნდებოდა, რადგან ისეა დაშიფრული, რომ თანამედროვე ტექნიკური საშუალებებით ახი წლის მუშაობაა საჭირო, რომ გაიშიფროს. ახი წლის შემდეგ კი ვილას დასჭირდება ასეთი ინფორმაცია? ან რა ფასი ექნება ამ გაშიფრულ საიდუმლოს?

— მაინც და მაინც ამერიკელების მწვავე რეაქცია ამ პუბლიკაციაზე ხომ არ ნიშნავს იმას, რომ სხვა სახელმწიფოს დაზვერვამ გაუმჟღავნა საიდუმლო?

— არა მგონია, რადგან აქ სპეცსამსახურების დაპირისპირების არავითარი ნიშანი არ ჩანს. უფრო დიპლომატიურ ჩანანერებს ეგება. რომელიმე ელჩმა რომელიმე სახელმწიფოს მეთაურზე რა თქვა კოლეგასთან საუბრის დროს, სულაც არ არის სახელმწიფო საიდუმლოების შემცველი მასალა. ღია ინფორმაციაა. არც ერთი სპეცსამსახური ამაზე არ მოცდებია.

ესაუბრა
არაჰა სანაძე

P.S. ზოგიერთ მოაზროვნეს მიაჩნია, რომ ანმყო სულაც არ არის რეალობა, რადგან არავინ უწყის, როგორ და რა სახით ჩამოყალიბდება იგი.

ანმყო ისეთივე ეფემერულია, როგორც მომავალი. ერთის და მეორის გასაღები წარსულში დევს.

სწორია? არ არის სწორი? საკამათოა.

მხოლოდ წარსული იძლევა, ასე თუ ისე, სწორ პასუხს. ანზორ მაისურაძესთან საუბარმა, ეგებ, სწორედ ეს დაამტკიცა.

ყველა საიდუმლო არის რეზიდენტურა, სადაც მუშაობენ ამ ქვეყნის სახსარსახარაი თანამშრომლები

ბოტალური თვალთვალი — პოლიციური რეჟიმის მორიგის პარნუსი

საქართველოს მოსახლეობა კიდევ ერთხელ დაამცირეს ახალი, უმცირესო „კანონით“, რომელიც ხალხის მუდმივ კონტროლზე აყვანასა და ტოტალურ თვალთვალს გულისხმობს საზოგადოებრივი თავშეყრის ნებისმიერ ადგილზე — ეს იქნება კაფე-ბარები, ავთიაქები, სასწავლებლები, საავადმყოფოები, სალონები თუ სხვა, რომ აღარაფერი ვთქვათ ქუჩებსა და კაზინოებზე.

განვითარებულ ქვეყნებში პიროვნების უმნიშვნელო თვალთვალი დანაშაულად ითვლება. იქ ვიდუოკამერა ობიექტის მებატონის გადაწყვეტილებით, სახელმწიფოს ჩაურევლად არის დამონტაჟებული, და არა — იძულებით. ჩვენი ხელისუფლება კი პირიქით — მებატონეებს აიძულებს სათვალთვალ კამერების შექმნასა და დამონტაჟებას. 1 თებერვლიდან „უჩინარი“ ჯაშუშების მუდმივ სამიზნებად ვიცვით!

უკვე იტყვება ახალი სალარო აპარატების შემოტანაც, რომლებიც ძველი სალარო აპარატების მფლობელებს უფასოდ გადაეცემა. ვიდრე გაირკვეოდა, თუ რა განსხვავება იქნებოდა ძველსა და ახალ სალარო აპარატებს შორის, მენარმეები ხელისუფლების „კეთილი ნებით“ აღფრთოვანებულები იყვნენ. მაგრამ სააკაშვილის გუნდს ამჯერადაც რალაც მზაკვრობა ჰქონდა ჩაფიქრებული. საქმე

ისაა, რომ ახალ სალარო აპარატებში, რომლებიც მანამდე მხოლოდ პირების ენით, ხმით და ვიდეოთვალს, რაც დააფიქსირებს შემთხვევითი სმოქმდის რა-ოდენოვანს, აღრიცხვას, მოგვას, მოგვას, მოგვას და ა. შ.

არც ისე შორეულ წარსულში, თუკი საქართველოში თვალთვალსა და მოსმენებს თანამდებობის პირები ენიჭებოდნენ, დღეს ამ კანონს თვით პატიოსანი მოქალაქეების ღირსება შეეწირება. იმაზე დიდი შეურაცხყოფა რა უნდა იყოს ადამიანისთვის, როცა ვიდაც, უნდობლობის გამო, უფლებების ხელშეუხებლობა? კონსტიტუციით, თითოეული მოქალაქის

ტოტალური თვალთვალთ უკმაყოფილოთა რაოდენობა მართლაც პიკს აღწევს. „საქართველო და მსოფლიო“ პოლიტიკოსებისა და საზო-

გადოებისთვის ცნობილი სხვა ადამიანების მოსაზრებით დაინტერესდა. უნდა ითქვას, რომ, ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, ავსოლუ-ტურად ყველა პოლიტიკური პარტიის წარმომადგენლების აზრი იდენტურია.

ზაზა გაბუნია, „ქრისტიან-დემოკრატი“, თბილისის საკრებულოს წევრი:

— მაღაზიასა და ავთიაქში რას ვყიდულობ, რა მერაბიშვილის საქმეა. ამ ყველაფრის მიზანი ტოტალური კონტროლია. „მადე ჭამაში მოდის“, ცხადია. აბა, პოლიციის პოპულარიზაციისკენ მიმართული ასეთი გავრცელებული, გამაღებელი აქციები რისთვის არის საჭირო?

ავთიაქში, მაღაზიასა და სილამაზის სალონში, ისევე, როგორც სახლში (თუ ნებისმიერ სხვა ადგილას) ადამიანი თავისუფლად უნდა გრძნობდეს თავს. რას ვიდულობს, როგორ იქცევა ადამიანი, ნებისმიერ დროსა თუ ადგილას, თუკი იგი კანონს არ არღვევს, მაშინ ეს მხოლოდ მისი კომპეტენციის სივრცედ ითვლება. ამ გადაწყვეტილებით კი აუცილებლად შეიზღუდება აღნიშნული თავისუფლებები.

კახა კუკავა, კონსერვატიული პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი:

— საქართველოში ტოტალურად ირღვევა ადამიანთა

უფლებები როგორც პოლიტიკოსების, ასევე არაპოლიტიკოსების მიმართ. ჩვენ არაერთხელ გვინახავს ამის მაგალითები ტელე-ეთერშიც. მასობრივი თვალთვალი იკრძალება საქართველოს კონსტიტუციით. ასევე, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში მითითებულია, რომ თვალთვალი და მიყურადება დაიშვება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მიმდინარეობს საქმის ძიება. ანალოგიური პრინციპი მოქმედებს ყველა დემოკრატიულ ქვეყანაში. ეს არის ავტორიტარული ქვეყანა და მსგავსი რამ მხოლოდ ავტორიტარულ ქვეყნებშია მიღებული; მაგალითად, შუა აზიაში, ჩინეთში, ირანში და ა.შ.

კახა ქაბანია, ლეიბორისტული პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი:

— ვიდუოკამერების ტოტალური მონიტორინგით პირად ცხოვრებაში უხეში ჩარევის მცდელობა, ის, ასევე, სპეცსამსახურებისთვის პოლიტიკურ მონიშნულმა დევეზე მანტაჟისთვის ბინძური პროკაიცული მასალის შესაგროვებელი საშუალებაა.

დავით ზურაბიშვილი, რესპუბლიკური პარტიის წევრი:

— თქვენ რა, აქამდე გეგონათ, რომ მართლა დამოუკიდებელ ქვეყანაში ცხოვრობდით? ამათგან აღარაფერი მიკვირს.

რაც შეეხება საზოგადო მოღვაწეებს, მათ პოლიტიკოსებზე არანაკლებ კატეგორიული მოსაზრებები გამოთქვას.

გია ბურჯანაძე, მსახიობი: — რატომ უნდა გვითვალთვალონ ყველგან? საზოგადოებაზე ეს მრავალმხრივ უარყოფითად აისახება. ჯერ ერთი, ამ მონიტორინგის დამონტაჟება იძულებითია, შესაბამისად, ხარჯიანიც. ამდენად, მათ უნდა აანაზღაურონ იგი და ამის გამო უნდა გააძვირონ პრეპარატები თუ სხვა ნაწარმი. გარდა ამისა, არანაირად არაა სასიამოვნო, როცა ადამიანი საუბრობ, თუნდაც პირადულზე და იცო, ვილაცას ყური აქვს მოდებული. ეს არის უღირსი ქმედება. ნორმალურ ქვეყნებში ამაზე სასამართლოს გამოაქვს განაჩენი. აქ კი სადაა სასამართლო?

მურანდ ბაბუნია, მსახიობი:

— ჯერ ერთი, რა თანხები დაჯდება ამ ვიდუოკამერების დამონტაჟება, უკვე წარმომიდგენია. ხალხი ისედაც მშვიდია და ამაზეც ფული უნდა ხარჯოს? ადამიანს საკუთარი უფლება არ უნდა წართვა. იტყვიან, თუ არ უნდა, ნუ შევით, მაგრამ ეს ხომ უკვე უფლების წართმევაა?! ავთიაქში რას ვიყიდო, ეს ჩემი პირადი უფლებაა. მაგალითად, ამასწინათ 200 ავთიაქი მაინც მოვიარე, სანამ რაც მჭირდებო-

და, იმ წამალს ვიშოვიდი, გამოდის, რომ ყველგან დავფიქსირდები?

თამარ ნიკოლაური, მომღერალი:

— „ქურდი ქუდი ეწვისო“, — ამბობენ. კი, ბატონო, თუ ასე უნდათ, მითვალთვალონ, რამდენიც უნდა, მაგრამ აქვე მინდა, დავსვა შეკითხვა: ხალხს სიკვდილისა და შიმშილის უფლება აქვს? მაგრამ, რას ვიზამთ, ასეთია ჩემი დედამინა — ყველა ყველას უყურებს.

ნონა ბაზრიანაშვილი, მოჭადრაკე:

— ეს არის საშინელება, სხვა შეფასება ამ საკითხთან დაკავშირებით არ არსებობს. ამაზე განსხვავებული აზრი მართო „ხელისუფლებას“ თუ ექნება, არა მგონია, ნორმალურმა ადამიანმა სხვა შეფასება გააკეთოს.

თუკი ჩვენი ხელისუფლება კიდევ იტყვის, რომ ვიდუოკამერებით თვალთვალი მხოლოდ იმათთვისაა მიუღებელი, ვისაც რაიმე აქვს დასამალი და პატიოსან ცხოვრებას არ ეწევათ, მაშინ „ვალი-როტ“, რომ გამჭვირვალე, სუფთა ცხოვრება მხოლოდ ხელისუფლების წარმომადგენლებს ჰქონიათ, მთელი საზოგადოება კი, ზემოთ ჩამოთვლილ დამსახურებულ საზოგადო მოღვაწეებთან ერთად, კრიმინალი ყოფილა.

კახა როგაძე

საქართველოს მთავრობის დადგენილებით, მიმდინარე წლიდან სამართლის, ჯანდაცვის, ბიზნესის ადმინისტრირების (გარდა ტურიზმისა), მასობრივი კომუნიკაცია-ჟურნალისტიკის, საერთაშორისო ურთიერთობებისა და საჯარო მმართველობის მიმართულებებზე ჩაბარების მსურველი აბიტურიენტები მხოლოდ იმ შემთხვევაში დაფინანსდებიან სახელმწიფოს მიერ, თუკი ისინი 100%-იანი გრანტის მოპოვებას შეძლებენ. 70, 50 ან თუნდაც 30-პროცენტის გრანტის მიღების შემთხვევაში, მათ სრულად მოუწევთ სასწავლო თანხის გადახდა.

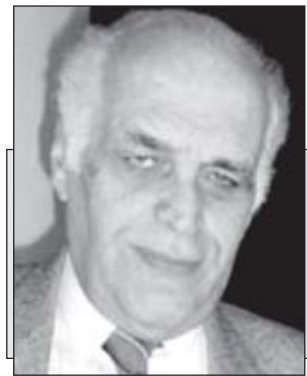
სავარაუდოდ, მთავრობის აღნიშნული გადაწყვეტილება პრეზიდენტ სააკაშვილის მიერ შარშან გამოცხადებული განათლების სფეროთა პრიორიტეტების მიხედვით დაფინანსების ნაწილია. ჯერ კიდევ შარშან ზაფხულში, განათლების სამინისტროში სტუმრობისას, პრეზიდენტმა განაცხადა, რომ საქართველოს მომავალი საინჟინრო დარგების განვითარებაზე დამოკიდებული, ინოვაციაზე, საკუთარი პროდუქტის შექმნასა და მის ექსპორტირებაზე.

„სინგაპურის განვითარების საფუძველიც ეს იყო და ასე განვითარდა ჩინეთიც. ჩინეთის პოლიტიკური, ძირით-

ადად, ინჟინრებით არის დაკომპლექტებული, რადგან მათ კარგად ესმით, თუ რას ნიშნავს ტექნიკური დარგების განვითარება“, — აცხადებდა სააკაშვილი.

უნივერსიტეტებმა აღნიშნული დადგენილება უკვე მიიღეს. თსუ-ს სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი ნოდარ ბაქაშვილი ამბობს, რომ მისი ფაკულტეტის შემადგენლობაში არსებული მიმართულებებიდან, აღნიშნული დადგენილება ჟურნალისტიკისა და საერთაშორისო ურთიერთობების მიმართულებებს ეხება. მისი თქმით, იმ ადამიანებს, რომლებიც 100%-ზე ნაკლებ გრანტს მიიღებენ, თავად მოუწევთ სწავლის მთლიანი საფასურის გადახდა.

„შესაძლოა, ამის საფუძველი იყოს ის, რომ ორივე მიმართულება მოთხოვნადია

და პრიორიტეტი აღარაა სახელმწიფოსთვის. არიან სტუდენტები, რომლებიც 100%-იანი გრანტის მიღებაში დარწმუნებული არიან და კარგადაც ემზადებიან, ხოლო ის სტუდენტები, რომელთაც აქვთ საკმარისი ფინანსები, არასათანადოდ მოემზადებიან, რომ ფასიანზე მოხვდნენ და გააგრძელონ სწავლა“, — ამბობს ბელქანია.

პროფესორ ჯემალ მამონიას აზრით, ვაუჩერები უნდა იყოს დანაშაუტი და უნივერსიტეტს უნდა ჰქონდეს საბაზო

დაფინანსება. „არც ერთ ქვეყანაში არ ხდება ასეთი რამ, რომ მხოლოდ ვაუჩერებით განისაზღვრება უნივერსიტეტის დაფინანსება. ამათთვის

მერაბ ჯიბლაძე: განათლება ბიზნესი არ არის, ამ სფეროში ფულის კეთება არ შეიძლება

დროზე შეცდომა დაუშვეს, რომ ჩაკლულ საბუნებისმეტყველო მეცნიერებები და ეს იყო არაკვალიფიციურობის გამოვლენა. როგორ შეიძლება ასე? 70-80 პროცენტით მაინც უნდა დაფინანსონ უნივერსიტეტი და დანარჩენი კი — ვაუჩერით. ის, რასაც ახლა აკეთებენ, უსამართლოება“, — ამბობს პროფესორი.

მერაბ ჯიბლაძე, პროფესორი:

— მე წინააღმდეგი ვარ ფასიანი სწავლის. მაშინაც წინააღმდეგი ვიყავი, როდესაც მი-

ნისტრის მოადგილე ვიყავი. თუ ბრინდა, რომ სწავლის დონე ავითოთ, სახელმწიფო მთლიანად უნდა დააფინანსოს განათლება.

მეცნიერებებს, რადგან არ სჭირდება ქართულ საზოგადოებას და არ დააფინანსებს სახელმწიფო, რაც კატეგორიულად ეწინააღმდეგება ერის, საზოგადოების ინტელექტუალური განვითარების ტენდენციას. კაპრიზები, რომ თითქმის მხოლოდ მღვათებში, ოფიციალურად, სასტუმროს თანამშრომლები გვჭირდება და ეს მოუტანს სახელმწიფოს წარმატებას საერთაშორისო ასპარეზზე, დიდი მკრახელობა და უარყოფა ჩვენი მომავლისა და წარბილის დასაბა ჩვენი პირ-საქმიანისთვის.

კლასიკური მეცნიერებები, რომელთაც უდიდესი ტრადიცია აქვს მსოფლიო განათლების ყველა ეპოქაში, არ უნდა მოექცეს ჩრდილქვეშ და ის, რომ სააკაშვილს საერთოდ ჩვენი კულტურა არაფრად აღარდებს და საქართველოს ინტელექტუალური სწრაფვის პრობლემა არ ანუხებს, ჩვენითვის ცხადია. ალბათ, უნდა დაველოდოთ უკეთეს მომავალს, როდესაც ქვეყნის სათავეში არ იქნება ანტიკართული, ანტიინტელექტუალური, ანტიეროვნული რეჟიმი და დადგება ამ დარგების აღორძინებისა და განვითარების დრო. ამის გარეშე საზოგადოებისა და ქვეყნის წინსვლაზე საუბარი შეუძლებელია.

ლილი მირიქაძე

თემურ ქორიძე: კაპრიზი, რომ მხოლოდ მღვათები, ოფიციალური და სასტუმროს თანამშრომლები გვჭირდება, მკრახელობა!

საქართველოს ხელისუფლებაში ძლიერი და სუსტი პოლიტიკოსების გვერდით მუდამ იყვნენ და კვლავაც იქნებიან ფსევდო-პოლიტიკოსები, რომლებიც მხოლოდ საკუთარი ტყავის გადარჩენაზე არიან მოტივირებული და არა ქვეყნის. სწორედ ამ კატეგორიას განეკუთვნებიან ჩვენი რუბრიკის — „როგორ ინრთობოდა „ნაცმოქრობა“ — განხილვის შემდეგი ობიექტები: საქართველოს ელჩი იტალიაში კოტე გაბაშვილი და უმრავლესობის ერთ-ერთი ლიდერი გიორგი (გოკა) გაბაშვილი. მათი გვარი ხელისუფლებაში კომუნისტური წყობიდან ფიგურირებს. ისინი მტერს მუდამ პირველი ეგებებოდნენ ლიმილით და ნებისმიერ დამპყრობელს თავს აწონებდნენ, რისთვისაც გიდის როლს თავისებური ოსტატობით ასრულებდნენ. გაბაშვილების პოლიტიკურ სვლებს ჩვენი რუბრიკის ორი მუდმივი რესპონდენტი — „სახალხო პარტიის“ თავმჯდომარე მამუკა გიორგაძე და 1992 წლიდან საქართველოდან დევნილი პრემიერ-მინისტრი ბესარიონ გუგუშვილი შეაფასებენ.

კოტე გაბაშვილი პოლიტიკაში პედაგოგიური ასპარეზიდან მოვიდა. 1987 წელს, ცკ-ის იდეოლოგიური მდივანი გურამ ენუქიძე განათლების მინისტრად დანიშნეს, რის შემდეგაც სამინისტროს მეტი პრივილეგია მიენიჭა. კოტე გაბაშვილი იმ დროს „გერმანული სკოლის“ დირექტორი იყო და გაავრცელა ებრაული „ცრურეფორმატორ“ შალვა ამონაშვილის.

გვიან კომუნისტურ ხანაში „ეროვნული იდეოლოგები“ პოპულარული გახდა. ამდენად, კოტე გაბაშვილიც ჩაერთო „ეროვნული სკოლის კონცეფციის“ შემუშავებაში და განათლების მინისტრის მოადგილედ გახდა, თუმცა მაშინ, მოადგილეობას კი არა, მინისტრობასაც აღარ ჰქონდა ძველებური ნონა და გავლენა.

კოტე გაბაშვილი 1990 წლის 28 ოქტომბრის არჩევნების შემდეგ ოპოზიციურ მიტინგებზეც ხშირად ჩნდებოდა და საბოლოოდ ერთ-ერთი ყველაზე მძვინვარე „ანტიზეიდაისტი“ გახდა. ახალმა ხელისუფლებამ მას ეს დაუფასა კიდევ და 1992 წელს სამხედრო საბჭომ იგი განათლების მინისტრად დანიშნა. მაგრამ იმ დროს უკვე იმდენად გაძლიერდა, რომ არც ეს აკმაყრეს და თბილისის მერობაც არგუნეს. ეს კი სერიოზული ტრამპლინი იყო მისთვის, რომლის მეშვეობით გაბაშვილი გერმანიაში ელჩად დანიშნა. თბილისის პოსტკომუნისტურ ბიუროკრატიას დიდად არ ეპიტანა „ახალი კაცის“ შემოჭრა მის საფულოვლოში. ამდენად, შვედარდნა იმპულსური ბასდა, გაბაშვილი „დიპლომატიურ გადასახლებაში“ გაეგზივნა.

კოტე გაბაშვილმა განცვიფრებულმა აღიარა იმ კრიზისალური ხროვის უმწეობა, რომელმაც სამხედრო გადართილება მოახდინა ქვეყანაში. სოხუმში ყოფნისას მან ასეთი რამ წარმოთქვა: „ზოგჯერ ის ხალხიც კი გარბის კურდღელივით სოხუმიდან, ვინც მეომარი და ვაჟკაცი მეგონა“. ეს ფრაზა შემდგომში ყბადაღებული გამოთქმად იქცა.

„გაბაშვილები საკუთარი ინტერესების გამო ბევრ მთავრობას მოერგნენ. ისინი შევარდნაძეს მეორე ჩამოსვლის შემდეგ ძალების მოკრებასა და დამკვიდრებაში ეხმარებოდნენ. გაბაშვილები ამ გზით შეჩვეული ფუფუნებისა და სამომავლოდ პოლიტიკური კარიერის წინსვლას გეგმავდნენ. შევარდნაძის დროს კოტე გაბაშვილმა მოახერხა და განათლების მი-

ნისტრის, ქალაქის მერის, დეპუტატის, საზოგადოების მოძრაობის ხელმძღვანელის სავარძლები დაიკავა. ელჩიც კი გახდა, თუმცა იმპერატორის ბოროტად იყენებად ყველა მის თანამდებობრივ რისკს. მაგალითად, მისი ელჩად ყოფნისას იმპერატორმა სახელმწიფოპარკში ინტერესების გამოგზავნა იყო, არამედ პარტიის — „მოქალაქეთა კავშირის“ ინტერესების დამცველი.

როცა განათლების მინისტრად დაინიშნა და განათლების სისტემა რეფორმებს საჭიროებდა, გაბაშვილი აქაც პარტიულ რეფორმებს ატარებდა. ამას არ სჯერდებოდა და თანამდებობებზე მხოლოდ პარტიულ კადრებს ნიშნავდა“, — აღნიშნავს მამუკა გიორგაძე.

მართლაც, მამის გავლენით თუ „პირადი შრომის“ შედეგად, შევარდნაძის დროს, 1997 წელს, გოკა გაბაშვილი განათლების სამინისტროში საზოგადოებასთან ურთიერთობის განყოფილებაში იწყებს მუშაობას. მისი პოლიტიკურ ცხოვრების აღმავლობაც აქედან იწყება. 1998 წელს იგი გერმანიაში, ქ. ბონის გერმანიის საგარეო პოლიტიკის ინსტიტუტში მუშაობს. 1998-2002 წლებში მუშაობდა ფონდ „ლია საზოგადოება-საქართველოში“, იყო სასკოლო სახელმძღვანელოების, გამოცემების, მთარგმნელობითი, მასმედია და საზოგადოებასთან ურთიერთობის პროგრამების ხელმძღვანელი. მანამდე, 1991-1994 წლებში იგი გერმანიაში სწავლობდა, ზაარბრუკენის უნივერსიტეტში გერმანიისტიკისა და ფილოლოგიის ფაკულტეტზე. 1995 წელს კი ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის დასავლეთ ევროპის ენებისა და ლიტერატურის ფაკულტეტი დაამთავრა. თუ გადავხედავთ მისი და კოტე გაბაშვილის ბიოგრაფიებს, ისინი ანალოგიური გზებით მოვიდნენ. როგორც ჩანს, მამა შვილის მისაბამ მაგალითად იქცა.

გოკა გაბაშვილი ჯერ კიდევ 2000-2002 წლებში საკუთარ კარიერას შევარდნაძის ფრთის ქვეშ ხედავდა და მას საავტორო ტელეპროექტ „აზრი“-ს მეშვეობით მითიურ ამბებსაც კი უძღვნიდა. ასევე გახდა პარტია „გაერთიანებული დემოკრატების“ გენერალური მდივანი; ხოლო 2003 წელიდან, შეატყო რა, რომ შევარდნაძის გეგმა უკვე იძირებოდა, გოკამ არც აცია, არც აცხელა, საკუთარი ტყა-

ყველა ღრიოს ქართველი «YES MEN»-ები — კოტე და გოკა გაბაშვილები

მამა — კოტე გაბაშვილი შვედარდნაძის მხარეს იყო, შვილი — გოკა გაბაშვილი კი შვედარდნაძის საპარტიო რიგებში ჩაირიგა. „კვიცი გვარზე ხტისო“. ჰოდა, გოკამ, კოტე გაბაშვილის მსგავსად, მოლაპატე გამოდგა

ვის გადასარჩენად განსხვავებულ პოზიციებზე გადავიდა და მოწინააღმდეგეთა ფლანგიდან შევარდნაძეს ტალახის სროლა დაუწყო. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ დროისთვის მამა — კოტე გაბაშვილი შვედარდნაძის მხარეს იყო, შვილი — გოკა გაბაშვილი კი შვედარდნაძის საპარტიო რიგებში ჩაირიგა. „კვიცი გვარზე ხტისო“. ჰოდა, გოკამ, კოტე გაბაშვილის მსგავსად, მოლაპატე გამოდგა.

ცხადია, არც მამას და არც შვილს ქვეყნის ინტერესები არ ამოძრავებდათ, არამედ — გადარჩენის ინსტიქტი. მათ, უბრალოდ, თადარიგი დაიჭირეს, რომ ნებისმიერ გამარჯვებულ ფლანგში ადგილი წინადაწინ დაეკავებინათ.

ამ გზით მათ საშუალება მიეცათ, ახალ ხელისუფლებაშიც დამკვიდრებულიყვნენ. სულ რაღაც თვეების მანძილზე გოკა გაბაშვილმა გამარჯვებულთა რიგებში საპატიო ადგილი დაიკავა, 2004 წლის

17 თებერვალს სააკაშილმა კულტურის, ძეგლთა დაცვისა და სპორტის მინისტრად დანიშნა. თანამდებობითაც კარგად დატკბა და 2008 წლიდან საქართველოს პარლამენტის კომიტეტის თავმჯდომარის სავარძელშიც ჩაესვენა.

შევარდნაძის ელჩი გერმანიაში კოტე გაბაშვილი კი ჯერ საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარედ დაბრუნდა სამშობლოში, შემდეგ კი, რაკი ხალხი დასანახად ვერ იტანდა, სააკაშილმა იტალიაში ელჩად გაუშვა.

მამუკა გიორგაძეს კოტე და გოკა გაბაშვილები ზემოაღნიშნული „განსხვავებული“ პოზიციები გამაღიზიანებლად მიაჩნია.

„მამა-შვილის ეს მეშინაური ქმედება აბსოლუტურად უზნეო საქციელად მიმაჩნია როგორც ადამიანური თვალსაზრისით, ასევე — პოლიტიკური კუთხითაც. ნააგო შენმა პარტიამ? ნადი რა, ადამიანურად. ეს არის ნორმალური საქციელი. შიშის გამო

კაცმა ღირსება არ უნდა დაკარგო. თუ იცოდა, რომ შევარდნაძე მართალი იყო, გვერდით უნდა დადგომოდა და, თუ გვერდით ედგა, ბოლომდე მდგარიყო. ეს უკვე ზნეობრივი განსაზღვრებაა, თუმცა შევარდნაძისთვის ეს სვლა უცხო ნამდვილად არ იქნებოდა, ისიც ზომ მათსავით იქცეოდა. მანაც ზუსტად ასე დაარტყა ნიხლი იმ ხალხს, ვინც მას ხელისუფლებაში მოსვლაში დაეხმარა. ეს არის მანკიერი ცხოვრების სტილი პოლიტიკაში. კოტე გაბაშვილი შევარდნაძის გუნდის ერთ-ერთი ყველაზე აქტიური წევრი გახლდათ, რომელიც მანკიერი მართვის დამკვიდრების თანამონაწილე იყო. სწორედ ამის შედეგია ის, რომ საქართველოში სახელმწიფო ჯერ კიდევ ვერ აგაშენეთ, რომ დღეს ქვეყანაში მაღალია დანაშაულებების მაჩვენებელი, კორუფციის ხარისხი და საძირკველშეურყვევლია საბჭოური კლანური მმართველობა“, — აღნიშნავს მამუკა გიორგაძე.

ბესარიონ გუგუშვილის თქმით, გაბაშვილები კომპრომისული ფსევდოელიტის ტიპური წარმომადგენლები არიან და ნებისმიერ დამპყრობელს ერგებიან. „ესენი ანტიეროვნული მმართველი კლასის, კომპრობირების იმ ტიპის წარმომადგენლები გახლავან, მხოლოდ გვარი რომ აქვთ ქართული. სწორედ ამიტომ აფასებს მათ ნებისმიერი დამპყრობელი. თავის დროზე ისინი შევარდნაძის რიგითი ფეხისმოკველები იყვნენ, კლასიკური მედროეები, მაგრამ ასეთებისთვის ეს ცოდვად არ ითვლება და ერთმანეთს ბოლომდეც არ განირავენ. მაგალითად, გოკა ხაინდრავა, რაც უნდა აბურთაოთ, მაინც ზედპარ-

ზე იტივტივებს, გაბაშვილებიც. როგორი მთავრობაც უნდა მოვიდეს, მათ ტყავს მაინც არ დაგლეჯს და სალაფავ გოგონას ვინაო ადგილს მაინც მიუჩინს“.

ბესარიონ გუგუშვილი გაბაშვილების ხელისუფლებაში პარპაშს ნათესაურ კავშირებს მიაწერს და არა მათ რაიმე მნიშვნელობის მისიას ან ღირებულებას: „სხვათა შორის, გაბაშვილებს არავითარი განსაკუთრებული მისია არ ჰქონიათ, მათ მხოლოდ პატრონის ყურმოჭრილი მონობა ევალებოდათ. ძალზე მოხერხებული სუბიექტები არიან, პატრონის აბოლუტური მონები თავიანთ მისიას თავს დღემდე მშვენივრად ათმევენ (თუმცა ამაზე უღირსი და დამამცირებელი მისია რაღა უნდა არსებობდეს? — ავტ.).

ამერიკაში ინგლისურით ასეთი „THE YES MEN“-ებს უწოდებენ, ყველა რეჟიმის „YES MEN“-ებს.

გადახედეთ რამდენი ქმედი და ცოლ-ქმედი და ა. შ. პოლიტიკასა და სხვა ელიტაში. ანტიეროვნული, ანტიხალხური რეჟიმებისთვის ასეთი კლანურობა ძალზე დამახასიათებელია.

მაგალითად, მიხეილ გორბაჩოვის ცოლი და მერაბ მაგარდაშვილის ცოლი „დაქალები“ იყვნენ და სტუდენტობის მთელი წელიწადი საერთო საცხოვრებლის ერთ ოთახში ცხოვრობდნენ. ამის მაგალითზე ადგილი მისახვედრია, თუ რაღომ გადაიქცა ვინმე მერაბ მაგარდაშვილი „პერესტროიკის“ „გამოჩენილ“ ფილოსოფოსად და იდეოლოგად. ამ შემთხვევაში მამა-შვილი მხოლოდ კონკრეტული შემთხვევაა. მათ უამრავი ნათესავ-მოყვარე ჰყავდათ ჯერ კიდევ კომუნისტურ ნომენკლატურაში“, — აღნიშნა ბესარიონ გუგუშვილმა.

გოკა გაბაშვილი, მისი და კოტე გაბაშვილის პოლიტიკური გეგმარების შემდეგ, საკუთარ თავს უფლებას აქლევს, მოლაპატრონისთვის სხვა დამარბოს და ხამაშლა გაათქმოს. ერთ დროს რუსეთის იდეოლოგიური „ფანი“, დღეს რუსეთთან დაახლოებულ პოლიტიკოსებს მოლაპატეობად ურცხვად რაცხავს და თავი სააკაშვილის ხელი-სუფთავის ქომავალ მოაქვს. ამ ქრილით საინტერესოა, განვიხილოთ ბურჟუაზიისა და ნოლიადელის შესახებ გაკეთებული შეფასება თავად გოკა გაბაშვილის მიერ.

„ნოლიადელი. დგას იმ ადამიანის გვერდით, რომელიც საქართველოს მტერია. ყოველთვის იყვნენ მოლაპატეები და კვლავ იქნებიან, თუმცა ქართველი ხალხი პატრიოტადმიანებს სცემს პატივს და არა მოლაპატეებს. ამიტომაც დიდი იმედი

მაქვს, რომ ქართული საზოგადოება ნოღადელის ამ ქმედებებსაც ადეკვატურად შეაფასებს“, — განუცხადა გაბაშვილმა თავის დროზე ერთ-ერთ სააგენტოს კორესპონდენტს.

„ყოველთვის არსებობდნენ საქართველოში მოღალატეები, რომლებიც ოცნებობდნენ ხელისუფლებაში მოსვლაზე მტერთან პირის შეკვრით. ამ გზას აგრძელებს ქალბატონი ბურჯანაძეც. ბუნებრივია, ის საქართველოს ინტერესებისთვის მოსკოვში არ ჩასულა, არამედ — თავისი ინტერესებისთვის“, — აცხადებს გაბაშვილი. ამ ხრიკებში განვრთნილი გაბაშვილი თავისუფლად ხვდება სხვათა მოტივებსაც; გაბაშვილებიც ხომ სწორედ ამ გზით მოგვევლინენ ხელი-სუფლებში.

ამაზე ნათქვამი, მოღალატე სული მოღალატეს ადვილად შეიცნობსო. მსგავსი და უარესი ნაბიჯები ხომ არც ისე შორეულ წარსულში კოტე და გოკა გაბაშვილებმაც გადადგეს. ასე რომ, ნოღადელ-ბურჯანაძის „ლაღალტთან“ ერთად, ქართველი ერი არც გაბაშვილების „პატრიოტობას“ დაიწყებს.

როგორ შეიძლება გაბაშვილებს ერმა აპატიოს სოხუმის ჩაბარების, სოხუმიდან სამხედრო ძალებისა და ტექნიკის გამოყვანის აქტიური მხარდაჭერა?

გოკა გაბაშვილი ამ დროისთვის მაშის კვალდაკვალ აქტიურობდა.

პირადად არანაირი პრობლემა კოტე გაბაშვილთან არ მქონია, თუმცა, უნდა ვითხრა, რომ იგი პოლიტიკურად პასუხისმგებელია საქართველოში დღეს მიმდინარე მოვლენებზე. თუკი ოდესმე ოპიტიტური პასუხისმგებლის დრო დადგება, კოტე გაბაშვილი ერთ-ერთი პირი იქნება ჩადენილი პოლიტიკური დანაშაულებების ბაშო.

ადამიანური კუთხით, ყველა ის ქართველი მენანება, რომლებიც, ნებით თუ უნებლიეთ, სხვადასხვა მოტივით ბოროტებას ემსახურებიან. დასაწყისი იმით, რომ თითოეულ მათგანს შეეძლო თავი და ნებისმიერი რესურსი ქართული პატრიოტული საქმისთვის გამოეყენებინა. მაგრამ ეს გზა აირჩიეს: ორივემ — მამამაც და შვილმაც ერთი და იგივე პოლიტიკური ცხოვრების გზა განაგრეს“, — ამბობს მამუკა გიორგაძე.

რაც შეეხება კოტე გაბაშვილის კრიმინალურ წარსულს, ამის შესახებ იტალიაში, პოლიტიკურ თავშესაფარში მყოფი ბექა გოგოსაშვილი გვიამბობს, რომელიც კოტე გაბაშვილის მუქარის გამო გაიქცა საქართველოდან:

„მე და ჩემი მეგობარი გიორგი გამცემლიძე არჩევნების წინ, 2007-ში, რამდენიმე „ნაციონალ“ თანამდებობის პირს დავეუკავშირდით, რომ მათთვის გარანტირებული ხმები მოგვეგროვებინა ჩვენი 2 ძეგნილი მეგობრის საქართველოში დაბრუნებისა და 3

მეგობრის ციხიდან გათავისუფლების სანაცვლოდ. მაშინ კოტე გაბაშვილი არაოფიციალურად ვაკის შტაბის უფროსი იყო და თავად დაგვიკავშირდა არჩევნების წინ და გვითხრა, რომ „ნაციონალში“, „სოფი“ და ვანო მარაბიშვილი თანახმანი იყვნენ ჩვენს პირობაზე. ჩვენ ხმაზე მუშაობა დავინწყით და 8000 ხმა მოვპაროვით, თუმცა გარკვეული პერიოდის შემდეგ გვითხრეს, თქვენს ხალხს არაფერი ეშველება და უკვე ჩამოყვანილი კაცის დატყუარაზე დინიყის მუშაობა. გიორგიმ უთხრა, თუ ასეა, არც ჩვენ ვართ 8000 ხმის გარანტიო. ეს სიტყვაში გიორგის კვირად დაუწვინეს.

როცა 2008 წლის 8 მაისს ერთ-ერთი ძეგნილი — ლევან მანქანის საჭესთან იჯდა, ხოლო მის გვერდით — გიორგი გამცემლიძე, პატრული დაედევნათ. რა თქმა უნდა, მძღოლი პატრულს არ დაემორჩილა, რადგან ოფიციალურად ისევ ძეგნში იყო და პატრულმა მათ ცეცხლი გაუხსნა, თუმცა არა მძღოლის მხრიდან, არამედ გიორგის მხრიდან, ანუ ეს იყო შეკვეთილი მკვლელობა. როცა მანქანიდან გადმოვიდა და მიხვდა, მოკვლას უპირებდნენ, გაქცევა დააპირა. პატრულმაც დამიზნებულად პირდაპირ კეფაში ესროლა ზურგიდან და არა — ფეხებში. შემდეგ მანქანის ნახვა გვიწოდდა იმის დასაზუსტებლად, ცეცხლი გიორგის გაუხსნეს თუ ძეგნილ მძღოლს. ამაში დახმარება ჩვენთვის კოტეს შეეძლო, მაგრამ 3 დღე, ვიდრე მანქანა არ გააკეთეს, არ გვიჩვენეს. კოტე გაბაშვილი ამ მკვლელობის თანამონაწილეა, ეს მიმდინარეობს იტალიაში მას და ქმედებაზე. მან გრიგალაშვილს დააფარა ხელი, მისი გრიგალაშვილს ეს მოხდა და რაშიც კოტეც იყო გასპირილი. მკვლელის ხელშეწყობი კი იგივე მკვლელია.

კოტე გაბაშვილი არსოშვილისა და კირკიტაძეების მფარველია რურუბთან ერთად. მან ის შაოსნების ბანდა დააკომპლექტა, რომელიც 7 ნომბერს ხალხს არბევდა“, — აცხადებს ბექა გოგოსაშვილი. როგორც თავად განაცხადა, იგი ამჟამად იტალიაში სათვისტომოს შექმნას აპირებს, რომ საქართველოს საელჩო გააუქმონ და კოტე გაბაშვილი სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობაში მისცენ“. მართალია, გაბაშვილები დღეს ასპარეზზე დიდად არ ჩანან, მაგრამ, ის, რომ ამ დანაშაულებრივ საქმეში ხელისუფლება უდგას გვერდით, მათი პოლიტიკური ბექგრაუნდიც რომ არ გავითვალისწინოთ, უკვე დანაშაულია. საინტერესოა, კიდევ რამდენ ხელისუფლებას და თანამდებობას გამოიცვლის მარადმწვანე მამა-შვილი...

მკა როგაშვილი

საკაშვილის კარზე ერთ-ერთი ყველაზე გავლენიანი ფიგურა იუსტიციის მინისტრი ზურაბ ადეიშვილი გახლავთ.

რუხ კარდინალად ნოდებუი ადეიშვილი ზედმეტად თვალში არავის ეჩხირება, თუმცა სააკაშვილის კარზე გადანყვეტილების მიმღები ერთ-ერთი მთავარი ფიგურაა.

ზურაბ ადეიშვილი 1972 წლის 22 ივლისს ყვარლის რაიონის სოფელ მთისძირში დაიბადა. 1994 წელს დაამთავრა თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტი და 1997 წელს ჩაირიცხა სახელმწიფოსა და სამართლის ინსტიტუტის ასპირანტურაში, 1998-1999 წლებში სწავლობდა ნიდერლანდებში, გრონინგენის სამეფო უნივერსიტეტის იურიდიული ფაკულტეტის მაგისტრატურაში. მისივე ოფიციალური ბიოგრაფიის მიხედვით, ამავე პერიოდში, 1996-99 წლებში, მუშაობდა საქართველოს პარლამენტში საკონსტიტუციო, იურიდიულ საკითხთა და კანონიერების კომიტეტის წამყვან სპეციალისტად, თუმცა მეტად საეჭვოა, როგორ ახერხებდა ორ სხვადასხვა ქვეყანაში მუშაობასა და სწავლას ერთსა და იმავე დროს.

1999 წლის ივნისიდან ნოემბრამდე მუშაობდა იურიდიულ ფირმაში „ოქრუაშვილი და პარტნიორები“ იურისტად. შემდეგ ადეიშვილი მოღვაწეობდა საქართველოს პარლამენტში აგრძელებს, ოღონდ ამჯერად პარლამენტის წევრია. „გარდების რევოლუციის“ შემდეგ კი იგი ჯერ იუსტიციის მინისტრი, შემდეგ გენერალური პროკურორი, იუსტიციის სამინისტროსა და გენერალური პროკურატურის გაერთიანების შემდეგ კი კვლავ იუსტიციის მინისტრი გახდა. მისი კანდიდატურა რამდენიმეჯერ განიხილებოდა პრემიერ-მინისტრის პოსტზეც, თუმცა ამ თანამდებობაზე ადეიშვილი არ დაუნიშნავთ. იგი საზოგადოებაში სააკაშვილის უახლოეს გარემოცვას შორის ყველაზე ნაპატივად ჩანს, თუმცა ყველაზე დიდ გავლენით სარგებლობს და შიდა კლანურ დაპირისპირებაშიც ხშირად მოიხარებენ, განსაკუთრებით კი სააკაშვილის მარჯვენა ხელთან — მირაზაშვილთან მიმართებაში.

ადეიშვილის სახელს უკავშირდება პოლიტიკური ტერორებიც. ექს-პრემიერი ზურაბ ნოღადელი მას ადანაშაულებდა ბიზნესმენ ვანო ჩხარტიშვილზე ზეწოლაშიც, რის გამოც ჩხარტიშვილი იძულებული გახდა, ქვეყანა დაეტოვებინა, რადგან, ნოღადელის განცხადებით, ადეიშვილი და მერაბიშვილი ბიზნესმენს მისი წინააღმდეგ ჩვენების მიცემას აიძულებდნენ, თითქოსდა მან პრემიერ-მინისტრობის დროს ქრთამი აიღო.

ადეიშვილს ადანაშაულებდა გიგნესიანი ძიგარ ხალვაშიც ტაღეკოშვიანთან — „რუსთაველი 2“-ისა და „მზის“ საკუთრებაში არსებული ნიღბის ნართმეშვი.

როგორც ხალვაშის ადვოკატი ეკა ბესელია აცხადებდა, ირავლი ოქრუაშვილის მეგობარი ქიბარ ხალვაში „რუსთაველი 2“-ის 78 %-იან წილს, ხოლო „მზის“ 22 %-იან წილს ფლობდა. მაგრამ მას შემდეგ, რაც ოქრუაშვილმა თანამდებობა დატოვა, ხალვაში ტელეკომპანი-

საკაშვილის რუხი კარდინალის გიგნესიანის ბიზნესოღვაში

ამი კუთვნილი წილები მთლიანად ჩამოართვეს. ეკა ბესელიას განცხადებით, „2006 წლის 17 ნოემბერს, ანუ იმავე დღეს, როცა ოქრუაშვილმა თანამდებობა დატოვა, ხალვაში სახელმწიფო კანცელარიაში დაიბარეს და მისი წილი გადააფორმეს „საქართველოს ინდუსტრიულ ჯგუფზე“ და მას „გეოტრანსზე“, რომლის მფლობელიცაა ვინმე ბიძინა ნიუარაძე. თუ ხალვაში ორივე ტაღეკოშვიანთან არსებულ წილებს არ დამოშობდა, მას და მის ოჯახს ფიზიკური ანგარიშსწორებით ემუქრებოდნენ“.

ადეიშვილის გარეშე არ ჩაუვლია საქართველოს ისტორიაში ერთ-ერთ უმნიშვნე-

2007 წლის 4 ნოემბერს შ. მინისტრის, ვანო მარაბიშვილის კაბინეტი შეიკრიბნენ გავლენიანი თავდასხმის მინისტრი დავით კახაშვილი, ზურაბ ადეიშვილი და დავით ახალია და ახლის დავლის გეოტრანსი ერთად შეიკრიბნენ

ნელოვანეს მოვლენას, 2007 წლის 7 ნოემბრის მშვიდობიანი მიტინგის სასტიკი დაზარალება. მაშინდელი სახალხო დამცველის — სოზარ სუბარის განცხადებით, 2007 წლის 4 ნოემბერს შ. მინისტრის, ვანო მარაბიშვილის კაბინეტში შეიკრიბნენ მათი ინტელის მინისტრი, ვანო მარაბიშვილი და დავით ახალია და ახლის დავლის მითმომცემი ერთად შეიკრიბნენ.

როგორც ჩვენი ხელი-სუფლების სხვა წარმომადგენლები, ზურაბ ადეიშვილიც სრულად დაეპატრონა თავის რაიონს, იქ სიტუაციას მამამისი განაგებს. შალვა ადეიშვილს კახელები სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული მიწების, ტაღეებისა და ტყეების მითვისებაში, სახნავ-სათესი მიწების, გაზგამანაწილებელი სადგურებისა და ღვინის ქარხნების გასხვისებაში ადანაშაულებენ. ასევე აცხადებენ, რომ ის განკარგავს რაიონის ბენზინგასამართ ქსელს და სახელმწიფო ობიექტების გასხვისებას საეჭვო ფასად საეჭვო ვითარებაში ახორციელებს.

ყვარლის სამუსიკო სკოლა, რომელიც 500 ათასად იყო შეფასებული 28 ათასად სწორედ მისი ძალისხმევით გაიყიდა. 300 დოლარად გა-

ყიდა ყვარლის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლი, რომელიც (ისევე, როგორც სამუსიკო სკოლა), ადგილობრივების განცხადებით, ადეიშვილმა ვინმე კანიეც მიჰყიდა, ვის არსებობამაც საზოგადოებას ეჭვი ეპარება და ფიქრობს, რომ ამ გვარის უკან შალვა ადეიშვილი იმალება. ოპოზიციური პარტიების მტკიცებით, ახალგაზრდობის სახლი ადეიშვილმა სტრიბ-ტიუ-კლუბი გახსნა.

საზოგადოების ყურადღების ცენტრში მოექცა მისი ძმა — დავით ადეიშვილიც. ადგილობრივი ოპოზიციური პარტიის წარმომადგენლების განცხადებით, დავით ადეიშვილმა სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში რაიონისთვის გადაცემული ტრაქტორები მისაკუთრა.

მოკლედ, საქართველოში ხელისუფლების წარმომადგენელთა შორის ზურაბ ადეიშვილი, გავლენასთან ერთად, არაოფიციალურად ერთ-ერთი ყველაზე მდიდარი ჩინოვნიკი გახლავთ. გადავავლოთ თვალი მის ოფიციალურ ქონებას, რომელსაც ადეიშვილი საკუთარ ქონებრივ დეკლარაციაში სხვადასხვა დროს უთითებდა. ესაა ბინა ცაგერის ქუჩაზე (80 კვ.მ.). სხვა ძვირფასი უძრავი თუ მოძრავი ქონება, დეკლარაციის მიხედვით, ადეიშვილს არ გააჩნია, მათ შორის — არც ავტომანქანა.

თუმცა გასაკვირი არ არის, რომ ადეიშვილს ფული ავტომანქანის საყიდლად რომ არ დაეხარჯა, რადგან ქვეყნის უმაღლეს ხელისუფალთ მალალი კლასის მანქანებით ბიუჯეტი უზრუნველყოფს. ადეიშვილი ფულად თანხას 6000 დოლარს უთითებს. მეტი, როგორც აღვნიშნეთ, 2010 წლის დეკლარაციაში არაფერი გააჩნია. ხელფასის სახით, იუსტიციის მინისტრობისას აუღია 42 480 ლარი.

საინტერესოა, რომ ასევე მშვენიერად ადგილას მოკალათებულ მის მეუღლეს, მაია მესხიშვილს, რომელიც საქართველოს კომუნიკაციების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის იურიდიულ საკითხთა დეპარტამენტის წამყვანი სპეციალისტია, ხელფასის სახით 35 193 ლარი აუღია და მასაც არ გააჩნია საკუთარი ავტომანქანა და ძვირადღირებული ნივთი, რომლის შეტანაც დეკლარაციაში გახდებოდა საჭირო. ადეიშვილი სარჯვის ნაწილში საკუთარ დეკლარაციაში მხოლოდ მკურნალობის თანხას უთითებს.

ადეიშვილს მკურნალობა 6000 დოლარი, ხოლო მის მეუღლეს 3500 დოლარი დაუჯდათ. საინტერესოა, რატომ არ სარგებლობენ დაზღვევით ძველის უმაღლესი ხელისუფალნი.

ჩვენ ზურაბ ადეიშვილის 2004 წლის დეკლარაციასაც გადავხედეთ. მაშინ მას 45 ათასი ლარის ღირებულების ბინა ჰქონდა, ფულადი თანხა — 9000 დოლარი და საკრედიტო ბარათიდან მოხსნილი 200 დოლარი; 12000-დოლარიანი ავტომობილი ჰყავდა. 2004 წლის შემდეგ ადეიშვილის ფინანსური მდგომარეობა ისე შეიცვალა, რომ მას საკრედიტო ბარათის გამოყენება, ალბათ, დიდხანს აღარ დასჭირდება.

სოფო ბელაშვილი

როგორი მთავრობას უნდა მოვიდას, გაგაშვილებს ტყავს გაიხს არ დაგლეჯს და სალაფავ გოგთან ვინაო ადგილს გაიხს მიუჩინს

**საქართველოს რკინიგზას
გასაქოტრებლად და
გასაყიდად ამზადებენ**

საქართველოს რკინიგზის დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა ირაკლი ეზუგბაიამ თავის ხუთ მოადგილეს 200-200-ათასიანი პრემიები გამოუწერა იმისთვის, რომ საქართველოს ხელისუფლებისგან „შენერილი“ მილიონი გადაეხადა, — ამ განცხადებას „საქართველო და მსოფლიოსთან“ საუბარში ლეიბორისტული პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი სოსო შატბერაშვილი აკეთებს. ინფორმაცია აღნიშნულის შესახებ ლეიბორისტებს რკინიგზის თანამშრომლებმა მიაწოდეს. შატბერაშვილის განცხადებით, რკინიგზის ხელმძღვანელობა პრემიების გაცემის შესახებ ბრძანებას საგულდაგულოდ მალავს. ლეიბორისტული პარტია რკინიგზის დეპარტამენტში პროკურატურისა და კონსტროლის პალატის შესვლას მოითხოვს, რათა შეისწავლოს საქართველოს რკინიგზაში მიმდინარე ფინანსური მაქინაციებისა და მისი ხელოვნური გაკოტრების საკითხი, რომელიც ამჟამად მიმდინარეობს.

სოსო შატერაშვილი,
ლეიბორისტული პარტიის
ერთ-ერთი ლიდერი:

— საქართველოს რკინიგზა ფაქტობრივად ერთადერთი სტრატეგიული ობიექტია, რომელიც ჯერ კიდევ სახელმწიფოს საკუთრებაშია. ჩვენი ხელისუფლება კი ის არ აპირებს წასვლას, რომ ეს ობიექტიც არ გაყიდოს. **საბარტოშელოს რაინიგზა, რომელიც დღეც ჯერჯერობით ისევ რინტაგულური და სახელმწიფოსთვის დიდი მონება მონაჟს, გაკოტრაბის პირასაა. იგი გაკოტრაბამდე მიჰყას მის ხელმძღვანელთან, შპირველსად, ეზუგაბიას.** თუმცა აქვე უნდა ითქვას, რომ, მიუხედავად იმისა, რომ ასეთ მომენტულვან საქმეს უმზადებს ეზუგაბია ჩვენი ხალხს, ის მაინც აითვალწუნე ხელისუფლებამ. როგორც ჩანს, საკმარისი ნილბე არ მიეჩნეს ზემოთ. აჟასწინათ მას მილიონი ლარის მიტანა მოსთხოვეს. თავისი ჯიბიდან ხომ არ ამოიღებდა და ასეთი მეოთხეი გამოიყენა: **200-200 ათასი ლარი გამოსწარა პრაივის სახით თჟვის ხოთ მოაღბილეს. საბარტოშელ ჯამში ამ თანხაა ზა-**

ხელმძღვანელის ხელფასი ყოველთვიურად 17-დან 20 ათას ლარამდე, ხოლო მთავარი დიქტიონის — 15 ათასი ლარი. მაშინ, როცა რიგითი თანამშრომელის ხელფასი 300-400 ლარია. ეს არის ყველაზე დაბალი ხელფასი არამართო პოსტსაგმო-თა სივრცეში, არამდევეროსაშიც. ამავე დროს, ხელმძღვანელის ხელფასები ყველაზე მაღალია ევროპაში. ისინი სისტემატურად იღებენ მეცამეტე ხელფასს და პრემიებს, ბოლო პრემია კი საერთო უპრეცედენტო იყო — 200-200 ათასი ლარი. ეს რომ სახელში ნაყოფი, კიდევ რაღაც გამართლებს შეიძლება ჰქონოდა, მაგრამ გააკეთეს „ბუკალი“. პარკირენტი პი აცხადებს, რომ ძველანაში მოქმედებდა არ არის, მაგრამ თუნდაც ეს ფაქტი ადისტურებს, რომ მოქმედიერებულია თავიდან გოლომდე თვითონ-დან და მთლიანად მისი მთავრობა.

— რკინიგზაში კადრების
ოპტიმიზაცია განხორციელ-
და იმის გამო, რომ ბიუჯეტი
დაზოგილიყო, თუმცა, რო-

«ირაკლი ეზუგბაიამ თავის ხუთ მოადგილეს 200-200 ათასი ლარი გაემოუნერა პრემიის სახით, შეეღებ ეს ფული უკან გაემოართვა და ხელისუფლებას მიართვა»

გორც ჩანს, თანხების ნაკლებობას რკინიგზა სულაც არ განიცდის.

— მათი ბიუჯეტი იძლევა საშუალებას, არ დაეთხოვათ თანამშრომლები სამსახურიდან. მეტსაც გეტყვით, ბოლოდროს, 2010 წელს, რკინიგზაში გადაზიდვები 25 პროცენტით გაიზარდა, ხოლო მისი რენტაბელობა შემცირდა 20 პროცენტით. რა გამოდის? გადაზიდვები როცა იზრდება, ეკონომიკური კანონებით, რენტაბელობაც უნდა იზრდებოდეს, მაგრამ მცირდება 20 პროცენტით. ეს ნიშნავს, რომ თანხების დატაცება ხდება ხელფასების, პრემიების სახით. ერთი მაგალითი მე თქვენ გითხარი, ეს გვაცნობებს რკინიგზელებმა, მაგრამ რამდენი ასეთი ფაქტია უცნობი, ვინ იცის. მატიმომ, რამდენიმე დღის წინ მოვითხოვეთ, რკინიგზაში შევიდეს პროკურატურა, დაინტერესდეს ჩვენი განცხადებით, შევიდეს კონსტრუქციის პალატა, რომელსაც, სამი წელია, ფეხიარ შეუდგამს რკინიგზა-

ში და განახორციელოს იქ
აუდიტი.

ეს ყველაფერი მიუთითებს იმაზე, რაც ინტერვიუს დასაწყისში გითხარით, რომ რკინიგზას ამზადებენ გასაკოტრებლად და განზრახული აქვთ მისი გაყიდვა ლონდონის ბირჟაზე.

ექსპერტები ჩვენთან საუბარში აცხადებენ, რომ კარგი მენეჯმენტის შემთხვევაში, რკინიგზას შეუძლია სახელმწიფოს ყოველწლიურად მოუტანოს 600-700 მილიონ ლარის წმინდა მოგება, ეს კი საქართველოს ბიუჯეტის 10 პროცენტია. ეს არის უზარმაზარი წილი, რომელიც რკინიგზას შეიძლება ჰქონდეს ბიუჯეტში.

მოგვსენებათ, ეზუგბაიას აქვს მხოლოდ რამდენიმე თვეანი მუშაობის პრაქტიკა „თელ-აბსონ“ სისტემაში და ისე დაინიშნა რკინიგზის ხელმძღვანელად, რომ ლიანდაგი თვალითაც არ უნახავს. ეს ყველაფერი არის მიზანმიმართული ქმედება და ამიტომ ვითხოვთ, პროკურატურა დაინტერეს-

დეს ამ საკითხით და აღკვე-
თოს ის ქმედებები, რომლე-
ბიც მიმართულია რკინიგზის
გაყოფრებისკენ.

— ცოტა ხნის წინათ ეზუგ-
ბაიასა და რკინიგზის ხელმ-
ძღვანელობისთვის შეიქმნა
ძვირადღირებული ვაგონე-
ბი, რომლებიც მაღალი კლას-
ის სასატუმროს ნომრებს
მოგვაგონებს. ამაზეც მილი-
ონები დაიხარჯა მაშინ...

— დაბს, მილიონები დაიხარჯა. მათ ლიტვის რესპუბლიკასთან დადეს ხელშეკრულება ვაგონების შეკეთების თაობაზე. ლიტვამ გაცემლებით უფრო იაფად შეაკეთა ეს ვაგონები, ვიდრე მასშია გადახდილი, მილიონ-ნახევარი თუ 2 მილიონ ლარი, ზუსტად არ ვიცით და ამიტომ ვითხოვთ აუდიტს. ჩვენ ვეყრდნობით იმას, რასაც რკინიგზელები გვეუბნებიან, აქაც „მოტყეხეს“ თანხები. ამავე დროს, მინდა გითხრათ, რომ რკინიგზის მართვაში არანაირი გამოცდილება არ აქვს არც ეზუბაიას და არც მის ხუთ მოადგილეს.

აბაზა მეთყველას გახ-
შირაპული კატასტროფა-
ში. სხვათა შორის, ცოტა ხნის
წინათ ბრიფინგი ჩავატარე და
უთქვი, რომ გახშირდა ავარი-
ები რკინიგზაზე. იქიდან გა-
მომეპასუხნენ, ასე არ არისო.
მეორე დღეს კი, სამწუხაროდ,
ლიანდგიდან გადავიდა ბორ-
ჯომი-თბილისის სამგზავრო
მატარებელი. საბედნიეროდ,
უმსხვერპლოდ დასრულდა
ეს, მაგრამ ზარალი საკმაოდ
დიდი იყო. ეს იმას ნიშნავს,
რომ ამ არაკომპეტენტურ
ადამიანებს არათუ რკინიგზის
მართვის, პატების ფერმასაც
არ ჩავაბარებდი.

— თუკი შეუძლია რკინიგზას ამხელა მოგება მოუტანოს ქვეყანას, რატომ უნდა მისი გაყიდვა ხელისუფლებას?

— რა გითხრათ, ჩვენი ხელისუფლება გახლავთ ანტიხალხური, ანტისაბელმწიფოებრივი. ოქროს საბაღო გაყიდა, ეს ის ოქროს საბაღოა, რომელსაც არც დენი სჭირდება, არც გაზი, არც შენახვა და არც არაფერი, მხოლოდ და მხოლოდ მოგებაზე მუშაობს. ჯერ ავსტრიელებს მიჰყიდეს იგი, შემდეგ ნასყიდობის ხელშეკრულება გააუქმეს და რუსებს მიჰყიდეს, ვინმე გენერალოვს, რომელიც ამართლებს თავის გვარს, ის რუსეთის უშიშროების გენერალია. ასევე, გაყიდეს ფოთისა და ბათუმის პორტები, თბილისისა და ბათუმის აეროპორტები... კიდევ რომელი ერთი ჩამოვითვალეთ? ჟინვალჰესი, ენგურჰესი ხომ რუსეთს მიჰყიდეს ომის შემდეგ! ყველაფერს ყიდიან და რკინიგზაზე გამონაკლისია, რომ არ გაყიდათ? ყიდიან იმიტომ, რომ უზარმაზარი კორუფციაა დადებული ამაში.

ეს ხელისუფლება ხომ არ არის ხალხისთვის მომართული, ეს ხელისუფლება ფიქრობს მხოლოდ იმაზე, რომ სააკაშვილმა თბილამურებზე ისრაელის კარგად; იფრინოს თავისი ასმილიონიანი „ჩელებჯერით“. ამბობენ, ახლა „ბონინ 747“ უნდა შეიძინოს, და ურტყას მსოფლიოს წრეები, ტაშფანდურები გამართოს და ა.შ. თქვენც კარგად იცით მისი ბოჭემური ცხოვრების ამბავი და ამას რომ დიდი ფული სჭირდება. ასე იქცეოდა ლუდოვიკი XIV, რომელმაც საფრანგეთი პატარა ქვეყნიდან უზარმაზარ ქვეყნად აქცია, სააკაშვილმა კი ამ ტაშფანდურისთვის საქართველო გააფხსამდა.

ესაუბრა
სოფო გელაშვილი

— თავადაც გამოიწერა
პრემია ეზუგბაიამ?

— არა. საერთოდ, მათ
აქეთ უმაღლესი ხელფასები
დანიშნული. **რკინიგზის**

**კარგი მენეჯმენტის
შემთხვევაში,
ჩაინიგზას შეუძლია
სახელმწიფოს
ყოველწლიურად
მოუტანოს 600-700
მილიონი ლარის
წმინდა მოგება,
ეს კი საქართველოს
ბიუჯეტის
10 პროცენტია**

HUMAN RIGHTS WATCH საპაპოვილის ხელისუფლებას დავნილთა დავნაში ადანაშაულებს

საქართველოს ხელისუფლება მხოლოდ საერთაშორისო იმიჯზე ზრუნავს. მაგრამ, მიუხედავად იმისა, რომ მის პიარ კამპანიაზე მილიონები იხარჯება, საქართველოს საერთაშორისო იმიჯი მაინც კითხვის ნიშნის ქვეშ დგას. ქვეყანაში, რომლის „დემოკრატიის შუქურად“ წარმოჩენაც ხელისუფლებას სურს, რეალურად მძიმე სიტუაციაა და ამის შესახებ საქართველოს ფარგლებს გარეთაც კარგად უწყიან და ახლახან საერთაშორისო უფლებადამცველი ორგანიზაციის — „ჰუმან რაიტს ვოთჩის“ მიერ გამოქვეყნებულ ანგარიშშიც გამოიკვეთა, რომელშიც საქართველოს საკმაოდ დიდი ადგილი დაეთმო. ანგარიშში ნათქვამია, რომ 2010 წელს ადამიანის უფლებათა მდგომარეობა საქართველოში არამყარია და საუბარია ადამიანის უფლებათა იმ დარღვევებზე, რომლებიც საქართველოს ხელისუფლებამ 2010 წელს ჩაიდინა.

„ჰუმან რაიტს ვოთჩი“ ვრცლად საუბრობს დევნილების გამოსახლების პრობლემაზე. ანგარიშში საუბარია, რომ ხელისუფლებამ ასობით დევნილი გამოასახლა სახელმწიფოს კუთვნილი დროებითი კოლექტიური ცენტრებიდან იმ ვარაუდით, რომ მტკიცედ გადაჭრიდა მათ საცხოვრებელ პრობლემებს, თუმცა მარცხი განიცადა გამოსახლების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის საქმეში. არ გაუმართავს გულწრფელი კონსულტაციები დევნილებთან, არ წარმოუდგენია მათთვის შეტყობინება გონივრულ ვადებში და არ მოუხდენია ადეკვატური ალტერნატიული საცხოვრებელი დევნილთა უზრუნველყოფა. ზოგ დევნილს საერთოდ არ მიუღია ალტერნატიული საცხოვრებელი ფართი, ზოგიერთი მათგანი კი შორაულ რაიონში გაგზავნილია, სადა მათ საცხოვრებელი ადგილი არაა. 1990-იანი წლებისა და 2008 წლის შედეგად საქართველოში 346 ათასი დევნილია. მათი დაახლოებით 40% სახელმწიფო თუ კერძო კოლექტიურ ცენტრებში ცხოვრობს, რომელთაგან 515 თბილისშია. ივნისში ხელისუფლებამ დევნილებს გამოსახლებამდე 5-დღიანი წინასწარი გაფრთხილება მისცა. 2 აგვისტოს განხორციელებულმა ცვლილებებმა, შს სამინისტროს №747 დადგენილებით, ხუთდღიანი წინასწარი გაფრთხილების ვალდებულება გააუქმა. ასე რომ, ზოგიერთმა დევნილმა მხოლოდ რამდენიმესაათიანი გაფრთხილება მიიღო გამოსახლებამდე.

გამოსახლებაში და-

ირღვა დევნილთა შესახებ საპარტოვო კანონი, რომელიც კრძალავს დევნილთა გამოსახლებას მათი წარმოშობითი თანხმობის გარეშე და მათ შესახებ ინათა საცხოვრებელი უფლება განსახლების სამინისტროს განცხადებით, აგვისტოში გამოცხადებულ შესთავაზეს, არჩევანი გაეკეთებინა ფინანსურ კომპენსაციასა და რეგიონებში საცხოვრებელს შორის. ბევრმა დევნილმა უარი განაცხადა რეგიონებში გადასახლებაზე, სამუშაო ადგილების არარსებობის მიზეზით. თუმცა მათ არ მიუღიათ ფინანსური კომპენსაცია და დარჩნენ უსახლკაროდ.

ადამიანის უფლებათა დამცველი საერთაშორისო ორგანიზაციის საუბრობს ოპოზიციური პარტიების წარმომადგენელთა დევნაზეც. ანგარიშში საუბარია, რომ ხელი-სუფლავა დააბრკოლა მშვიდობიანი შეპირება და მარცხი განიცადა კანონ-დამცველების მიერ გადა-მეტავალი ქალის გამო-ყენების გამოძიების სა-მეში. საუბარია 14 აგვისტოს პოლიციის მიერ აქტივისტებისა და მწერლების: ირაკლი კაკაბაძის, შოთა გაგარინისა და ალექსი ჩილვიანის დაკავებაზე, როცა ისინი მშვიდობიან საპროტესტო აქციას მართავდნენ ჯორჯ ბუშის ქუჩაზე. მათ პოლიციელებისადმი დაუმორჩილებლობის ბრალდება წაუყენეს და შემდეგ გაათავისუფლეს. მომდევნო დღეს კი სასამართლომ თითოეული მათგანი 400 ლარით დააჯარიმა. დახურულ მო-

მენაზე მოსამართლე მხოლოდ პოლიციის მიერ წარმოდგენილი მტკიცებულებები მიიღო და უარი განაცხადა იმ ვიდეო-ფირის ნახვაზე, რომელიც წარმოაჩენდა დაკავებულ პირების თანამშრომლობის ფაქტს პოლიციისთან დაკავების მომენტში. კაკაბაძის მტკიცებით, პოლიციამ სიტყვიერი და ფიზიკური შეურაცხყოფა მი-აყენა მას პოლიციის მანქანაში. სახალხო დაცველის წარმომადგენელი შეხვდა კაკაბაძეს დაკავების საკანში და დაადასტურა მის მხარსა და ხელზე არსებული დაზიანებები.

2009 წლის 23 ნოემბერს პოლიციამ დააკავა დანი ცაგურია, ჯაბა ჯიშკარიანი და ირაკლი კორძაია — ახალგაზრდა ოპოზიციონერთა ჯგუფის აქტივისტები. ამ დროს ისინი სამთავრობო პოლიტიკას აპროტესტებდნენ პარლამენტის წინ. დაკავების მომენტში პოლიციამ აქტივისტებს გა-ნუცხადა, რომ მათ დაარღვიეს შეკრებებისა და მანიფესტაციების შესახებ კანონი, რომელიც კრძალავს აქციის ჩატარებას პარლამენტის შენობიდან 20 მეტრის რადიუსში, თუმცა დაკავების ოქმში აღნიშნული იყო, რომ აქციის მონაწილეები შენობიდან 30 მეტრის დამორჩილებით იდგნენ. სასამართლომ არ მიიღო შურნაღისტების მიერ წარმოდგენილი ვიდეო-ფირი, რომელიც ადასტურებდა, რომ აქტივისტებს არ შეუფარებიათ ძვირით-მა მონაწილეთა და ემორჩი-ლებადან პოლიციის ბრძანებას დაკავების მომენტში.

2010 წლის 9 აგვისტოს პოლიციამ დააკავა ორი ოპოზიციონერი აქტივისტი თითქოს და პოლიციისადმი წინააღმდეგობის გამო პარლამენტის შენობის წინ, სადაც დევნილები და სხვები მშვიდობიანად აპროტესტებდნენ დევნილთა გამოსახლებას. აქტივისტებმა წინასწარ გააფრთხილეს ქალაქის მუნიციპალიტეტი საპროტესტო აქციის გამართვის შესახებ და არ გადაუქცა-ვთ ქუჩა. თბილისის საქალაქო სასამართლომ თითოეული აქტივისტი 400 ლარით დააჯარიმა პოლიციისადმი წინააღმდეგობის განხრად.

ანგარიშში აქვს აქტ-უალური 2007 წლის აქცი-ების დარღვევის თემა. მას-ში ნათქვამია, რომ მთავ-რობამ უარი განაცხადა 2007 წლის 7 ნოემბრის მოვლენების ყოველმხ-რივ გამომძიებაზე, როცა პოლიციამ გადაამეტავ-ლი ქალაქი გამოიყენა სა-მართლო სასამართლომ თითოე-ული აქტივისტი 400 ლარით დააჯარიმა პოლიციისადმი წინააღმდეგობის განხრად.

„ჰუმან რაიტს ვოთჩი“ საპარტოვო ხელისუფ-ლებას მოს დაანაშა-ლებზე პასუხისმგებლო-ბის ნაკლებობაზეც ადა-ნაშაულებს. ანგარიშში ნათ-ქვამია, რომ ქართულ-რუსუ-ლი კონფლიქტიდან, ორ წელ-

ზე მეტი დრო გავიდა და სა-ქართველოს ხელისუფლებას არ უზრუნველყოფია სრულ-ყოფილი გამოძიების ჩატარე-ბა მათი ძალების მიერ ადამი-ანის უფლებათა საერთაშო-რისო და ჰუმანიტარული სა-მართლის დარღვევებთან და-კავშირებით. ომის დროს ქართულმა სამხედროებ-მა გაუარესებელი ქალაქ-ში მონაწილეობა მიიღო, მათ შორის — მრავალჯერადი სარაკ-ტო დანადგარები, გაუარეს-ებული იარაღი, რომლის გამოყენებაც აპროტესტის სა-მართლო სასამართლომ თითოე-ული აქტივისტი 400 ლარით დააჯარიმა პოლიციისადმი წინააღმდეგობის განხრად.

რაც შეეხება მედიაგაერ-მოს საქართველოში, „ჰუმან რაიტს ვოთჩის“ აზრით, იგი შერეული სახისაა — მრავალ-ფეროვანი ბეჭდვითი მედიით, მაგრამ შეზღუდული საერ-თოეროვნული ტელევიზიით სახელმწიფოს კუთვნილი „საზოგადოებრივი მაუწყებ-ლის“, პროსამთავრობო არ-ხების — „რუსთავი 2“-ისა და „იმედის“ სახით. მედიაფ-ლობების საკუთრების გამჭვირვალობის საკითხი კი გაურკვეველია. რამდენიმე შურნაღისტის მტკიცე-ბის თანახმად, მათ წინა-აღმდეგ განხორციელდა ზემოქმედება და თავდასხმა. 25 ივნისს პოლიციამ შეუ-შალა ცემამ მთავარი მინისტ-რის ალექსანდრე მთავრისა და მთავრის შურნაღისტის მტკიცე-ბის თანახმად, მათ წინა-აღმდეგ განხორციელდა ზემოქმედება და თავდასხმა. 25 ივნისს პოლიციამ შეუ-შალა ცემამ მთავარი მინისტ-რის ალექსანდრე მთავრისა და მთავრის შურნაღისტის მტკიცე-ბის თანახმად, მათ წინა-აღმდეგ განხორციელდა ზემოქმედება და თავდასხმა.

პოლიციამ კამერა დააბრუნა მასზე აღებული მასალის განადგურების შემდეგ.

ივლისში ვახტანგ კომახი-ძემ, გამოცდილმა ქართველმა გამომძიებელმა და ჟურნალის-ტმა, თავმჯდომარე მიიღო შეე-იცარიაში, ხელისუფლების მხრიდან მის წინააღმდეგ გან-ხორციელებული მუქარების საფუძველი. მუქარები, მტკი-ცების თანახმად, გახშირდა მას შემდეგ, რაც კომახიძემ მუშა-ობა დაიწყო 2008 წლის აგვის-ტოს ომის საგამომეო ფილ-მზე. ოპოზიციური გაზეთის — „გურია ნიუსის“ მტკიცებით, თებერვალში ადგილობრივმა ხელისუფლებამ მუქარით დაა-შინა გაზეთების კერძო დის-ტიბუტორები; 8 თებერვალს პოლიციამ მოკლე ხნით დააკა-ვა „გურია ნიუსის“ კორესპონ-დენტი ირაკლი დოლიძე, მაშინ, როცა იგი იმ პოლიციელის ფო-ტოს იღებდა, რომელმაც ფო-ტოკამერა და მობილური ტე-ლეფონი დროებით ჩამოართვა.

2009 წლის 25 ნოემბერს, შს-ს სპეციალური ოპე-რაციების დანაშაულებ-მა გამოიძახა თაქო ჟორ-ბანაძე, გათუშვი დაფუძ-ნებულ საპირიარო გაზეთ „გათუშვილას“ საგამო-ქიპო პრეზიდენტი ხელმ-ძღვანელი და დაგმობა, თუ ის გათუშვი არ იქნა. შრომებზე, გამოქვეყ-ნებდა თითქმის შიშველი მამაკაცების სურათებს, რომელთაგან, მათი მტკი-ცებით, ერთ-ერთი ჟორ-ბანაძე იყო.

ცხადია, ანგარიშში მო-ხვდა საპარტოვო სი-სხლისსამართლებრივი სისტემის სისუსტიკე და ციხეების თემა.

„ჰუმან რაიტს ვოთჩი“ ანგა-რიშში წერს:

ციხეების გადავსება აქვს პრობლემა და ცუდ პირობებში იწვევს; საპატიმროების გადავ-სების მთავარი ფაქტორი სასამართლოს მიერ გამ-ართლებულთა მცირე რა-ოდენობაა. სექტემბერში ევ-როპის საბჭოს წამების საწი-ნააღმდეგო კომიტეტმა გამო-აქვეყნა ანგარიში, საქართვე-ლოში თებერვალში სტუმრო-ბის შემდეგ, რომელშიც მიუ-თითა რამდენიმე დადებით ცვლილებაზე, მაგრამ წუხილი გამოთქვა საქართველოს ცი-ხეების გადავსების პრობლე-მაზე და პატიმართათვის სა-ჭირო ღონისძიებების გან-ხორციელების ნაკლებობაზე. თებერვალში საქართველომ აღადგინა სისხლისსამართ-ლებრივი პასუხისმგებლობის მინიმალური ასაკი 14 წელი (მას შემდეგ, რაც 12 წლამდე შეამცირა იგი 2008 წელს) და შეუსაბამა იგი ქვეყნის საერ-თაშორისო ვალდებულებებს.

2009 წელს სახელმწიფომ განერთა 430 გამოძიებული არასრულწლოვანთა დაკითხ-ვის ტექნიკაში და საავალდებუ-ლო გახადა ადვოკატისა და მეურვის დასწრება დაკითხე-სას. თუმცა რეალურად ეს ღო-ნისძიებები არ არის საკმარე-სი იმისთვის, რომ ქვეყნის ხე-ლისუფლება საერთაშორისო თუ ადგილობრივი ორგანიზა-ციების კრიტიკის ქარცეცხლ-ში არ მოყვას, რადგან ვითა-რება, რომელიც ქვეყანაში არსებობს, არამარტო ადგი-ლობრივი უფლებადამცველი ორგანიზაციებისთვის, არა-მედ უცხოელებისთვისაც სა-განგაშო და ნათელია.

სოფო გელაშვილი

საპატიმროების გადავსების მთავარი ფაქტორი სასამართლოს მიერ გაგზავნილთა სიხშირეა

აშშ-ის აპოკალიფსური პერსპექტივა და საქართველო — აღმართში დანული ქვა

ჩვენმა ხელისუფლებამ საქართველო ამერიკის შეერთებული შტატების ხელისშემყურე ქვეყნად რომ აქცია, ამაზე ვნერდით.

მაგრამ ამერიკას თავისი გასჭირვება.

ჩვენი ხელისუფლება რუსეთის წინააღმდეგ ომისთვის რომ ემზადება, ფაქტობრივად, დასტურდება. აქაც ამერიკის იმედზეა სააკაშვილის ხელისუფლება.

მაგრამ ამერიკას თავისი გასჭირვება.

ჩვენ კი არც 2008 წლის აგვისტოს ომის შედეგებიდან გამოგვაქვს რე-

ალისტური დასკვნები და არც იმ ეკონომიკური და ფინანსური კრიზისიდან, რომელსაც თვით ამერიკელი ექსპერტები აპოკალიფსურს უწოდებენ.

ჩვენმა ხელისუფლებამ საქართველო ომის პირას მიაგდო იმ დროს, როცა აშშ-მა ჩვენი ქვეყანა სტრატეგიული პარტნიორობიდან კლიენტ ქვეყანამდე ჩამოაქვეითა.

ვაშინგტონი საქართველოს ახალი კონფლიქტებისთვის აიარაღებს, — წერდა „საქართველო და მსოფლიო“ წინა ნომერში უცხოელ ავტორებზე დაყრდნობით.

დღევანდელი პუბლიკაციები ამ პრობლემას, ასე ვთქვათ, მედლის მეორე მხრიდან წარმოგვიჩენს, იმ კუთხით, თუ როგორ აფასებენ თავიანთ ქვეყანაში ჩამოყალიბებულ ვითარებას თავად ამერიკელები: ამერიკელების განსაკუთრებული მითი დაიმსხვრა; ჩვენ აღარ გვაქვს უფლება, ვიყოთ მსოფლიო პოლიციელი; საკუთარი ქვეყნის დაცვის უნარს ვკარგავთ! ასეთია მსოფლიო პრესაში გამოქვეყნებული მასალების. ხშირ შემთხვევაში, ისტერიული პათოსი.

ამერიკაზე შეუბრუნებლობის წაბილს მიაღწია

ომის, სამხედრო ხარჯების უზარმაზარი ტვირთის პრობლემას განიხილავს „The Raw story“ (აშშ), რომელსაც რონალდ რეიგანის ადმინისტრაციის ადმინისტრაციულ-საბიუჯეტო სამმართველოს ყოფილმა დირექტორმა დევიდ სტოკმანმა ექსკლუზიურ ინტერვიუში ამასნიხნათ განუცხადა: „ობამას ადმინისტრაციის მიერ თავდაცვითი ხარჯების 78 მილიარდი დოლარით შემცირება სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის ბეჭემოთისთვის ნემსის ჩხვლეტასავითაა“.

„ცივი ომი, დიდი ხანია, დასრულდა, — განაგრძო მან, — საოკუპაციო ომები თითქმის დამთავრდა, მთლიანად ჩავარდა ავღანეთი და ერაყი. ამერიკის იმპერიის ჩამოყალიბებულია. მსოფლიოში აღარ დარჩა სერიოზულად შეიარაღებული არც ერთი სერიოზული მტერი, ვისთანაც შეგვეძლო გაგვემართლებინა 800 მილიარდიანი თავდაცვისა და უშიშროების ბიუჯეტი შიდა უსაფრთხოების ჩათვლით“.

მან ხაზგასმით აღნიშნა, რომ აშშ-მა „მიაღწია შეუბრუნებლობის წაბილს ხალხმწიფი სიმაღლის შიშის საფარში, და აქონოიკური ვარდნის წინაშე დგას“.

სამხედრო ხარჯების დღევანდელი დონე, რომელმაც ერთიანი შიდა პროდუქტის 5,4 პროცენტს მიაღწია, სტოკმანს აბსურდულად მიაჩნია და თვლის, რომ 2015 წლისთვის ეს ხარჯები ერთიანი შიდა პროდუქტის 3 პროცენტამდე უნდა შემცირდეს.

ამერიკის სახელმწიფო ვალს, რომელიც უსწრაფესად იზრდება და 14 ტრილიონ დოლარს გადააჭარბა, სამხედრო-სამრეწველო კომპლექსის ხარჯების შემცირება დიდად არ დაეხმობა, თანაც დაგვიანებულია.

ზოგიერთი ანალიტიკოსის აზრით, დავალიანების შემდგომი კრიზისი მუნიციპალური დავალიანების ბაზარზე მოხდება, სადაც ამჟამად 2 ტრილიონი დოლარის ოდენობის „ბუშტია“ გაბერილი. ერთმა ანალიტიკოსმა, რომელმაც სწორედ იწინასწარმეტყველა citigroup-ის საკრედიტო კრიზისი, დაბეჯითებით განაცხადა, რომ ამერიკის 100-ზე მეტმა ძალაქმა შეიძლება გამოაცხადოს დეფოლტი.

სტოკმანი იმედგაცრუებულია იმით, რომ სერიოზულად არ განიხილავენ ცვლილებებს „ჩვენს იმპერიულ საგარეო პოლიტიკასა და სამხედრო ისტებლიშმენტში“, და იმედი არ აქვს, რომ „საჭირო ზომებს განახორციელებენ მანამდე, ვიდრე დავალიანების მსოფლიო კრიზისი თავად არ გვაიძულებს. ეს კი ადრე თუ გვიან აუცილებლად მოხდება“.

პოლიტიკური პირობებიდან გამომდინარე სახელმწიფო ვალების გლობალური კრიზისი გარდაუვალი იყო და, უთუოდ, შეუჩერებელია, — ასკვნის ბატონი სტოკმანი.

The Raw story

ჩვენ ვეღარ მივხვით საკუთარ თავს უფლებას, ვიყოთ მსოფლიო პოლიციელები

ამ სათაურით გამოაქვეყნა ამერიკულმა „End of the American Dream“-მა წერილი, რომელიც აშშ-ის სამხედრო ბიუჯეტის ძირითად ასპექტებს ეხება და, უწინარეს ყოვლისა, თავისი კონკრეტული იქცევს ყურადღებას.

ამერიკის შეიარაღებულ ძალებს, — ნათქვამია სტატიაში, — მსოფლიოს 130 ქვეყანაში 700-ზე მეტი სამხედრო ბაზა აქვს. სამხედრო ხარჯების ოდენობა დანარჩენი მსოფლიოს სამხედრო ხარჯების დონემდე აღწევს. ფედერალურ მთავრობას კი ვალები ახრჩობს.

გადაიჭრება ვალების პრობლემა, თუ მნიშვნელოვნად შემცირდება სამხედრო ხარჯები?

პუბლიკაცია ამ კითხვას კატეგორიულად უპასუხებს: რა თქმა უნდა, არა!

პენტაგონი ჰაერზე ფანტავს უზარმაზარ თანხებს. თავდაცვის მინისტრმა დონალდ რამსფელდმა საჯაროდ აღიარა, რომ პენტაგონმა 2,3 ტრილიონი დოლარის კეპლიც კი დაჰარგა და ვერ ეუბნება ამერიკელ მოქალაქეებს, რაზე დახარჯა ეს ფული.

ამერიკას, რა თქმა უნდა, სჭირდება ძლიერი შეიარაღებული ძალები. მაგრამ ამერიკის ჯარები ისე თხლად გათხაპნილი მთელ მსოფლიოში, რომ ისინი შესაბამის პასუხს ვერ გასცემენ მტერს, თუ რეალური მუქარის საფრთხე წარმოიქმნა. მსოფლიოს პოლიტიკულად ყოფნა არა მარტო წარმოუდგენლად კვირია, არამედ სტრატეგიულ თვითმცოდნეობაა.

რით შეიძლება იმის დასაბუთება, რომ მსოფლიოს 130

ქვეყანაში ამერიკის ჯარები დაბანაკებული?

რატომ უნდა ჰყავდეს ამერიკას გერმანიასა და იაპონიაში ჯარების უზარმაზარი კონტინგენტები?!

სასაცილოა, როცა ლაპარაკობენ ავღანეთიდან ან ერაყიდან ჯარისკაცების გამოყვანაზე მაშინ, როცა მშობლიურ მიწაშიც არაა მშობლიური ჯარები. მაგრამ იმის დასაბუთება, რომ აშშ-ის სამხედრო ბიუჯეტი 693 მილიარდი დოლარით იყო;

2. 2010 წლის აშშ-ის სამხედრო ბიუჯეტი 693 მილიარდი დოლარით იყო;

3. მაგრამ, თუ ამ რაოდენობას დაეუმატებთ სხვადასხვა „ბიუჯეტარეშე“ თანხებს, მივიღებთ 1,01-1,35 ტრილიონ დოლარს, რაც 2010 წელს

ეროვნულ თავდაცვაზე დაიხარჯა;

4. ამერიკის სამხედრო ხარჯები აღემატება ჩინეთის, რუსეთის, იაპონიის, ინდოეთისა და ნატოს ქვეყნების ხარჯებს;

5. ამერიკის სამხედრო ხარჯების საერთო ჯამი მთელი დედამიწის სამხედრო ხარჯების დაახლოებით 44 პროცენტს შეადგენს;

6. ამჟამად პენტაგონი ფედერალური მთავრობის ყველა კონტროლირებადი ხარჯის 56 პროცენტს ყლავებს;

7. ერაყისა და ავღანეთის

ომები ამერიკას წელიწადში 150 მილიარდ დოლარზე მეტი უჯდება;

8. მიაჩნიათ, რომ დღეისთვის ამერიკის მთავრობამ ავღანეთის ომისთვის 373 მილიარდი დოლარი დახარჯა;

9. ერაყში ომისთვის — 745 მილიარდ დოლარზე მეტი;

10. 2001 წლიდან ერაყისა და ავღანეთის ომები თითოეულ მამაკაცს, ქალსა თუ ბავშვს აშშ-ში 3644 დოლარი დაუჯდა;

11. F-22 ერთი ავიაციამანადგურებლის საერთო ღირებულება დაახლოებით 350 მილიონი დოლარია;

12. თავდაცვის მუდმივმა მიზნობრივმა ჯგუფმა წარადგინა მოხსენება, რომლის მიხედვით აშშ-ს თავისუფლად შეეძლო ტრილიონი დოლარის დაზოგვა მომდევნო 10 წლის სამხედრო ბიუჯეტიდან.

წერილის დასკვნით ნაწილში პირდაპირ გოდება სამხედრო ხარჯებისა გამო:

„განა აშშ მსოფლიოში უმდიდრესი ქვეყანა არ არის?“

განა ამერიკის მთავრობას არ შეუძლია, თავს უფლება მისცეს ამდენი სამხედრო ხარჯის განწევის?

არა. სიმართლე ისაა, რომ ამერიკის მთავრობამ ვალების მსოფლიოში უდიდესი ოდენობა დაავროვა.

ამერიკის სამხედრო ვალის 13-ჯერ აღმატება 30 წლის წინანდელს... რაც უფრო შორეული მომავლის სიტუაციის განვსწავრებით, მით უფრო აშკარაა აპოკალიფსური ხდება საფრინოსო პერსპექტივა...

ბოლო წლებში ისე გავითავისეთ ვალების აღება, რომ ასობით მილიარდი დოლარი ვისესხეთ რუსეთისგან, ჩინეთისგან, სხვა სტრატეგიული მტრებისგან, რითაც დიდი საფრთხე შევუქმენით ჩვენს ეროვნულ უშიშროებას.

...ბიუჯეტის „ოფიციალური“ ციფრები მნიშვნელოვნად ფალსიფიცირებულია... ჩვენ იმ წერტილს მივალნივით, რომლის იქით ეკონომიკური კრაზი გარდაუვალი ჩანს... როცა დრო დადგება, საკუთარი ქვეყნის დაცვის შესაძლებლობასაც მოკლებული ვიქნებით“.

fondsk.ru

FEMA მიხვალაბულთა 140 მილიონი ტოზის ჟიდჟიოთაა ღაინტეჩესეხული

FEMA — აშშ-ის განსაკუთრებული სიტუაციების ფედერალური სააგენტო, ამერიკელებს მიაჩნიათ ისეთ ორგანიზაციად, რომლის მეშვეობით მთავრობა მოქალაქეებს კატასტროფულ მოვლენებს უმზადებს, რის გამოც შეიძლება გამოცხადდეს საგანგებო ან საომარი მდგომარეობა, შეჩერდეს სამოქალაქო თავისუფლებანი და ა.შ. სხვა სიტყვებით, ამერიკას თავს მოახვიოს დიქტატურა, — ნათქვამია Mixednews-ის ამასწინანდელ პუბლიკაციაში.

ამჟამად FEMA დაინტერესებულია 140 მილიონი სასურსათო ულუფის შეძენით, რომლებიც აუცილებელი იქნება კატასტროფის შემთხვევაში, რის მიზეზიც შეიძლება გახდეს მინისძვრა ნოუ-მადრიდის სისტემის რღვევათა ხაზში (დიდი სეისმური აქტივობის ზონა აშშ-ში). ჩვეულებრივ ასეთი სახის ინფორმაცია დეზინფორმაციაა, ან — შიშის დანერგვის მცდელობა, თუმცა ამ შემთხვევაში ყველაფერი მკაცრად დოკუმენტირებულია.

FEMA-ს განაცხადი ითვალისწინებს კატასტროფის ან მასობრივი უბედურების შედეგად გადარჩენილი 7 მილიონი მოქალაქის საკვები პროდუქტებით უზრუნველყოფას 10 დღის განმავლობაში. ყოველდღიური რაციონი ითვალისწინებს საუზმეს, ანუ ხილის ასორტის, კანფეტებს,

შოკოლადს, მინის თხილის ზეთს, სასმელს და ჭურჭელს. ყველა რაციონს უნდა ჰქონდეს 36-თვიანი ვარგისიანობის ვადა მინოდების მომენტიდან. შეფუთვა ეკოლოგიურად სუფთა უნდა იყოს.

საგანგებო სიტუაციების დეპარტამენტი დაინტერესებულია იმავე მიზნისთვის შეიძინოს მილიონობით საბანი.

ეს ყველაფერი ექვს ბაღებს ამერიკელებში, რადგან ისინი ხშირად და, განსაკუთრებით, კალიფორნიაში ქარიშხალ კატრინას შედეგების ლიკვიდაციის პროცესში დარწმუნდნენ, როგორ ჩააგდო FEMA-მ ყველა პროგრამა და ამოცანა, რომლებიც დაკისრებული ჰქონდა.

საშეშოა ისიც, თუ რატომ ძმენის ეს დეპარტამენტი, თანაც საიდუმლოდ, ათასობით განასკ მთელს

ამერიკაში ხალხის გადასარჩენად. რისთვის იმზადება ამერიკაში?

მინისძვრა, რომელიც ზემოთ იყო ნახსენები, არ იქნება ისეთი დამანგრეველი და ისეთი მასშტაბური, რისთვისაც აშშ-ის საგანგებო სიტუაციების დეპარტამენტი ასე განსაკუთრებულად ემზადება.

ილინოისის უნივერსიტეტის ანგარიშში ნათქვამია, რომ ასეთი კატასტროფის, ანუ შეიძლება იმის მინისძვრის ალბათობა ძალიან მაღალია, მაგრამ:

„თუ ამ დონის მინისძვრა მოხდა, დაიღუპება სულ ცოტა 3,5 ათასი ადამიანი და 80 ათასზე მეტი დაიჭრება“, — ამას Chicago Headlines Examiner-ი იტყობინება.

არის ასეთი შეფასებებიც: დაზიანდება 715 ათასი

შენოვა, 7 მილიონი ადამიანი უსახლკაროდ დარჩება, 2,6 მილიონი სახლგარეშე მოსახლე უსრუნველყოფის სისტემას მოწყობა, ეკონომიკური ზარალი 300 მილიარდ დოლარს მიაღწავს.

როგორც პუბლიკაციიდან ირკვევა, სიტუაციის სერიოზულობასა და ექვს აძლიერებს ერთი „დეტალიც“: ეროვნული უშიშროების სამინისტრო დაუკავშირდა ზოგიერთ მიმწოდებელს იმის დასაზუსტებლად, გააჩნიათ თუ არა წყალგაუმტარი ტომრები ცხედრებისთვის.

დიქტატურის, მინისძვრისა და კიდევ რაღაც მეგაკატასტროფის მოლოდინის, რომელიც ომისთვის სამზადისს ჰგავს, ექვი და შიში დაძრწის ამერიკის შეერთებულ შტატებში.

Mixednews

გაფრთხილებანი

ირმა ინაშვილი, „წინააღმდეგობის მოძრაობის“ ერთ-ერთი ლიდერი:

ჩვენ ევროპელი დიპლომატები გვეუბნებიან: არ არის ეფექტური თქვენი მუშაობა, ინფორმაცია ადამიანის უფლებების დარღვევების შესახებ არ მოდის მომზადებული კომპეტენტურ დონეზე, რაც მოდის, ის არ არის ხარისხიანი. ამიტომ ევროკომისრები გვაძლევენ რეკომენდაციებს, რომ ჩვენ მივანოდოთ არა მხატვრული ნაწარმოებები, არამედ მშრალი და შეჯერებული ინფორმაცია. არ გვაქვს ილუზია, რომ ასე დამეზობა სააკაშვილის რეჟიმი, მაგრამ ჩვენ ვართ ჟურნალისტები და, რაც შეგვიძლია, ვაკეთებთ იმას, ანუ გავაქვს ინფორმაცია. ჩვენი აზრით, ევროპაში უნდა შევცვალოთ ჩვენი ქვეყნისადმი მიდგომა, უნდა გავაგებინოთ, რა ხდება სინამდვილეში აქ.

„ალია“

ეკატერინე ჩხეიძე, საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი რეინტეგრაციის საკითხებში:

ილუზია იმისა, რომ ხალხთა შორის ურთიერთობების განვითარებით კონფლიქტების მოგვარება შესაძლებელია, არავის აქვს, — ამით მხოლოდ პროცესის ხელშეწყობა შესაძლებელი და ხალხთა შორის ურთიერთობების აღდგენა მთავარ გასაღებად ვერ იქნება მიჩნეული, სანამ ამ რეგიონების სამხედრო თვალსაზრისით დეოკუპაცია არ მოხდება.

„პირველი“

გიორგი ნოდია, განათლების ექს-მინისტრი:

(ტუნისის პრეზიდენტმა) ბენ ალიმ იმის გაკეთება შესძლო, რის გაკეთებასაც მისი ქართველი კოლეგა მხოლოდ ახლა ცდილობს: მან საკუთარი ქვეყანა ტურისტულ სამოთხედ და თავისი რეგიონის ერთ-ერთ ყველაზე წარმატებულ სახელმწიფოდ გადააქცია და ყველაფერი მაინც რეგულაციით დასრულდა. ეს კი იმას ნიშნავს, რომ მნიშვნელობა არ აქვს, რამდენ ტურისტს მიიზიდავს სააკაშვილი აჭარაში ან სვანეთში, ეს მას ვერ უშველის.

რადიო „თავისუფლება“

გიორგი ხუციშვილი, ექსპერტი ეკონომიკურ საკითხებში:

მეწარმეთა უფლებებს პრემიერ-მინისტრის მიერ დანიშნული საგადასახადო ომბუდსმენი არ უნდა იცავდეს. ყველასთვის ცნობილია, ვინც ხელფასს იხდის, თამაშის წესებსაც ის კარნახობს. ასეთ ვითარებაში გაუგებარია, როგორ დაიცავს საგადასახადო ომბუდსმენი ბიზნესმენების ინტერესებს. ვერ წარმოიდგენია, რომ ადამიანი, რომელიც ხელფასს მთავრობიდან მიიღებს, გახდება წვრილი ან საშუალო ბიზნესისა და მეწარმეების ინტერესების დამცველი.

„ინტერპრესნიუსი“

სოსლან სუხარი, „ქართული პარტიის“ თავმჯდომარე:

ე.წ. „ლიბერტარიანელები“ თავისუფლების ინსტიტუტის ყოფილი თუ ახლანდელი წევრები არიან: გიგა ბოკერიასთან დაახლოებული ადამიანები, კახა ბენდუქიძე, დავით კეზერაშვილი. მათი ლიბერტარიანობა ძალიან სასაცილოა. არაფერს ამბობენ უკანონო დეპატიმრებებზე, პოლიტიკურ დევნაზე, არ აწუხებთ დემოკრატია, სასამართლოს მიკერძოებულობა. მათი ლიბერტარიანიზმი მხოლოდ სექსუალური უმცირესობების დაცვაში გამოიხატება.

„ტრიბუნა.ge“

მანანა ნიკოლაშვილი, „განათლების ლიგის“ პრეზიდენტი:

დიმიტრი შაშკინის „ადვილი ტესტები“, რომელიც განათლების სამინისტროს ვებ-გვერდზეა გამოფენილი, იმ ტესტებისგან, რაც პრეტესტირებაზე იყო და ზაფხულში მეთორმეტკლასელების საატესტაციო გამოცდებზე იქნება, სრულიად განსხვავდება. ეს სრულიად სხვადასხვა სიძლიერის ტესტებია და „ორიგინალი“ ტესტებით ჩატარებული გამოცდების შედეგები ერთობ სავალალო და ტრაგიკული იქნება მოსწავლეებისა და მათი ოჯახებისთვის.

„ალია“

ამერიკაელაბის განსაკუთრებულობის მითი ღაიმსხვპრა

„ამერიკული განსაკუთრებულობის“ ერთ-ერთი ასპექტთაგანი ყოველთვის იყო ეკონომიკა, — აღნიშნავს რიჩარდ ფოლფი Mixednews.ru-ში, — დროთა განმავლობაში ამერიკელი მუშები სულ უფრო მეტ ხელფასს იღებდნენ... მზარდი კონკურენციის პირობებში დამკვერელურ შრომას თავისი ნაყოფი მოჰქონდა — მდიდრები უფრო სწრაფად მდიდრდებოდნენ, ვიდრე საშუალო კლასი და ღარიბები, და თითქმის არავინ ღარიბდებოდა. თითქმის ყველა მოქალაქე თავს საშუალო კლასად გრძნობდა.

ამერიკული კაპიტალიზმის მოგებას მუშახელი უზრუნველყოფდა. იზრდებოდა ხელფასები იმიგრანტების ტალღების მოსაზიდად და თანამშრომლების დასამაგრებლად. ასე გრძელდებოდა ქვეყანაში 70-იან წლებამდე. შემდეგ ყველაფერი შეიცვალა.

ამერიკელმა კაპიტალისტებმა თავიანთი ინვესტიციები საზღვარგარეთ წარმართეს, ამერიკელი მუშახელი კომპიუტერთან დასვეს, ქალთა როლის ამაღლებამ საზოგადოებაში უბიძგა სუსტ ქცეის, მოეპოვებინა ანაზღაურებადი სამუშაო — ამერიკულ კაპიტალიზმს სამუშაო ძალის ნაკლებობის პრობლემა მოეხსნა. შედეგად შეწყდა ხელფასების ზრდა. უკანასკნელი 30 წლის განმავ-

ლობაში ამერიკელი მუშახლის უდიდესი უმრავლესობა გაღარიბდა. ეკონომიკური თვალსაზრისით, „ამერიკულმა განსაკუთრებულობამ“ კვდომა 1970-იანი წლებიდან დაიწყო.

მაგრამ მდიდრებმა სწორედ ამ დროიდან დაიწყეს უფრო მეტად გამდიდრება.

ამერიკულმა ოჯახებმა (მათი) სულ უფრო და უფრო მეტი ოჯახის წევრი მიავიწყინა სამუშაოდ, რათა მეტი და მეტი ანაზღაურებადი სამუშაო ჰქონოდათ მზარდი რაოდენობის კრედიტების, ვალების გასასტუმრებლად.

ამერიკის მუშათა კლასი გარკვეულ პერიოდამდე ყოვნებდა „ამერიკული განსაკუთრებულობის“ დასასრულის დადგომას, მაგრამ 2007 წლის გლობალურმა კრიზის-

მა სამგლოვიარო ზარი შემოჰკრა. ამ მომენტისთვის მსყიდველობითი უნარი აღარ იზრდებოდა: უმუშევრობის ზრდა ხელფასებს დაბალ დონეზე ყიწავდა. ამერიკულმა კაპიტალიზმმა, რომელიც ავაპული იყო მასობრივი მოსხაობის გაფართოებაზე, დაჰკარგა თავისი საყრდენი და საფუძველი.

მაგრამ მდიდრების ფენამ კრიზისი გამოიყენა საიმისოდ, რათა კიდევ უფრო გაეღრმავებინა უფსკრული, რომელიც მას დანარჩენი ადამიანებისგან დაყოფდა, რითაც საბოლოოდ დაასამარა „ამერიკული განსაკუთრებულობის“ მითი.

ნიშანდობლივია, რომ ისინი მაქსიმალურად იყენებენ აშშ-ის ორივე პარტიის დამოკიდებულებას მათ ფინანსურ დახმარებაზე, რათა არ ამოქმედდეს მუშახელის დაქირავების დიდი ფედერალური პროგრამა (რასაც რუზველტი 1934-1940 წლებში განახორციელებდა). ასეთი პროგრამის არარსებობა გარანტიაა იმისა, რომ არ გაიზარდოს ხელფასები, პირიქით — კიდევ უფრო შემცირდეს, რაც ხდება კიდევ ამჟამად. ეს ერთი.

მეორე. მდიდრებმა მოახერხეს, კრიზისის დაძლევის ღონისძიებები მთავრობას, უნი-

მიმობილება მოამზადა არამაჰ სანაბლიკმა

**ვინც ფულს იხდის,
მუსიკას ვერ უკვთავს?!**

თურმე ეს ასე არაა. თბილისის რესტორნებში, მაგალითად, ეს ხალხური სიბრძნე ახლახან ანაქრონიზმად იქცა. არა, თქვენ უნინდებურად შეგიძლიათ შეუკვეთოთ ნებისმიერი მუსიკა, მაგრამ... არა რუსული! თუმცა, თუ მაინცდამაინც „მოსკოვსკიე ვერერას“, „დედ პობედის“ ანდა ალა პუგაჩოვას რეპერტუარიდან რომელიმე სიმღერის მოსმენა გნებავთ, მაშინ კეთილი ინებეთ და 500 ლარი გადაიხადეთ. აბა, თქვენი ახირების გამო ფულს რესტორნის მფლობელს ხომ არ გადახდევინებთ, რომელიც, ისევე, როგორც ყველა მისი კოლეგა, საძარბოქლოს ფინანსური აპოლიტიზის თანახმად მომდებარე წინასწარ გააფრთხილდა, რომ მისდამი დაქვემდებარებულ ოკიეპტზა მტრის ნანარამოვების შესრულებისთვის გათვალისწინებულია ჯარიმა ხუთასი ლარის ოდენობით? მერე რომ არ ეთქვათ, არ ვიცოდით, არც კი გაგვიგონია ამგვარი აკრძალვის შესახებო, ვერადიშტის ძეპო ხელი მოწაწრინეს არა მარტო იმ რესტორნების მფლობელებს, სადაც „ცოცხალი მუსიკა“ უღერს, არამედ თანამედროვე მუსიკოსებსაც და მომღერლებსაც.

ძნელი სათქმელია, კონკრეტულად ვინ მოახდინა „დემოკრატიის შუქურა“ ქვეყანაში რუსული მუსიკის მავნე ხასიათის სანქცირება, მაგრამ რატომღაც გგონია, რომ ეს... ფინანსური პოლიტიკის დან არ უნდა მამდიანოვროდეს. ეფდა სადღაც ზემოთ იშვა. ცნობილია მეორე, რბილად რომ ეთქვას, **გოფდითი იდეის ავტორის სახელი, რომლის მიხედვითაც ქართული რასტაფარიზმის „პენიუ-ში“ უნდა მიეითქოს, რომ ქვეყნის 20 პროცენტი იქაუბირებულა. ეს დავაუბატი შოთა ბალაუხისა ბახსაშთ და მისი ინიციატივა ბანათლუგის, მიცენიარებისა და კულტურის საპარამენტო კომიტეტამც მოიწონა!**

ქვეყნის თუნდაც ნაწილობრივი ოკუპაცია ნებისმიერი ნორმალური მოქალაქისთვის ტკივილია, რომელმაც გულის სიღრმემდე შეძრა და მას, მოქალაქეს, არ სურს, რომ ეს ტკივილი პოლიტიკურ თამაშებში გაცვლილი მონეტად იქცეს, რომ ის შერყვნას ლხინის სუფთიერი დაპროგრამებითა, რესტორნის სტუმართა გულგრილმა და ნამიერმა მზერამ, ვისი ყურადღებაც გარკვეულ დრო ხნის განმავლობაში მხოლოდ კერძო ჩამონათვალსა და მათ თვალზეა მიჰყრობილი და არა ბოლო სტრიქონზე ოკუპაციის შესახებ.

მაგრამ რა გაეწყობა! საქართველოში რუსულ ენაზე გლობალური შეტევა ხორციელდება, რაც აბრებით დაინყო – ყველა რუსული ნარწერა ერთდროულად მოხალეს. შემდეგ მკვეთრად შემცირდა რუსული სკოლების რაოდენობა და რუსული ენის სწავლების საათები ბოლოს ფაქულტატიურ მეცადინეობამდე დაიდა, ხოლო ინგლისური ენა სავალდებულო საგნად იქცა. ცვლილებები შეიტანეს „კინემატოგრაფიის შესახებ კანონში“, რომლის თანახმადაც, საქართველოს კინოთეატრებში აკრძალულია უცხოური ფილმების ჩვენება რუსული თარგმანით.

და არავის ანადვლებს, რომ რუსულ ენას ჩვენთვის ყველაზე მეტად აქვს კომუნიკაციური დატვირთვა, რომ **თანა-**

**ჩვესული სიფუარების
შესრულება აიკრძალა**

ლია ვიმსჯელოთ, რომელიც მან ოკუპანისგან მიიღო ჩამოსული ინგლისურენოვან მასწავლებლებთან შეხვედრაზე წარმოთქვა. მისი თქმით, მას შემდეგ, რაც ინგლისელები ინგლისურად ლაპარაკობდნენ, ისინი ჩინურის, არაბულის, თურქულისა და რუსულის სწავლასა შეუდგნენ... ასე რომ, ჯერ ყველაფერი არაა დაკარგული – რუსულ ენას მაინც კი აქვს მართალია, მოგვლი, მაგრამ მაინც...

ჯერჯერობით კი, ჩვენთვის
დამახასიათებელი მიზანმი-

მოა“, ხოლო კვარცხლბეკის კიდეზე – **„Незабвенному его Мину“!**.. მაგრამ გამოსაწავს აქაც სიტყვებით: გულდასმით შევნიშავთ ამ ეპიტაფიას და მის ნაცვლებზე მოკლე ნაწყენებს: **„ა. ს. ბრიკოლევი, იმპერიის კაპის კოუტი“**. თანაგრძნობით გამსჭვალულბმა შეგვიძლია მის ნემტს სამუდამო განსახლებელიც ვუსურვოთ.

მაგრამ რა მოვეუხერხოთ სახელოვან ნინაბაძეს, ერის მწიგნობარს, რომელმაც სიფრთხილე ვერ გამოიჩინეს და რუსეთისადმი სიმპათიები აშკარად გამოხატეს, რითაც თავიანთი მოამბოვლები, მასში მტერს რომ ხედავენ, უხერხულ მდგომარეობაში ჩააყენეს? ერთის მხრივ, როგორ არ ვერწმუნოთ ქართველი ხალხის მოძღვრებასა და წინამძღვრებს, ადამიანებს, რომლებსაც მართლმადწეროვნული ინტერესები ამოძრავებდათ, ერთა შორის ურთიერობებში კი მუდამ ჰუმანიზმის, სიკეთისა და სამართიანობის საღრავჯოზე იდგნენ; მეორეს მხრივ — თანა-

ენაზე ჩხიელდება

მედროვე პოლიტიკოსთა მოსაზრებები, რომლებიც, ასევე, ინტერესებზე ზრუნავენ...

ავილოთ, თუნდაც, ილია
ჭავჭავაძის სიტყვები, რომ
 მიმოივანდა დედოფლის ჟამს ქა-
 რთული დროცა არაერთგზის
 აფრიალებულა ბრძოლის ვე-
 ლზე რუსული ბაიროლის გვე-
 რდივ და მისი წინამძღვრო-
 ბით, ბაგეზე მისი სახელით
 არაერთხელ დასუფრიათ ქა-
 რთველებს სახსლი რუსებ-
 და ერთაფ...

რაც შეეხება რუსული ენის ცოდნას, ილიას მისი შესწავლა აუცილებლად მიაჩნდა. მისი აზრით, რუსული ლიტერატურა იმდენად ძლიერია, განათლებული კაცის სულიერი წყურვილის დაოკების უნარი შენევს. ყოველი ჩვენგანი აღზრდილია რუსულ ლიტერატურაზე, რომელიც ჩვენი მოფლმანებლობის, რწმენისა და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის საფუძველსა და ძალას წარმოადგენს არა მარტო ცოდნის გასაზრავლებლად, არამედ სასიცოცხლო მნიშვნელოვანი ბრძოლისთვისაცო, — აღნიშნავს დიდი ილია.

დღეს ეს ძალიან არააქტუალურად ჟღერს, უფრო მეტაც მანებეული მოზარდი თაობისთვის. ეს ვიღონოთ, როგორ დავადანოთ თავი უზენაეს სიტუაციას? **ამაზე მარტივი რა უნდა იყოს: ამოვიღოთ ეს სტრიქონები!** ამოვიღოთ გასამართლებლად გიჟრანსებთ: ციგატაა აღებული

**საქართველოში ჩუსულ ენაზე
გლობალური შეტევა სოციალდება**

მადროვზე საპარტოვლოს ტერიტორიაზე 400 ათასი სომეხი, 300 ათასი აზერბაიჯანელი, 60 ათასი რუსი და სხვა ეთროვნების წარმომადგენელი ცხოვრობდა მათი საუბრითიერთო ენა, ძირითადად, უენიდავარაღ რუსულია. რა ენაზე ვაპირებთ კონტაქტების დაწყარებას ჩვენს ყოფილ ავტონომიებთან - აფხაზეთან და სამხრეთ ოსეთთან? ქართული იქ უკვე დაევიწყდათ, ხოლო ინგლისური მასობრივად ჯერ არ მოქალაქეობთ.

ჩვენს ქვეყანაში რუსული
ენის ამჟამინდელ სტატუსზე
პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვი-
ლის იმ სიტყვებითაც შეგვიძ-

მართულობით, ანმყოფიან გან-
ვლენით ენასაც და ყველა-
ფერ დანარჩენსაც, რაც ჩრდი-
ლოელ მეზობელს უკავშირდე-
ბა, რათა ღმერთს არ გავკინე-
რეს და იმ დროის ნოსტალგი-
ამარ შემოვტვიტოვს, როცა ერ-
თმანეთს იოლად ვსტუმრობ-
დით, ვმეგობრობდით, ერ-
თობოვდით ვიღმებს ვიდებდით,
ოჯახები ვთათესავდებოდით.
ანოშიპირკაპეტი ფსენჰს
და აშიტი მოჩრეაჰა ძელია,
მაცრე — შესაძლებელი.

ამ ნინო ჭავჭავაძესაც რაღმერთი გაუწყრა, რომ რუსი პოეტი შეუყვარდა და მის ძეგლზე ნაანერგა კიდეც: **Уми дела твои бессмертны в памяти русской, но для чего пережила тебя любовь**

რესტორნებში
დაგეგმულა
მღიანთაგისგან
იცავენ,
რუსული
სიმღერა რომ
არ შეუკვეთონ

ბია: „თუმცა აქსიომაა ისიც, რომ ამ უძვირფასესი ცოდნის შესაძენად ყველაზე მიზანშეწონილი საშუალება მშობლიური ენა და წერა-კითხვაა...“

თავი მასზე ფშაველასაც გამოუჩენია: „ვეფრიბო, ახალგაზრდობის ალზრდის საქმე-ში ტურგენევი დიდი დამსახურება არაჲს მიუძღვის...“

მიღი მიუფტვით, მან ზოძ არ იცოდა, რომ დადგებოდა დრო, როცა ახალგაზრდობის საუკეთესო მოძღვრებად, სკოლების დირექტორებად პოეტები — „მანდატურები“ იქცეოდნენ...

ნურც იმანე ჯანაშიძე-
ილს დაეინდობო! კარგად უნ-
და დავიქტებულებო, სანამ
ხმამალა და კატეგორიულად
განაცხადნავ: „საქართვე-
ლოს დამინება კრებისთვის
ნათელი იყო, რომ მძლავრი
მოკავშირის დახმარებითა და
მფარველობით ჩვენს ქვეყანას
საშუალება მიეცა, გაძლიერე-
ბულიყო, გარემო მტერი მოე-
გერიებინა და მშვიდობიანი
ცხოვრების პირობებში მტკი-
ცნაობით ევლო წარმატები-
სა და აღორძინების გაზაზი“!

არ ვიცი, რას ფიქრობდნენ მაშინდელი მოწინავე წრეები, მაგრამ ახლა ჩვენთან დიამეტრულად სანინალმდეგო აზრისანი არიან. ასე რომ, იმ ავტორიტეტებს აინუნშიც არ ვაგდებთ. „თხა თხაზე ნაკლები მაქვსა შეჭამოს“!

და როცა გოლომდე
ლაწვრი ამოვსვრით ჩვენს
ფანჯარულს, გავესწოროდ-
ებით კლასიკოსებს, მათ
შორის, ჩვენსაც და მით
უფრო — სხვისსაც, ჩაგვი-
დით ერთმანეთს სული,
მოძალაქეაგო, და სიღე-
რით ბავშვით დინ — ვარ-
კიისკაჲ! კლდეში ნაკვეთ
ქალაქში თავშესაფარსაც
გამოქაჩენით. ამგოგან,
იქ 20 ათასამდე კაცი ებე-
ვაო. თუ ყველანი არ დავე-
ტებით, ნაწილი შვიძლავა
მოჟორობით, ვანის ქვა-
ბაგში, დაზაგინათო. ბან-
ცოტაჲ ჩვენში გამოქვა-
ბული?ი! როგორც კოცონის
დასანთებად ცოცხლიგა-
ბული სამყაროდან ასან-
თი უნდა გავიკოლოთ და
კიდეჲ — პუშკინის თხზუ-
ლებათა სრული კრებუ-
ლი... არა, წნახკითხად კი
არა, — ციცხლში შინაკე-
თებლად!

საქონეზღოზმი

აშშ-რუსეთის თანამშრომლობა ღრმავდება

ბრიუსელში, ნატოს შტაბ-ბინაში, აშშ-ის შტაბების მეთაურთა გაერთიანებული კომიტეტის თავმჯდომარემ, ადმირალმა მაიკ მალენმა და რუსეთის გენერალური შტაბის უფროსმა, არმიის გენერალმა ნიკოლაი მაკაროვმა ხელი მოაწერეს 2011 წლის აშშ-რუსეთის სამხედრო თანამშრომლობის გეგმას. „გეგმა მოიცავს გაცვლით პროგრამებს, წვთებს და სხვა ღონისძიებებს, რომელსაც ორი ზესახელმწიფო განახორციელებს“, — ნათქვამია აშშ-ს ევროპული სარდლობის ოფიციალურ ვებ-გვერდზე გამოქვეყნებულ რელიზში.

ავღანეთში ქალაქობა მატულობს

ავღანური არასამთავრო კოალიცია „ANSO-სა და ევროკავშირის ექსპერტთა ჯგუფის შეფასებით, 2010 წელს წინა წელთან შედარებით თალიბების თავდასხმების რაოდენობა 64%-ით გაიზარდა; დღეში საშუალოდ 33 თავდასხმა ხდებოდა. დეკემბერში, წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 47%-ით მეტი თავდასხმა მოხდა; მათ შორის, ყანდაგარში — 20%-ით მეტი, ჰელმანდში კი — 124%-ით. განსაკუთრებით სიტუაცია გართულდა აქამდე მშვიდ ჩრდილოეთის პროვინციებში, მაგალითად, სარი-პულის პროვინციაში 2009 წელთან შედარებით სამჯერ მეტი თავდასხმა მოხდა.

ყველაზე კვირადღიარებული ჯარითი

ბრიტანულმა კომპანიამ „BAE Systems“-მა „Nimrod MRA4“ ტიპის თვითმფრინავების უტილიზაცია დაიწყო, რომელთა შექმნაზე 5,7 მილიარდი დოლარი დაიხარჯა. პროგრამა ცხრა „Nimrod MRA4“-ის აწყობას ითვალისწინებდა; მათ ამოცანას სანაპირო ზოლის პატრულირება და სუბმარინებთან ბრძოლა წარმოადგენდა. სამხედრო ბიუჯეტის შეკვეცის გამო პროგრამა დაიხურა, თვითმფრინავები პირდაპირ ქარხნიდან ჯარში ჩააბარეს. ბრიტანულმა პრესამ მათ „მსოფლიოში ყველაზე ძვირადღირებული ჯარითი“ უწოდა. მარტში კი ჩამოინერება ძველი „Nimrod R1“-ები და ბრიტანეთის საჰაერო ძალებს საზღვაო დაზვერვისა და პატრულირების თვითმფრინავები აღარ დარჩება.

სუბმარინები უჩინარი გახდება?

ილინოისის უნივერსიტეტის მეცნიერებმა შექმნეს საფარი, რომელიც სუბმარინებს სონარებისთვის და სხვა ჰიდროაუსტიკური ხელსაწყოებისთვის უჩინარს ხდის. ის 16 კონცენტრიული რგოლისგან შედგება, რომლებიც აკუსტიკურ ჯაჭვებს ქმნის და 40-იდან 80 კილოჰერცამდე სიხშირის ბგერებს ახმოვს. მართალია, თანამედროვე სონარები 1-დან 500 კილოჰერცამდე დიაპაზონში მუშაობს, მაგრამ მეცნიერები დარწმუნებული არიან, რომ საფარის გაუმჯობესებას შეძლებენ. ექსპერიმენტმა აჩვენა, რომ 40-80 კილოჰერცის დიაპაზონში ობიექტი სონარებისთვის მართლაც „გაუჩინარდა“.

«გველგესლა» ავღანეთში მიეგზავრება

დეკემბერში აშშ-ის საზღვაო ქვეითთა კორპუსმა ვერტმფრენების პარკის განახლების შესახებ საბოლოო გადაწყვეტილება მიიღო. „AH-1W SuperCobra“-ს „AH-1Z Viper“-ი შეცვლის (58 ახალი, ხოლო 131 „SuperCobra“-ს მოდერნიზაციის შედეგად მიღებული), ასამდე მრავალმიზნობრივი „UH-1N“-ს ადგილს კი „UH-1Y Venom“-ები დაიკავენ. რამ განაპირობა ასეთი გადაწყვეტილების მიღება?

პირველი კითხვა, რომელიც ამ ინფორმაციასთან დაკავშირებით შეიძლება გაჩნდეს, ალბათ, შემდეგი იქნება: რაღა დროს „AH-1 Cobra“-ს მოდერნიზება, ეს ვერტმფრენი, დამსახურებული წარსულის მიუხედავად, ხომ უკვე 43 წლისაა? მისი ახალი მოდიფიკაციის „AH-1Z Viper“-ის შექმნა სამმა ძირითადმა ფაქტორმა განაპირობა, როგორცაა ფინანსების მზარდი ნაკლებობა, დროის ნაკლებობა და უშუალო საცეცხლე მხარდაჭერის ნაკლებობა, რომლის წინაშე საზღვაო ქვეითთა კორპუსი უახლოეს პერსპექტივაში დადგება.

პრობლემის ერთ-ერთი სათავე აშშ-ის სამხედრო ავიაციის კრიზისია, თვითმფრინავების საერთო რაოდენობა 2000-ზე ნაკლები გახდა. ამ მიზეზს კი ამერიკელი გენერალები კრიტიკულ ზღვარად მიიჩნევენ, რომლის ქვემოთ თავდაცვის სუნარინაშობის დაქვეითება იწყება. ამასთანავე, შეფერხდა ძველი თვითმფრინავების შეცვლა ახლით და ჩვეულებრივი გახდა მდგომარეობა, როდესაც თვითმფრინავი პილოტზე უფრო ასაკოვანია. მაგალითად, იგივე საზღვაო ქვეითთა კორპუსი აპირებდა „AV-8B Harrier II“

მოიერიშეების შეცვლას ახალი მრავალმიზნობრივი გამანადგურებლებით — „F-35 Lightning“, მაგრამ ამ თვითმფრინავის შექმნა გაჭიანურდა, ხოლო მისმა ღირებულებამ თანდათან ასტრონომიულ მაჩვენებელს მიაღწია; შეიქმნა კრიზისული მდგომარეობა, რომლის დაძლევაზე საცეცხლე მხარდაჭერის ვერტიფრენებზე დამატებითი დატვირთვა თანდათან გაიზრდება. აუცილებელი იყო ამ

გამოწვევაზე „სწრაფი და იაფი“ რეაგირება; ამ თვალსაზრისით, „AH-1Z Viper“-ი არა მხოლოდ საცეცხლე მხარდაჭერის ვერტიფრენების მონივი მოდერნიზაციაა, არამედ პალიტიკური გამოსავალი რიხური მდგომარეობიდან. „Viper“-ის („გველგესლა“; მეტსახელი საზღვაო ქვეითთა კორპუსში „Zulu Cobra“) შექმნაზე მუშაობა ჯერ კიდევ 1996 წელს და-

XX საუკუნის საუკეთესო ტანკები

ტელეარხმა „Military Channel“-მა XX საუკუნის საუკეთესო ტანკების რეიტინგი გამოაქვეყნა. სხვადასხვა თაობის ტანკების შედარება საკმაოდ რთულია, თუმცა ამერიკელმა და ბრიტანელმა ექსპერტებმა ისინი ზუთი კრიტერიუმით შეაფასეს: საცეცხლე ძალა, დაცულობა, მობილურობა, წარმოების სიმარტივე და ფსიქოლოგიური ეფექტი, რომელსაც ტანკი მონინალმდეგეზე ახდენს; შემდეგ კი ქულები შეაჯამეს.

X ადგილი 1942 წელს გამოშვებულმა ამერიკულმა „Sherman“-მა დაიკავა (მაქსიმალური სიჩქარე — 35 კმ/სთ, სვლის მარაგი — 160 კმ, ჯავშნის სისქე — 62 მმ., ქვემეხის კალიბრი — 75 მმ.). ამ ტანკმა „საცეცხლე ძალისა“ და „ჯავშნის“ ნომინაციებში ცოტა ქულა დააგროვა, თუმცა ტოპ-ათეულში მისი მოხვედრა წარმოების სიმარტივემ და „ფორდის“ რეაქტივინდრინი ძრავის მიერ უზრუნველყოფილმა მობილურობამ განაპირობა.

IX ადგილი 1977 წელს ისრაელში გამოშვებულ „Merkava“-ს მიაკუთვნეს (მაქსიმალური სიჩქარე — 55 კმ/სთ, სვლის მარაგი — 500 კმ., ქვემეხის კალიბრი — 120 მმ., ჯავშნის სისქე — გასაიდუმლოებულია). 2006 წელს, ლიბანში შექმნილი პრობლემების მიუხედავად, ამ ტანკმა „დაცულობის“ ნომინაციაში უმაღლესი ქულები დააგროვა, თუმცა აღინიშნა, რომ ჯავშნის სიჭარბე მას ნაკლებად მობილურს ხდის, მისი წარმოება კი ძალზე ძვირია.

VIII ადგილი 1948 წელს საბჭოთა კავშირში გამოშვებულმა „T-54/55“-მა დაიკავა (მაქსიმალური სიჩქარე — 50 კმ/სთ, სვლის მარაგი — 50 კმ/სთ, ჯავშნის სისქე — 203 მმ., ქვემეხის კალიბრი — 100 მმ.). ამ ტანკმა მიიღო საშუალო ქულები „საცეცხლე ძალაში“, „მობილურობასა“ და „დაცულობაში“ და უმაღლესი „წარმოების სიმარტივეში“.

VII ადგილი 1982 წელს ბრიტანეთში გამოშვებულ „Challenger“-მა ერგო (მაქსიმალური სიჩქარე — 60 კმ/სთ, სვლის მარაგი — 550 კმ, 120 მმ. კუთხეილიანი ქვემეხი, ჯავშნის სისქე გასაიდუმლოებულია). მაღალი ქულები ამ ტანკმა მაღალი დაცულობისთვის და მთამბეჭდავი საცეცხლე ძალისთვის მიიღო.

VI ადგილი 1937 წელს გერმანიაში გამოშვებულ „Panzer IV“-ს მიაკუთვნეს (მაქსიმალური სიჩქარე — 40 კმ/სთ, სვლის მარაგი — 208 კმ., ჯავშნის სისქე — 50 მმ., ქვემეხის კალიბრი — 50 მმ.). მან მიიღო საშუალო ქულები „მობილურობაში“, ხოლო მაღალი — „დაცულობასა“ და „საცეცხლე ძალაში“, თუმცა მას, როგორც ყველა გერმანულ ტანკს, მასობრივ წარმოებასთან პრობლემები ჰქონდა. ამასთანავე, ამ ტანკმა „მონინალმდეგეზე ფსიქოლოგიური ზემოქმედების“ ნომინაციაში ძალიან კარგი შედეგი აჩვენა. ეს გასაკვირიც არაა, რადგან მეორე მსოფლიო ომის „პანცეროფობია“ სწორედ მისი დამსახურებაა.

ინეო, პირველად ის 2000-ში აფრინდა. შემდეგ, 10 წლის განმავლობაში, მისი თანდათან სრულყოფა მიმდინარეობდა, რასაც მთელი რიგი შეფერვებები ახლდა თან. ვერტმფრენის მასა 6690-დან 8390 კილოგრამამდე გაიზარდა. ამან მნიშვნელოვანწილად განაპირობა უარის თქმა „Huey“-ს ოჯახისთვის ტრადიციულ ორფრთიან ხრახნზე, რომელიც ოთხფრთიანმა კომპოზიტურმა ხრახნმა შეცვალა. მთლიანად გამოიცვალა ავიონიკა, „SuperCobra“-ების ანალოგური აპარატურა შეიცვალა მართვის თანამედროვე ინტეგრირებული კომპლექსით, თხევადკრისტალური დისპლეებით.

ტექნიკური შესაძლებლობების თვალსაზრისით, „Viper“-ს „SuperCobra“-სგან სამჯერ გაზრდილი საბრძოლო რადიუსი (200-ზე მეტი კილომეტრი 70-ის ნაცვლად) განასხვავებს. შეიარაღება არ შეცვლილა, ისევ იგივეა („Hellfire“, „Sidewinder“ და „Hillfire“-ის გაშვებისთვის მათ 50-მდე ტუმბურის გადართვა სჭირდებოდათ. ამასთანავე, დამიზნების ახალი სისტემა სამიზნეების სელექციის შესაძლებლობას რაკეტების მოქმედების რადიუსზე უფრო დიდ მანძილზე იძლევა.

„Viper“-ზე დააყენეს წინანახევარსფეროს დაკვირვების ინფრანითელი სისტემა „FLIR“, მსგავსი იმისა, რომლითაც ალჭურვილია „AH-64 Apache“. კორპუსის, საბორტო სისტემებისა და ძრავის დეტალების 84%-ით თავსებადი ზემოთ ნახსენებ „UH-1Y“-სთან, რაც მწყობრში „Viper“-ის პარალელურად დგება და ტექნიკურ მომსახურებას აიოლებს.

თუმცა, ყველა ხილული პლიუსის მიუხედავად, „AH-1Z Viper“-ი მაინც გასული საუკუნის ვერტმფრენია, ნებისმიერ, თუნდაც ძალზე გააზრებულ, მოდერნიზებას აქვს ზღვარი, რომლის მიღმა კონსტრუქტორები ჩიხში შედიან. აშშ-ის სახმელეთო ძალები უარს ამბობენ „AH-1 COBRA“-ს მოდერნიზებულ ვარიანტზე „Viper“-ს სანაცვლოდ, საზღვაო ძველთა კი ისინი „გადასაყრელად არ ემბტება“. რა თქმა უნდა, ავღანეთის პირობებში ან რომელიმე სხვა კონტრ-პარტიზანულ ომში ეს ვერტმფრენები არსებული გამოწვევების ადეკვატური იქნება, მაგრამ, თუ მომავალი ათწლეულის განმავლობაში („Viper“-ების პროგრამა 2021 წლამდე გაიწერილი; მისი ღირებულება 12 მილიარდი დოლარია, ამ ციფ-

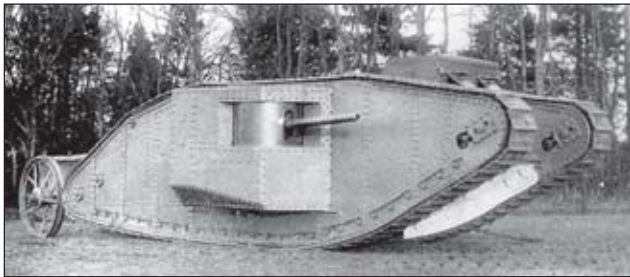
რის მოჩვენებითმა სიდიდემ არ უნდა დაგვაზნოს, რადგან რეალურად ეს ძალზე მოკრძალებული და ეკონომიური ბიუჯეტია) აშშ-ის შეიარაღებული ძალებს დაპირისპირება რომელიმე სხვა, უკეთ შეიარაღებულ, სამხედრო-ტექნოლოგიური ევოლუციის უფრო მაღალ საფეხურზე მდგომ მონიალმდეგესთან მოუწევს, ამ ვერტმფრენის საბრძოლო ღირებულება ეჭვქვეშ შეიძლება სერიოზულად დადგეს. აქამდე ანდაზა: „ბებერი ხარის რქანიც ხნავენო“ მხოლოდ ორ საფრენ აპარატს მისადაგებოდა, თუმცა ორივე მათგანი სტრატეგიული ბო-

ზდამშენია, „ცივი ომის“ ლეგენდარული რელიქტები „B-52“ და „Ty-95“, რომლებიც, ნახევარ საუკუნეზე მეტია, შეუცვლელია. „AH-1 COBRA“ პირველი ვერტმფრენია, რომელსაც შესაძლებლობა მიეცა, მოდერნიზებული სახით ნახევარსაუკუნოვანი იუპილი აენიხოს.

რამდენად წარმატებული იქნება „AH-1Z Viper“-ის სრულფასოვანი დებიუტი ავღანეთში (პროტოტიპები იქ, დაუზუსტებელი ინფორმაციით, 2009-ში გამოსცადეს), უახლოესი მომავალი გვიჩვენებს.

V ადგილი ბრიტანეთში 1945 წელს გამოშვებულმა „Centurion A41“-მა დაიკავა (მაქსიმალური სიჩქარე — 35 კმ/სთ, სვლის მარაგი — 200 კმ., ჯავშნის სისქე — 17/152 მმ, ქვემეხის კალიბრი — 105 მმ.). ეს ტანკი შეფასდა როგორც კარგად დაცული და დამაჯერებელი საცეცხლე ძალის მქონე, მან საკმაოდ ბევრი ქულა დააგროვა „წარმოების სიმარტივეში“, რაც დასავლური ტანკისთვის იშვიათია. „მობილურობის“ ნომინაციაში ტანკმა საშუალო ქულები დაიმსახურა.

IV ადგილი ასევე ბრიტანეთში 1916 წელს გამოშვებულ „Mark I“-ს ერგო (მაქსიმალური სიჩქარე — 6,5 კმ/სთ, სვლის მარაგი — 35 კმ., ჯავშნის სისქე — 6-12 მმ., 2X57 მმ. ქვემეხი). ამ ტანკის ჯავშანი დღეს ძალიან არადამაჯერებლად გამოიყურება, თუმცა პირველ მსოფლიო ომში ის ერთადერთი დაჯავშნული საბრძოლო საშუალება იყო. ამასთან, მოწინააღმდეგეზე უდიდესი ზემოქმედებას ახდენდა, რადგან მსგავსი რამ ადრე არავის უნახავს.

I ადგილი — T-34

III ადგილი გერმანიაში 1942 წელს გამოშვებულმა „Tiger“-მა დაიკავა (მაქსიმალური სიჩქარე — 37 კმ/სთ, სვლის მარაგი — 200 კმ, ჯავშნის სისქე — 100 მმ., ქვემეხის კალიბრი — 88 მმ.). საცეცხლე ძალის ნომინაციაში მან უმაღლესი ქულა მიიღო, რადგან 88 მმ. ქვემეხი II მსოფლიო ომში ძალზე დამაჯერებლად გამოიყურებოდა. სიმძიმის მიუხედავად, ამ ტანკის სიჩქარემ შესაძლებლობა მისცა „მობილურობაში“ საშუალო ქულეები მიეღო. მისი ფსიქოლოგიური ზემოქმედება მოწინააღმდეგეზე შეფასდა როგორც ძალიან მაღალი; თუმცა „წარმოების სიმარტივეში“ „Tiger“-ის შედეგი ნულთან მიახლოებულია.

II ადგილი ბრიტანელმა და ამერიკელმა ექსპერტებმა 1983 წელს გამოშვებულ „M-1 Abrams“-ს მიაკუთვნეს (მაქსიმალური სიჩქარე — 70 კმ/სთ, სვლის მარაგი — 475 კმ., ქვემეხის კალიბრი — 120 მმ., ჯავშნის სისქე გასაიდუმლოებულია). უმაღლესი ქულები მან „საცეცხლე ძალაში“ და „დაცულობაში“ მიიღო, თუმცა დაფიქსირდა, რომ მისი წარმოება რთულია და დიდ ხარჯებს უკავშირდება. აგრეთვე, აღინიშნა, რომ ის მოწინააღმდეგეზე განსაკუთრებულ ფსიქოლოგიურ ზემოქმედებას ახდენს. ამ შემთხვევაში, შესაძლოა, გარკვეული როლი ექსპერტების სიმპათიებმა შეასრულეს, რომლის კვალი, გარკვეულწილად მთელ რეიტინგს ეტყობა. ასე, მაგალითად: მაღალ პოზიციებზე მოხვდა ყველა რამდენადმე ღირებული ბრიტანული ტანკი. მაგრამ ამ სიმპათიებმა ხელი არ შეუშალა ექსპერტებს, ელიარებიანთ, რომ ყველა დროის საუკეთესო ტანკი არც ბრიტანულია და არც ამერიკული.

I ადგილი 1940 წელს საბჭოთა კავშირში გამოშვებულმა „T-34“-მა დაიკავა (მაქსიმალური სიჩქარე — 54 კმ/სთ, სვლის მარაგი — 430 კმ., ჯავშნის სისქე — 65 მმ., ქვემეხის კალიბრი — 76,2 მმ.). ამ ტანკმა უმაღლესი შეფასება მიიღო საცეცხლე ძალაში, დაცულობაში, მობილურობაში, წარმოების სიმარტივეში, აგრეთვე, ფსიქოლოგიურ ეფექტში, რომელსაც მოწინააღმდეგეზე ახდენდა და ყველა კონკურენტი უკან ჩამოიტოვა.

მოამზადა ბიორბი ბიზიპარია

გაფრთხილება

დირიგირი მადევედი, რუ-ის პრეზიდენტი:

რუსეთის დემოკრატიის ნაკლებობასა და სამართლებრივი სისტემის სისუსტეს საყვედურობენ. ჩვენ ისეთები ვართ, როგორებიც ვართ. დი-ახ, ჩვენ გვაქვს ნაკლოვანებები. რუსეთი ექსტრემიზმისა და ტერორიზმის გამოწვევას დაუპირისპირდა და შეცდომებისგან დაზღვეული არ არის... არ არის საჭირო ჩვენივე ქვეყნის სწავლება. საჭიროა ერთად მუშაობა.

newsru.com

ვიქტორ იანუკოვიჩი, უკრაინის პრეზიდენტი:

რუსეთთან ურთიერთობა უკრაინისთვის კვლავაც სტრატეგიული იქნება, მიუხედავად კიევის კურსისა ევროინტეგრაციისკენ. რუსეთთან ურთიერთობა აბსოლუტურად ბუნებრივია, ის ყოველთვის სტრატეგიული იყო და ასეთად დარჩება, იმიტომ, რომ ჩვენ ვართ დიდი ხნის, ძველი პარტნიორები, რომელთაც მჭიდრო კავშირები აქვთ. უკრაინა ის სახელმწიფოა, რომელიც ევროპის კონტინენტზე ურთიერთობებში სტაბილიზების როლს ასრულებს. ჩვენ ამას ვაცნობიერებთ და კარგად გვესმის ჩვენი პასუხისმგებლობა.

rian.ru

ვლადიმერ პუტინი, რუ-ის პრეზიდენტი:

მთავრობა ასრულებდა ჩემს ბრძანებას, არ გამოეყენებინათ ძალა პროტესტის გამომხატველთა წინააღმდეგ. მე მუდამ გავითვალისწინებ ნების გამოხატვის უფლებას, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეს კანონის ფარგლებში ხდება, მაგრამ თავისუფლებასა და ქაოსს შორის ძალზე მყიფე ზღვარია. მიზანს უნდა მივალნოთ არა ძალადობით, არამედ მხოლოდ ნაციონალური დიალოგით. დარწმუნებული ვარ, განვადგინებ ეკონომიკურ და სოციალურ რეფორმებს ხალხის სასიკეთოდ. სხვა გზა არ გავაჩნია, ჩვენ უარს არ ვიტყვით რეფორმების გზაზე, მაგრამ ამ გზაზე ახლებურად ვივლით.

vesti.ru

ალმჰანტოკაი, ბელარუსის პრეზიდენტი:

სანქციებით და სავიზო შეზღუდვებით მაშინებთ? ღმერთი თქვენსკენ, მე, უკვე ათეულობით წელია, სავიზო შეზღუდვებით ვცხოვრობ. არაა საჭირო ჩვენი შეშინება. არ მინდა ქვეყანაში სასაკლავო დაფუშება. თქვენ არ მოგწონთ, რომ ლუკაშენკომ გაიმარჯვა და არა მარიონეტებმა, რომელთაც დასავლეთი უჭერდა მხარს. ჩვენ მზად ვართ დასავლელ პოლიტიკოსებთან ღია დიალოგისთვის, მაგრამ არ მივიღებთ ულტიმატუმებსა და ორმაგ სტანდარტებს. ევროპის წინაშე მუხლებზე ხოხვა ჩვენი გზა არაა.

kommersant.ru

ვლადიმერ პუტინი, რუ-ის პრეზიდენტი-მინისტრი:

რუსეთი ტერორისტებთან მოლაპარაკებას არ აპირებს. არც ერთი საკუთარი თავის პატივისმცემელი ქვეყანა არ მიდის ამ გზით. ტერორიზმსა და ექსტრემიზმთან დაუნდობელი ბრძოლა საჭირო. ნებისმიერი ჯანსაღი საზოგადოება საფრთხის არსებობის პირობებში ერთიანდება და ერთობლივ წინააღმდეგობას უწევს ბანდიტებსა და ექსტრემისტებს. დარწმუნებული ვარ, რომ რუსეთშიც ასე იქნება.

itar-tass.com

დირიგირი როგოზინი, ნატოში რუ-ის მუდმივი წარმომადგენელი:

ჩვენ ვთვლით, რომ რუსეთის გარეშე ევროპის რაკეტაწინააღმდეგო თავდაცვის სისტემა ვერ იქმნება, ეს იქნება ბროკური სისტემა, რომელიც მხოლოდ ხელს შეუწყობს ევროპაში შეიარაღებისთვის შეჯიბრს... ჩვენ არ დავუშვებთ რუსეთის გამოყენებას იმ პროცესებში ჩასართველად, რომელთაც საბოლოო მიზნად არ ვთვლით, მით უფრო არ დავუშვებთ ჩვენს გამოყენებას პროპაგანდისტული მიზნებისთვის, რომელთა შედეგაც ჩრდილოეთის ზღვებში სტრატეგიული რაკეტაწინააღმდეგო თავდაცვის ელემენტების გაჩენას განაპირობებს, რაც ჩვენივე კატეგორიულად მიუღებელია.

rian.ru

უბისა

მარტო

წინაპართა ნაკვალევზე დამდგარი მოგზაური ვახუშტი ბატონიშვილის ნაწარმოების („აღწერა სამეფოსა საქართველოსა“) გარეშე წარმოუდგენელიც კია. მაგრამ, სამწუხაროდ, ჩვენი გეოგრაფიის მამა არაფერს გვეუბნება უბისის მონასტრის შესახებ, ხოლო თვით მის მიერ შექმნილ რუკაზეც „უბისა“ ისეთი პირობითი ნიშნითაა აღნიშნული, რომელიც მხოლოდ აზნაურის საცხოვრისის გამომხატველია. სანაცვლოდ, უბისის მონასტერი „უბისი“ გამოთქმით კარგად არის ცნობილი გიორგი მერჩულისათვის.

„გრიგოლ ხანძთელის ცხოვრებიდან“ ვიცით, რომ მის დაუკითხავად ხანძთიდან დასავლეთ საქართველოში სამოღვაწეოდ წასული ორი მონაფის თევდორესა და ქრისტეფორეს საძებნელად თავად მასწავლებელი გამოეშურა. სანამ მასწავლებელი მონაფეებს მიაგნებდა, ამ უკანასკნელებმა გზად, სამცხეში, რამდენიმე ეკლესია ააგეს, მათ შორის „**კვირიკენმინდა**“, „**ნეძე**“ და, მგონი, „**ტაძრი-სი**“ (დღევანდელი ბორჯომის რ-ნი). ამიტომ იყო, რომ დასავლეთ საქართველოში ჩასულ დიდ განმანათლებელს აფხაზეთის მეფემ დემეტრე მეორემ სთხოვა, რომ ერთი მონასტერი თავად მასწავლებელსაც დაეტოვებინა. „**მაშინ მამამან გრიგოლ, სარწმუნოებისაჲრ მეფისა აღაშენა მონასტერი და უწოდა სახელი უბი**“. გრიგოლმა მონასტრის წინამძღვრად დაადგინა თევდორესა და ქრისტეფორესთან ერთად მყოფი **მამა ილარიონი**, ხანდაზმული და ფრიად განათლებული მღვდელმსახური, რომელსაც მრავალი საინტერესო საღვთო წიგნი ჰქონდა. გარდა ამისა, ხანძთელმა ახალ მონასტერს თავადაც გადასცა სხვა წიგნები. აი, სწორედ ეს „უბი“ გახლავთ უბისის ცნობილი ტაძარი, რომელშიც უნდა შეეღწეოდა ახლა.

უბისის მთავარ ნაგებობაზე — წმინდა გიორგის დარბაზულ საყდარზე ორგვარი მოსაზრებაა: ცნობილ მკვლევართა ერთი ნაწილი (ე. თაყაიშვილი, შ. ამირანაშვილი) მიიჩნევს, რომ იგი XII საუკუნეშია აგებული მესვეტის კომპლექსთან ერთად; მეორე ნაწილის მტკიცებით ეს ეკლესია სწორედ გრიგოლ ხანძთელის დროინდელია და IX საუკუნეს განეკუთვნება. ამასთან დაკავშირ-

რებით საყურადღებო მოსაზრებები გამოთქვა თავის დროზე ცნობილმა ხელოვნათმცოდნე რენე შმერლინგმა. აღსანიშნავია, რომ მან უბისის ტაძრის გეგმარებას პარალელური მოუძებნა სწორედ გრიგოლ ხანძთელის მონაფეების მიერ აგებულ ნეძის ტაძართან და IX საუკუნის კიდევ ერთ ეკლესიასთან — ყაზბეგის რაიონის გარბანის „ოქროს ბუბრის წმ. გიორგისთან“ (იხ. „საქართველო და მსოფლიო“ 2010 წ. №34). ყურადსაღებია ისიც, რომ შირიმის ვეება კვადრებით ტაძრებს უმეტესად სწორედ ამ ეპოქაში აგებენ.

რენე შმერლინგი ამასთანავე ყურადღებას ამახვილებს უბისის ტაძრის აღმოსავლეთ ფასადზე შემორჩენილ ნარწერებზე და პალეოგრაფიული თვალსაზრისით მათაც IX საუკუნეს მიაკუთვნებს. მოჩუქურთმებული პატარა ქვის ნარწერაში ნათქვამია: „**ბერძნისა წმიდაი გიორგისაი შემოხსანიარაჲ კეთილი. შემოხსნიარა სტეფანე და მე. დღეი უბოძე წმიდაისა სტეფანესი. ვინცა მამასახლისი ბრძანდებოდეთ, გარდაიხდიდეთ, თუ არა ღმერთმან მოგხადოს. ამენ!**“ ლომის რელიეფთან წერია: „**ესე მე შამაგნირე სამოელ... ეს ქვაი მე მოვიგე. ვინცა იკითხოთ, ლოცვა ყავთა**“.

ნარწერებიდან განსაკუთრებულ ყურადღებას იქცევს ყველაზე მსხვილი ასომთავრული და ნუსხური გრაფიკებით ამოკვეთილი ორი სიტყვა: „**მავრიკ მშენებელი**“... ეს უთუოდ ტაძრის ხუროთმოძღვარია.

4-სართულიან საყუდარ კოშკზე არსებული ორი ლაპიდარული ნარწერიდან ძალზე საინტერესოა და უმთავრესი (ვახუშტის ცნობით) არსებული ხატოვანი სტრიქონები: „**მე სანყალობელსა სულითა სიმონ ჭყონდიდელსა მომემაღლა ღვთისაგან აღშენებად მონასტრისა ესე და სუეტიცა ესე მეფობასა ღვთისა მიერ გვირგვინოსნისა დიმიტრი მეფეთა მეფისა ძისა**“.

საამჟამინაშო წარწერები

დიდისა მეფისა დავითისა. ქორონიკონი იყო 361. ზედა წელი სარკინოზთა 535“ თანამედროვე გამოთვლით ეს 1141 წელია. დემეტრე მეფე დემეტრე პირველია, ხოლო დიდი მეფე დავითი — მამამისი, დავით აღმაშენებელი. წინადადებაში ნახმარი სიტყვა „აღშენება“ როგორც ხშირად გამოიყენებოდა ადრე, აქაც აღდგენას, აღშენებას უნდა გულისხმობდეს უფრო. კოშკის დასავლეთ კედელზე მეორე ნარწერია: „**მეუფეო ქრისტე ღმერთო, წყალობით მოიხსენე შენი მიქელ მთავარეპისკოპოზი**“.

ჯალალედინისა და მერე მონღოლების შემოსვლის შემდეგად, რასაც ლანგთეურის დემოსტრაციები მოჰყვა, ერთხანს ტაძარი და მონასტერი მივიწყებულ და ოხერ იქმნა და მისთვის განსაკუთრებული ყურადღება XVI სუკუნეში მიუქცევიათ აბაშიძეებს. ამ დროს არის აგებული სამრეკლო, დასავლეთის ეკლესია და მინაშენი. ამის დასტურია ახალი ეკლესია-ეკვდერის პორტალის ნარწერა, რომელშიც ნათქვამია: „**მე სანყალობელმან სულითა აბაშიძემან ევსტრატე აღვაშენე სასაფლაო ჩემთვის და თანამცხედრისა ჩემისა, პატრონისა ნარიობისა. ამა სოფლით ამის მეტი არა ნაწყდა რა. თქვენის ღვთისათვის, ნურვინ გახსნით ამა საფლავსა**“. ერთ-ერთ ნარწერაში ნახსენებია კალატოზიც: „**კალატოზსა იმედას შეუნდოსა ღმერთმან**“. ეკვდერის

უბისის კომპლექსი, IX-XVI სს.

„იოსაბი და მწყემსი“

ფრაგმენტი „საიდუმლო სეროგადან“

სამხრეთ კედელში არის კიდევ ერთი 5-სტრიქონიანი, მხატვრული გრაფიკებით შესრულებული ნარწერა, რომელიც, ალბათ, ამავე ევსტრატე აბაშიძეს ეკუთვნის: „**სახელითა ღმერთისათა, მე სულითა საყუარელმა, ესტატე აღვაშენე საფლავნი ძმისა ჩემისა დემეტრესი და ჩემი. თქვენის ქრისტე სიყუარულისა, ნუ შეხებით ამას, ძმანო**“.

სანიშნუა „უბისა“ თავისი ისტორიით და ხუროთმოძღვრული შტრიხებით, დიდია მისი წვლილი მარგვეთის და საერთოდ საქართველოს ქრისტიანულ ცხოვრებაში, მაგრამ რაც ყველაზე მეტად გამოარჩევს მას თავისი კულტურული მემკვიდრეობით, ეს მისი მხატვრობაა. თითქოსდა წარმოუდგენელია, მაგრამ ფაქტია, რომ XIV საუკუნეში — საქართველოს სოციალური, პოლიტიკური და კულტურული რეგრესის დასაწყისში, დიდოსტატმა დამიანემ და მისმა მოწაფემ გერა-

სიმემ მონუმენტური კედლის მხატვრობის ისეთი ნიმუშები შექმნეს, რომელიც ოქროს ხანასაც კი შეშურდებოდა. ჩვენ აქ მოვიყვანთ აკადემიკოს შალვა ამირანაშვილის ვრცელ ციტატას: „**წმინდანთა სახეების გადანაცვლებაში იკონოგრაფიული კანონი ადგილს უთმობს უფრო ცხოვრებისეულ მანერას. ახლა უფრო თამამი, თავისუფალი რაკურსებით გამოიხატება პროპორციული, მწყობრი ფიგურები, ღრმავდება და რთულდება არქიტექტურული პეიზაჟი, რომელიც ზოგჯერ რეალური ფორმებითაც გადმოიცემა. მთები და ხეები სულ უფრო მეტად ემსგავსება ნამდვილს, მდიდრდება მხატვრის პალიტრა... თავისი ჩანაფიქრით უბისის ძირითადი მოხატულობა საკმაოდ თავისებური მაგალითია იმისა თუ როგორ შეეწყო დარბაზული ტიპის ეკლესიას გუმბათური მოხატულობის სქემა...**“

უბისის მხატვრობა, რომ დამიანესა და გერასიმეს ეკუთვნის, ამას ორი ნარწერა მოწმობს. „საიდუმლო სერობის“ ქვეშ ვკითხულობთ: „**მამანო წმიდანო და მღვდელწმინდა ნყალობა ვითარცა ქრისტემან დედაკაცსა ზედან და ითხოვეთ შენდობა დამიანესათვის, რათა თქვენცა სასუფეველი**“. მეორე ნარწერა სატრიუმფო თაღზეა: „**სახელითა ღვთისათა მოიხატა მონასტერი ესე ხელითა ცოდვილისა დამიანისა გარდაიღისა გერასიმესითა**“. სავარაუდოა, რომ ის, რაც დამიანეს არ დასცალდა ბოლომდე, მისმა მოწაფემ გაასრულა.

ფრესკათა შორის ვხვდებით ისეთ გამოსახულებასაც, რომელიც ტაძრის აგების დათარიღებაშიც გვშეუღებია. ეს არის ძირითადი დარბაზის სამხრეთ კარის ტიმპანში ხელგაშლილი სასულიერო მოღვაწის პორტრეტი, რომელსაც მინერლი აქვს ასომთავრულით — „**ილარიონ ქართველი**“. შესაძლოა მხატვარმა უბისის მონასტრის პირველი წინამძღვარი (ხანძთელის მოწაფე ილარიონი) შეცდომით იმავე პერიოდის უდიდეს ქართველ საეკლესიო განმანათლებელთან ილარიონ ქართველთან გააიგივა, მაგრამ ფაქტია, რომ მან ამით ტაძრის აგების თარიღი — IX საუკუნე შეგვახსენა. ე.ი. XIV საუკუნის მხატვარმა იცოდა, რომ ტაძარი სწორედ ხანძთელისა და ილარიონ ქართველის მოღვაწეობის ჟამს იყო აგებული.

ღვთის წყალობით, უბისის „წმინდა გიორგი“ დღეს არა მარტო მოქმედი საგანგებო და გრიგოლ ხანძთელის მისამართით ნათქვამი სიტყვები ცოცხლდება: „**წმიდაო მამაო, აჰა იქმნა წადიერება ნებისა შენისაი**“.

გელა ქოქიაშვილი

ავტორის ფოტოები

XII საუკუნის კოშკი

ევსტრატე აბაშიძის მიერ XVI ს. აგებული ეკლესია

„წმ.გიორგი დიოკლეთიანის წინაშე“

რუსეთ-ოსმალეთის ომი

დასასრული. დასაწყისი იხ. №41-48 (2010 წ.) - №1-2

სანამ ცხენოსნები გაქცეულებით იყვნენ დაკავებული, ქვეითთა ჯარმა ქალაქი აიღო. ქალაქის უკანასკნელი დამცველები კი ან გარბოდნენ, ან გულში დაფარული ზიზლით ხედებოდნენ დაუპატიჟებელ სტუმრებს. ერთ საათში ქალაქში განგაში ატყდა. გულამოვარდნილი მოვარდა ერთი სომეხი მხედარი, ალაშქერტიდან თხუთმეტი ვერსის მოშორებით ნაგი-ხანი თავისი ფაფახიანებით დაეცა სოფელ ჩილკანსო. უზედური სომეხების დახმარების არანაირი შანსი არ იყო — მხედრონი ჯერ არ დაბრუნებულიყო, ხოლო დაღლილი ქვეითების გაგზავნა თხუთმეტი ვერსის იქით უაზრობა იყო. მხოლოდ საღამოსთვის, როცა კავალერია შეიკრიბა, შესაძლებელი გახდა მონადირეებისგან „მფრინავი რაზმის“ შექმნა. წასვლაზე თანხმობა ქურთთა მთელმა ასეულმა განაცხადა. მათ დაემატა ასი კაზაკი, სომეხი და თათარი, რომელთაც სათავეში ეპიფანოვი ჩაუდგა. ისინი გამოედევნენ ველურებს.

ამასობაში ქვეითთა ჯარმა ქალაქი აიღო. გულამოვარდნილი მოვარდა ერთი სომეხი მხედარი, ალაშქერტიდან თხუთმეტი ვერსის მოშორებით ნაგი-ხანი თავისი ფაფახიანებით დაეცა სოფელ ჩილკანსო. უზედური სომეხების დახმარების არანაირი შანსი არ იყო — მხედრონი ჯერ არ დაბრუნებულიყო, ხოლო დაღლილი ქვეითების გაგზავნა თხუთმეტი ვერსის იქით უაზრობა იყო. მხოლოდ საღამოსთვის, როცა კავალერია შეიკრიბა, შესაძლებელი გახდა მონადირეებისგან „მფრინავი რაზმის“ შექმნა. წასვლაზე თანხმობა ქურთთა მთელმა ასეულმა განაცხადა. მათ დაემატა ასი კაზაკი, სომეხი და თათარი, რომელთაც სათავეში ეპიფანოვი ჩაუდგა. ისინი გამოედევნენ ველურებს.

ჩილკანი უკან მოიტოვეს, მრავალრიცხოვან სოფელში ცოცხალი არსების ქაჭანება არ იყო, მხოლოდ ცეცხლწაკიდებული კედლები რამდენიმე იმ სამინელებზე, რამაც ამ დღეში ჩააყენა სოფელი. მდევრების ბედად, ღამით ნვიში წამოვიდა და ტალახში გარკვევით გამოიკვეთა მონინალმდევის ცხენთა ნაკვალევი. ეპიფანოვი მთელი ღამე კვალში ედგა მონინალმდევის პოლკის მხოლოდ ორი ასეული დატოვა, სხვებთან ერთად კი ცენტრალური პოზიცია დაიკავა დიადინთან. გაიგეს, რომ პურის საკმაოდ დიდი მარაგი სოფელ სოფიქენში იყო, რომელიც მუშის საფაშოს საზღვრებში მდებარეობდა, ასე ვთქვათ, ჩვენი სამფლობელოების გარეთ. ამ გარემოებამ ვერ შეაჩერა თავადი ჭაჭავაძე. მან ნაშეზურგის ქვეითთა პოლკი სამი ქვემეხითა და კაზაკთა ორი ასეულით ბასოვის მეთაურო-

ბით გაგზავნა მუშის საფაშოში. ასეთი ძლიერი შემადგენლობის რაზმს, ცხადია, არაფრის ეშინოდა და 20 სექტემბერს ბასოვმა სოფიქენტი აიღო; პურის უზარმაზარი მარაგი რუსებს ერთი გასროლის გარეშე ჩაუვარდათ ხელში. ქურთებმა, რომლებიც თავიანთი ოჯახების უსაფრთხოებაზე ზრუნვითა და მათი საზღვრებს გარეთ გაყვანით იყვნენ დაკავებული, მართლაც გაატარეს რუსთა რაზმი, მაგრამ ეს როდი ნიშნავდა, რომ ყველაფერი მოგვარდა. იმავე დღეს მონინალმდევის სამიათასიანმა მხედროვნამ შეუტია სოფიქენტის ბანაკს. თავდასხმა მოიგერეს, მაგრამ რუსულ ბანაკში კარგად იცოდნენ, რომ საქმე ამით არ დასრულდებოდა, ამიტომ ჩქარობდნენ — გადაზიდვა იმავე ღამეს სამი ნაშეზურგის ასეულისა და ერთი ქვემეხის თანხლებით დაიწყეს. ქურთებმა გათვალეს, რომ ნელა მოძრავი ტრანსპორტი მათ ვერ გაუუსტლებოდა ხელიდან, ამიტომ მთელი ძალებით 21 სექტემბერს, განთიადისას, კვლავ სოფიქენტის ბანაკს დაესხნენ თავს. ამასობაში კი, სანამ გააფთრებული ჩეხვა მიმდინარეობდა, გვამებით გაივსო ბრძოლის ველი, მონინალმდევე სულ ტყეილად კარგავდა ძალასა და დროს. ტრანსპორტმა უკვე გადაიარა მთები. გადაბარეს რა ისინი ტორახ-კალედან შესახედრად წამოსულ ასეულზე, უკან გამოიხრუნდნენ. ბანაკიდან ოთხი ვერსის მოშორებით თავიანთი წარუმატებლობით გაბოროტებული ქურთები თავს დავსხნენ ნაშეზურგელებს. გასრო-

ბაიაზეთის საფაშოს დაპყრობა

მტურში ახალციხის ციხისიგაბრაჟა (1828 წლის 15 აპრისთ) — ა.სუხოძოლსკი

ლის ხმაზე ბანაკიდან მთელი რაზმი გამოვიდა. ორცეცხლშუა მოქცეულმა მონინალმდევემ ახალი მარცხი განიცადა. ქურთთა დანაკარგები იმდენად დიდი იყო და ისე შეირყა მათი გაბედულებაც, რომ ერთი დღის შემდეგ, როცა რაზმი სოფიქენტიდან რუსეთის საზღვრებში ბრუნდებოდა, მონინალმდევე საერთოდ არ გამოჩენილა. ბასოვის ამოცანა ბრწყინვალედ შესრულდა: მარტო რუსის ხსენება შიშის ზარს სცემდა ყველას მუშის საფაშოს გარეთაც. ჯარებმა დიდი მარაგი გამოიტანეს, გადმოასახლეს ორასამდე სომხური ოჯახი და ერევნის ოლქიდან გაქცეული ქურთები აიძულეს, სამშობლოში დაბრუნებულიყვნენ.

„ჩვენი ჭაჭავაძეა ყოჩაღი, — ერთმანეთში ლაპარაკობდნენ ჯარისკაცები, — თუ მიუშვამ, ერთი პოლკით არზრუშამდე ჩავა — ბანასა ან ალვილი, ათასი კაციით ორი საფაშო აიღო!“.

ვეფრატის ნაპირზე რუსული დროშების გამოჩენამ, არზრუმიდან სულ რაღაც 90 ვერსის მოშორებით, და მამაცურმა თავდასხმამ მუშის საფაშოზე, თურქების უმოქმედობას ნერტილი დაუსვა. არზრუმის შემოგარენში არსებული ყველა რეგულარული ჯარი გაემართა ტორახ-კალესკენ, რათა გამოედევნათ იქიდან რუსები და გაერეკათ ბაიაზეთისკენ. მონინალმდევემ დელიბაბიდან გეზი მუშისკენ აიღო.

თავადი ჭაჭავაძე ბაიაზეთში იმყოფებოდა, როცა იქ შავი ჭირი გაჩნდა. საჭირო გახდა მისი აღსაკვეთად სასწრაფო ზომების მიღება.

ბრწყინვალედ იცნობდა რა ადგილობრივი მოსახლეობის ხასიათს, ჭაჭავაძე, უპირველეს ყოვლისა, სცადა, ფსიქოლოგიური ზემოქმედება მოეხდინა ხალხზე. მისი ბრძანებით მოიტანეს წმ. შუბი, რომელიც ერმიაძინში ინახებოდა. თანამედროვენი ამბობენ, რომ ქი, სადაც ის გამოჩნდებოდა — ჰოსპიტლებში, ლაზარეთებში, სახლებში, ქალაქის დაჭირიანეზულ უბნებში — ჭირი ყველგან წყვეტდა თავის დამლუპველ მოქმედებას. ხალხს ღრმად სწამდა ამ სინძინდის სასწაულმოქმედებისა და ეს რწმენა შეველოდა განკურნებაში.

ამ საგანგაშო დროს მოვიდა ცნობა თურქთა თავდასხმის შესახებ. ჭაჭავაძემ უკვე მისუსტებულ შავ ჭირთან ბრძოლის საქმე კომენდანტს გადააბარა და გაემართა დადიანისკენ მცირე რაზმით.

15 ოქტომბერს რუსულმა ჯარებმა პათოსი დაიკავეს. აქ შეაგროვეს ინფორმაცია, რომ ძლიერი თურქული რაზმი არტილერიასთან ერთად მილიზირდები ჩავიდა. თვლიდა, რომ მონინალმდევეთა თურქთა რიცხოვნების შესახებ გაზუქული იყო და ებრძოდა ბასოვი, ჭაჭავაძე ქვეითთა ერთი ბატალიონით, ოთხი ქვემეხით და სომხურ-თათრული მხედრობით, ინფორმაციის გადამოწმება დააპირა. მაგრამ, სანამ ჭაჭავაძე მილიზირებისკენ მიდიოდა, თურქები უკვე უტყვედნენ რუსთა ბანაკს. მონინალმდევეები პათოსიდან ათი ვერსის მოშორებით შეხედნენ ერთმანეთს. მონინალმდევის განლაგებით თუ ვიმსჯელებთ, რომელსაც ძლიერი

პოზიციები ეკავა, საგარაუდო იყო, რომ აქ ხუთიდან ექვსი ათასამდე ქვეითი და მხედარი იყო, მათ შორის, თვითონ მუშის ფაშაც და აბდულა-რიზახ-ბეგი, იყვნენ ქურთთა ბელადები — ჰუსეინი და სულეიმან-ალა, ქურთისტანში განთქმულნი თავიანთი საქმიანობით.

ასეთ სიტუაციაში ერთი ბატალიონის წინსვლა ძალიან სარისკო იყო. თავადმა ჭაჭავაძემ რამდენიმეჯერ საპასუხოდ გაისროლა, დაიწყო პათოსისკენ დახვევა. სამწუხაროდ კაზაკები ძალიან ცოტანი იყვნენ, სომეხ-თათართა მხედროვნა კი ვერ გაბედა, ქვეითებს მოშორებოდა და ბრძოლის ველზე გასულიყო.

ამასთან, ზარბაზნების ყრუ გასროლის ხმები პათოსის მხრიდანაც ისმოდა, რაც იმის ნიშანი იყო, რომ მონინალმდევე ერთდროულად რუსულ ბანაკსაც უტყედა. ჭაჭავაძემ თადარიგი დაიჭირა, რომ თურქებს არ დაეკავებინათ პათოსიდან ერთი ვერსით მოშორებული სოფელი გრაკოვი, და რუსთა ბანაკთან ახლოს არ მოეკიდებინათ ფეხი. და აი, როგორც კი დაბნელდა, ბრძოლაც მიწყნარდა, ჭაჭავაძემ თავისი ბატალიონიდან გამოყო ორი ასეული რეზანულითა მეთაურობით და უბრძანა, რაც შეიძლებოდა მალე დაეკავებინათ გრაკოვი. ღამე ბნელი იყო, მაგრამ ეგერებმა მოახერხეს იქ თურქებზე ადრე მისვლა და რამდენადაც შესაძლებელი იყო, გაამარგეს სოფელი.

თურქებმა გრაკოვი ექვსასამდე გვამი დატოვეს, რუსებმა შვიდი ოფიცერი და ასამდე დაბალრინოსანი დაკარგეს.

ღამით, 28 ოქტომბერს, რაზმი რუსეთის საზღვრისკენ გაემართა ხორბლის მარავითა და ას სამოცამდე პათოსელი სომეხის ოჯახთან ერთად, რომლებიც იძულებული იყვნენ, დაეტოვებინათ მშობლიური მხარე. 31 ოქტომბერს დაიკავეს სოფელი ყარა-ყილისი.

ამით დასრულდა მონინალმდევის მცდელობა, ბაიაზეთიდან რუსები განედევნა. 11 ნოემბერს ბაიაზეთში გენერალ-მაიორი პანკრატევი ჩავიდა და ჭაჭავაძისგან გადაიბარა ხელმძღვანელობა. თავადი ჭაჭავაძე კი თავის ძველ თანამდებობას — სომხეთის ოლქის სამხედრო გუბერნატორობას დაუბრუნდა.

თბილისი ბაიაზეთის საფაშოს აღებაზე მინდა დავასრულო იმით, რომ თავად ჭაჭავაძის სახელი, შესისხლბორცებული რუსი ჯარისკაცის სახელთან, ყოველთვის ღირსეულად დაამშვენებს რუსული სამხედრო მატეიანის ყველაზე ნათელ ფურცლებს.

პასილი პოტო

ხუთოთხუთი წაშრომიდან „პაპკანისი ომი“

ისტორიული მემკვიდრეობა №1 (14)

საქართველოში პირველი ქალი-პოლიტიკოსი — სიმონი ლავროვის ბიოგრაფია

სიმონი ლავროვი (1860-1920) — ქართველი პოლიტიკოსი, საზოგადოებრივი მოღვაწე, პირველი ქალი-პოლიტიკოსი საქართველოში.

საქართველოში პირველი ქალი-პოლიტიკოსი — სიმონი ლავროვის ბიოგრაფია

სიმონი ლავროვი (1860-1920) — ქართველი პოლიტიკოსი, საზოგადოებრივი მოღვაწე, პირველი ქალი-პოლიტიკოსი საქართველოში.

გაეოვიდა საეფინიარ-პოპულარული უჩინალის

«ისტორიული მემკვიდრეობა» მეთოთხეათი ნომერი

ჟურნალი დღევანდლობის აქტუალურ საკითხებსა და ეხმარება და ქვეყნის ახლო თუ შორეულ წარსულსაც ვრცელად მიმოიხილავს. პრობლემები, რომლებზეც „ისტორიული მემკვიდრეობის“ ფურცლებზე მსჯელობენ, უთუოდ მიიქცევენ მკითხველთა ყურადღებას, რადგან „ისტორიული მემკვიდრეობა“ საქართველოს წარსულსა და აწმყოს ობიექტურად ასახავს. ჟურნალის რედაქტორია თამარ ქორიძე.

არასამთავრობო ორგანიზაცია — „ისტორიული მემკვიდრეობა“ — გამოსცა ისტორიული დოკუმენტების კრებული სახელით, რომელიც XVII-XIX საუკუნეების საქართველოს ისტორიის უმნიშვნელოვანეს მოვლენებს ასახავს. კრებული გამომცემი აკრებულია ფართო წარსულთან, რამეთუ პოლიტიკური კონფლიქტების გარეშე, მხოლოდ ისტორიულ ფაქტებსა და ფაქტობრივ სინამდვილას. თუკი გავითვალისწინებთ ისტორიული ფაქტების მანიფესტაციას მხარე და საშვი ტანდემიანს, გამომცემა ფრიად დროული და აქტუალური. მსურველებს კრებულების შეძენა შეუძლიათ ნიგინის მაღაზიაში. დაგატავიანი ინფორმაციისათვის დაგატავი: 34-32-95.

დაახრუნეთ «ტოიოტა»

მანქანების მწარმოებელმა იაპონურმა კომპანია „ტოიოტამ“ ავტომანქანების სანავის მიწოდების მიღებთან დაკავშირებული პრობლემები, რაც სანავის გაყინვას იწვევს, მხოლოდ მილიონზე მეტი ავტომობილის გაყიდვის შემდეგ აღმოაჩინა. ახლა „ტოიოტა“ ამ ავტომანქანების უკან განვევას აპირებს.

კომპანია დაახლოებით 1,2 მილიონ მანქანას თავად იაპონიიდან გამოითხოვს, ხოლო 421 ათასს — საზღვარგარეთის ქვეყნებიდან. კომპანიის წარმომადგენლების განცხადებით, მიწოდების პრობლემის გამო ჯერ უბედური შემთხვევა არ დაფიქსირებულა, თუმცა მათ არსებული დაზიანების შეკეთების თხონით უკვე 400-მა კლიენტმა მიმართა.

**ნეფრტიტი
პერსონაჟი ჩიხა**

პრუსიის კულტურული მემკვიდრეობის ფონდს ეგვიპტის სიძველეების უმაღლესი საბჭოს გენერალურმა მდივანმა ზაჰი ჰავასმა მიმართა მოთხოვნით, ეგვიპტეში დაბრუნებინათ ნეფრტიტის ბიუსტი, მაგრამ თხოვნაზე უარი მიიღო. საქმე ისაა, რომ ფონდმა მოთხოვნა ოფიციალურად არ მიიჩნია — მასზე ეგვიპტის პრემიერ-მინისტრის — ახმედ ნაზიფის ხელმოწერა არ იყო. პრუსიის კულტურული მემკვიდრეობის ფონდი ხელმძღვანელობს ბერლინის ახალ მუზეუმს, სადაც ამჟამად ნეფრტიტის ბიუსტი ინახება. მუზეუმის წარმომადგენლის თქმით, ბიუსტი გერმანიაში კანონიერად ჩაიტანეს. ზაჰი ჰავასი კი ამ მოსაზრებას არ იზიარებს და ამბობს, რომ გერმანელმა არქეოლოგმა ლუდვიგ ბორჰარდტმა ბიუსტი ეგვიპტიდან მოტყუებით გაიტანა, რაც მისი დღიურისა და წერილის საშუალებით მტკიცდება. წერილი ნათქვამია, რომ ბორჰარდტმა ძველი ეგვიპტის არქეოლოგიის მთავარი ინსპექტორი გუსტავ ლეფეერი შეცდომადი შეიყვანა — ბიუსტის შეუხედავი ფოტო აჩვენა და უთხრა, რომ ის თაბაშირისგანაა დამზადებული და არა კირქვისგან. ეგვიპტე უკვე დიდი ხანია ამოდ ცდილობს ბიუსტის უკან დაბრუნებას.

**ჰერ — სსლი,
შედეგ — ქორწინება**

ამიერიდან უცხოეთის მოქალაქე ტაჯიკელთან ქორწინებას მხოლოდ ხელისუფლების მიერ შემოღებული პირობების შესრულების შემდეგ შეძლებს.

პარლამენტის მიერ დანესებული შეზღუდვების თანახმად, ამისთვის ტაჯიკეთში მინიმუმ ერთი წლის განმავლობაში ცხოვრება აუცილებელი. ქორწინების რეგისტრაციისას მხარეებმა საქორწინო შეთანხმება უნდა გააფორმონ. და, რაც მთავარია, უცხოელმა ქალმაც და კაცმაც ტაჯიკელ რჩეულს ტაჯიკეთში საცხოვრებელი სახლი უნდა შეიძლოს.

საფანები 22

დადასტურებულია: აშშ კატასტროფის ზღვარზე იყუოფაბა!

აშშ-ის ფინანსთა მინისტრმა ბრძანა, რომ, თუ კიდევ ერთ ტრილიონს ან მასთან მიახლოებულ თანხას მიმდინარე წლის მარტამდე არ მივიღებთ, ქვეყანა სავალე ვალდებულებებთან დაკავშირებით დეფოლტს გამოაცხადებს. ეს უსერიოზულესი განცხადებაა და უნდა გვესმოდეს, რას ნიშნავს. ჩვენ ეკონომიკური კატასტროფის ზღვარზე ვიმყოფებით ამ სიტყვის პირდაპირი გაგებით.

მას შემდეგ, რაც 2007 წელს გლობალური ეკონომიკური კრიზისი საყოველთაოდ თვალნათელი გახდა, ათას სხვადასხვა რამეს გვეუბნებოდნენ. იმავე წლის მარტში ფედერალური სარეზერვო სისტემის თავმჯდომარემ ბენ ბერნანკემ განაცხადა: „პრობლემის ზემოქმედება სუბსტანდარტულ ბაზრებზე გაცილებით ფართო ეკონომიკებსა და ფინანსურ ბაზრებზე, რომელიც ჩანს, შეზღუდული იყო“. ცხადია, ბატონი ბერნანკეს შეფასება არასწორი აღმოჩნდა, უძრავი ქონების ბაზრის პრობლემა კი — გაცილებით ფართო, სიტყემური პრობლემის მხოლოდ ერთი ნაწილი.

ჩვენი ეკონომიკის ფუნდამენტალური პრობლემები მთავარ სიახლეებად იქცა 2008 წლის ბოლო კვარტალში,

როდესაც საფონდო ბაზრები მთელ მსოფლიოში თავისუფალი ვარდნის მდგომარეობაში გადავიდა და მთავარი ფინანსური დანესებულებების უმეტესობა გაკოტრების ზღვარზე აღმოჩნდა. პასუხად ჩვენმა ხელისუფლებამ, კონგრესის სრული თანხმობითა და მხარდაჭერით, გადადგა უპრეცედენტო ნაბიჯები, რათა სისტემა გადაერჩინა და ჯერ მილიარდობით, შემდეგ კი ტრილიონობით დოლარი დახარჯა კომპანიების გადასარჩენად, ფასების სტაბილიზებისა და ეკონომიკის სტიმულირებისთვის.

ფინანსთა მინისტრმა ჰენრი პოლსონმა კრიზისზე დაწერა წიგნი, რომელსაც აბსოლუტურად ზუსტად შეურჩია სათაური — „On the Brink“ („ზღვარზე“). მაგრამ რამდენად ახლოს ვიყავით ზღვარ-

თან? თუ კონგრესმენ ბრედ შერმანს დავუჯერებთ, — საკმაოდ ახლოს, იმდენად ახლოს, რომ კონგრესმენებს, ფაქტობრივად, გამოუცხადეს (შერმანის მტკიცებით), თუ კონგრესი დოქტაინებს მხარს არ დაუჭირდა, კრახი იმდენად სერიოზული იქნებოდა, რომ ხელისუფლება იმუშავებდა გახდებოდა, ძველანაში საომარი მდგომარეობა გამოეცხადებოდა, მარტივად რომ ვთქვათ — ქრებაში ტანკები იმდენად.

ახლა უნდა ვიფიქროთ, რომ კონგრესის, პრეზიდენტის, ფინანსთა სამინისტროსა და ფედერალური სარეზერვო ფონდის მიერ გატარებულმა ზომებმა ჩვენი ქვეყნის წინაშე მდგარი ძირითადი პრობლემები გადაჭრა?

ადამიანთა იმ 17%-ს, რომელიც მიიჩნევენ, რომ ეკონომიკა აღდგენის სტადიაშია და იმ 33%-ს, რომელიც თვლის, რომ ეს მალე მოხდება, ამერიკის შეერთებული შტატების ფინანსთა მინისტრის — ტიმოთი გაიტენერის იმ წერილს გათვალისწინებ, რომელიც 2011 წლის 6 იანვარს კონგრესს გაუგზავნა და რომელიც სიტუაციის სერიოზულობას ზოგადი მონახაზით ასახავს.

აშშ-ის ფინანსთა მინისტრის წერილი კონგრესსა და ხელისუფლებას

პატივცემულ გარი რი-
ილს, აშშ-ის სენატის სა-
პარლამენტო უმრავლეს-
ობის ლიდერს

პატივცემული ბატონო
ლიდერო:

შეგნებთ თქვენი იმ მოთხოვნის პასუხად, რომლის თანახმადაც ფინანსთა სამინისტროს უნდა შეეფასებინა კანონით დადგენილი სავალე ზღვარის მიღწევისა და დეფოლტის შედეგები შეერთებული შტატებისთვის.

ჩვენი ისტორიის მანძილზე, როდესაც ამის გაკეთება საჭირო იყო, კონგრესს ვალების ლიმიტის გაზრდაზე უარი არასდროს უთქვამს. ლიმიტის გაზრდაზე უარის თქმა აშშ-ის პარლამენტის უმრავლესობის მიერ უნდა მოხდეს. დეფოლტი კი, თავის მხრივ, ნიშნავს იმას, რომ კონგრესმა ვალების ლიმიტის გაზრდის თაობაზე კანონი 2011 წლის პირველი კვარტლის დასრულებამდე უნდა მიიღოს. გასულ წლებში ფინანსთა

ბის ლიმიტის გაზრდაზე უარის თქმა აბსოლუტურად უპასუხისმგებლო ქმედება იქნებოდა. ამ მიზეზთა გამო, წლის დასაწყისში, დიდი ხნით ადრე, ვიდრე დეფოლტის საფრთხე შეუქცევადი გახდებოდა, კონგრესს ლიმიტის გაზრდა ეთხოვე.

როგორც იცით, 2010 წლის თებერვალში კონგრესმა მიიღო კანონი ვალების ზედა ზღვრის 14,29 ტრილიონ დოლარამდე გაზრდის თაობაზე. ამ წერილის წერის მომენტში გადაუხდელი ვალი 13,95 ტრილიონ დოლარს აღწევს, რაც დაახლოებით 335 მილიარდით ნაკლებია მიმდინარე ზღვართან შედარებით. ახლა შეუძლებელია ზუსტი თარიღის დასახელება, თუ როდის მივალნენ ვალების ზედა ზღვარს, მაგრამ, ფინანსთა სამინისტროს შეფასებით, ეს 2011 წლის 16-დან 31 მარტამდე მოხდება. თარიღი დამოკიდებული იქნება ეკონომიკის მდგომარეობაზე სახელისუფლო შემოსავლებსა და სხვა ფაქტორებზე. ეს კი, თავის მხრივ, ნიშნავს იმას, რომ კონგრესმა ვალების ლიმიტის გაზრდის თაობაზე კანონი 2011 წლის პირველი კვარტლის დასრულებამდე უნდა მიიღოს.

ტიმოთი ფ. გაიტენარი

სამინისტრომ რამდენიმეჯერ მიმართა ექსტრაორდინალურ ზომებს, რათა ზღვრამდე მიღწევის მომენტი გადაევიდებინა და კონგრესისთვის მისი კორექტირებისთვის დამატებითი დრო მიეცა. ეს ექსტრაორდინალური ზომები მოიცავდა: სახელმწიფო ხაზინისა და ადგილობრივი მთავრობების ფასიანი ქაღალდების გაყიდვის შეჩერებას, სახელმწიფო-საინვესტიციო ფონდის, სტაბილიზაციის გაცემითი ფონდის ფასიანი ქაღალდების რეინვესტირების შეჩერებას და გადაწყვეტილებას „სავალე ვალდებულებების გამოშვების შეჩერე-

ბის პერიოდის“ შესახებ, რომელიც სახელმწიფო სამსახურის საპენსიო და საავადმყოფო ფონდის არსებული ინვესტიციების გამოსყიდვისა და ახლის გამოშვების შეჩერების უფლებას იძლეოდა. ფინანსთა სამინისტროს სურს, ამ ექსტრაორდინალური ზომებიდან (სახელმწიფო სავალე ვალდებულებებისა და სახელმწიფო კაპიტალდებანების სახსრების გამოშვების შეჩერება) არც ერთს აღარ მიმართოს. თუ ჩვენ იძულებული ვიქნებით, კიდევ ერთხელ გავაკეთოთ ეს, აღნიშნული ზომების წყალობით ლიმიტის ზღვრამდე მიღწევა მხოლოდ რამდენიმე კვირით გადაიდგება. როგორც კი ეს ნაბიჯები გადანიშნავს, აღარ დარჩება არანაირი იურიდიული ან გონივრული საშუალება იმისთვის, რომ შეიმთხვეთ დამატებითი სივრცე ვალის ზედა ზღვრამდე და აშშ-ის პარლამენტის უმრავლესობის მიერ შემოღებული პირობების შესრულების შემდეგ შეძლებს.

ვალების ლიმიტის გაზრდა აუცილებელია, რათა ხაზინას საშუალება მიეცეს, შეასრულოს აშშ-ის ის მოვალეობები, რომლებიც დადგე-

წილი, მონონებული და ნებადართული იქნა კონგრესის მიერ. მნიშვნელოვანია, ხაზი გაესვას, რომ სავალე ზღვრის ცვლილება არ ცვლის და არ ზრდის ვალდებულებებს, რომლებიც ჩვენ, როგორც ქვეყანას, გვაქვს. ის მხოლოდ უფლებას აძლევს ხაზინას, დააფინანსოს ის ვალდებულებები, რომლებიც კონგრესმა უკვე დაადგინა.

ფაქტობრივად, კონგრესმა დაუყოვნებლივად რომ განახორციელოს კონტროლირებადი ხარჯების, კონგრესის ზოგიერთი წევრის მიერ შემოთავაზებული სიდიდებით (როგორიცაა 2008 წლის ბიუჯეტის დანახარჯების დონეზე დაბრუნება), შემცირება, სავალე ზღვრის გაზრდის აუცილებლობა გადავადდებოდა არა უმეტეს ორი კვირით. ზღვარი, ასე თუ ისე, კიდევ უნდა იქნის, რათა ხელისუფლებას მიეცეს საშუალება, თავიდან აიცილოს დეფიციტი და შეასრულოს კონგრესის მიერ დადგენილი სხვა ვალდებულებები.

სახელმწიფო ვალი არის იმ ფულის საერთო რაოდენობა, რომელიც წინა კონგრესებისა და პრეზიდენტების მიერ განსაზღვრული ვალდებულებების მოთხოვნათა შესასრულებლადაა ნასესხები. ეს არის შეერთებული შტატების კანონების შესაბამისად აღებული იურიდიული ვალდებულებები. იმ პერიოდში ხელისუფლებას დემოკრატებიც აკონტროლებდნენ და რესპუბლიკელებიც. ამიტომ ვალის წარმოქმნაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება ორივე პარტიას და სახელმწიფო ვალდებულებათა შესრულებაზეც ორივე პარტიას უნდა დაეკისროს პასუხისმგებლობა.

მინდა ხაზი გავუსვა, რომ პრეზიდენტი ობამა აბსოლუტურად დარწმუნებულია ჩვენი ფინანსური მდგომარეობის დაბალანსების აუცილებლობაში და მუშაობს ორივე პარტიასთან, რათა ფინანსური კუთხით საიმედო გზაზე გაიყვანოს ქვეყანა. იმისათვის, რომ შემცირდეს სხვაობა ჩვენს ვალდებულებებსა და რესურსებს შორის, კომპლექსური მიდგომა და რთული გადაწყვეტილებები იქნება საჭირო. საჭირო იქნება, რომ ხელისუფლებამ ხარჯის ნაკლები და ხარჯის გაცილებით გონივრულად. პრეზიდენტმა უკვე გადადგა მნიშვნელოვანი ნაბიჯები ხელმისაწვდომ მომსახურებაზე კანონში ცვლილებების შეტანის, შემოსავლებისგან ბიუჯეტის შედგენის აღდენის, უსაფრთხოებასთან კავშირის არმქონე ხარჯების სამი წლით გაყინვის ვალდებულების სახით. პრეზიდენტის წინადადებები დეფიციტის განახევრების გზაზე გაგვიყვანდა საშუალო ხანგრძლივობის პერიოდში და მნიშვნელოვნად შეამცირებდა ჯანდაცვაზე ფედერალური დანახარჯების ზრდის ტემპებს გრძელვადიან პერსპექტივაში. პრეზიდენტი იმედოვნებს, რომ 112-ე კონგრესის წევრებთან ერთად იმუშავებს დამატებით ზომებზე, რომლებიც ჩვენი საშუალოვადიანი და გრძელვადიანი ფინანსური პრობლემების გადაჭრაში დაგვეხმარება.

იმზე დაყრდნობით, რომ კონგრესი მუდამ ზრდიდა ვალების ლიმიტს, როდესაც ეს აუცილებელი იყო და რომ ამაზე უარის თქმა ყოველი ამერიკელის ინტერესებისთვის დამლუპველია, დარწმუნებული ვარ, კონგრესი იმოქმედებს დროულად, რათა გაზარდოს ლიმიტი წელს. იმის-

თვის, რომ კონგრესის წევრებსა და საზოგადოებას არ შეეძინას გაუგებრობის განცდა წარმომადგენელთა პალატასა და სენატში ამ საკითხის განხილვისას, მინდა ნათლად განვმარტო დეფიციტი.

საშუალო ზღვრის მიღწევა იქნება, რომ, კანონის შესაბამისად, ხაზინას ალბათ შეეძლება ფულის სესხება იმ ვალდებულებების ასანაზღაურებლად, რომლებიც სხვა დანახარჯების, კონგრესის დანახარჯების, კონგრესის ზოგიერთი წევრის მიერ შემოთავაზებული სიდიდებით (როგორიცაა 2008 წლის ბიუჯეტის დანახარჯების დონეზე დაბრუნება), შემცირება, სავალე ზღვრის გაზრდის აუცილებლობა გადავადდებოდა არა უმეტეს ორი კვირით. ზღვარი, ასე თუ ისე, კიდევ უნდა იქნის, რათა ხელისუფლებას მიეცეს საშუალება, თავიდან აიცილოს დეფიციტი და შეასრულოს კონგრესის მიერ დადგენილი სხვა ვალდებულებები.

რეველი სახელმწიფო გადახდების შეჩერებას ამერიკის კრედიტუნარიანობაზე ისეთი ხანგრძლივი ნეგატიური გავლენა არ მოუხდენია, როგორცაა დეფიციტი მოახდენს, იმიტომ, რომ მაშინ ვალსა და სავალე ზღვარს შორის სივრცე იყო.

დარწმუნებული ვარ, დამეთანხმებით, რომ ჩვენს ნაციონალურ ინტერესებშია, კონგრესმა იმოქმედოს მანამ, ვიდრე სავალე ზღვარს მივადნევთ. მაგრამ, თუ კონგრესი უარს განაცხადებს მოქმედებაზე, ეს განაპირობებს შემდეგ მდგომარეობას: ხაზინა იძულებული იქნება, აღარ შეასრულოს თავისი ვალდებულებები აშშ-ის იურიდიული ვალდებულებების შესაბამისად და ეკონომიკას მიაყენებს კატასტროფულ

ყველაზე დიდი საშინელება ისაა, რომ ბატონი გაიტყნისა და სავალე მაქსიმუმის გაზრდის მომხრეთა უმეტესობის თანახმად, სულ უფრო და უფრო დიდი თანხების სესხება საკითხის გადაწყვეტის ერთადერთი საშუალებაა.

თუმცა არსებობს საწინააღმდეგო თვალსაზრისიც, რომლის თანახმადაც სავალე მაქსიმუმის გაზრდას საბოლოო ჯამში ზუსტად იგივე შედეგები მოჰყვება, რაც გაზრდაზე უარის თქმას. კარლ დენინგერის „Market Ticker“-იდან ამბობდა: „თუ სავალი ზღვარს გაზრდით და ამით ამ რანგის დეფიციტს საშუალებას მისცემთ, კიდევ ერთი, მაქსიმუმ ორი წლის განმავლობაში იარსებოს, ამით ნაციონალური უდავო პოსტულატის ლუღას და ხალს აჭარბო სანახევრად. გასართლისთანავე ძველის აქონილი პირი და აქონილი პირი სისტემა კედლებს შეისხმება“.

ეს არის „ხაფანგი 22“ და ამ ხაფანგიდან გამოსავალი არ არსებობს.

დეფიციტი ან ვალის შემდგომი გაზრდა ერთადერთი სიცოცხლისუნარიანი გადაწყვეტილებებია და ორივე მდის ერთსა და იმავე დასასრულამდე — ცხოვრების იმ წესის სრულ და საბოლოო კრახამდე, რომლითაც აქამდე ცხოვრობდნენ ამერიკელები.

მინისტრი გაიტყნო ზუსტად ისევე ლაპარაკობს ახლა, როგორც ჰენრი პოლსონი, პრეზიდენტი ბუში და სხვები ლაპარაკობდნენ 2008 წელს, როდესაც ქვეყანას მოსალოდნელი ეკო-

ზიანს, პოტენციურად გაცილებით დიდს, ვიდრე 2008-2009 წლების ფინანსური კრიზისის ეფექტები იყო.

დეფიციტი მნიშვნელოვან გადასახადს დააკისრებს ყველა ამერიკელს. რამდენადაც ხაზინა ადგენს სესხის სანაწიის პროცენტს ყველა სხვა სექტორისთვის, დეფიციტი ყველა ვალთან დაკავშირებულ დანახარჯებს გაზრდის. პროცენტული განაკვეთები რეგიონული მთავრობების, ადგილობრივი ორგანოების, კორპორაციებისა და მომხმარებლებისთვის, იპოთეკის ჩათვლით, მკვეთრად გაიზრდება. აქციების კურსი და სახლების ფასები დაეცემა, რაც გააანადგურებს საპენსიო დანახარჯებს და ზიანს მიაყენებს უკლებლივ ყველა ამერიკელის ეკონომიკურ უსაფრთხოებას. ეს განაპირობებს დანახარჯებისა და ინვესტიციების შემცირებას, რაც გამოიწვევს სა-

მუშაო ადგილების განადგურებას და გაკოტრებებს მნიშვნელოვანი მასშტაბით.

დეფიციტი, განაპირობებს რა საპროცენტო განაკვეთების შემდგომ ზრდას და, როგორც აქ, ისევე მთელ მსოფლიოში, აშშ-ში კაპიტალდობანდების შემცირებას, შორს მიმავალ უარყოფით შედეგებს წარმოშობს ხაზინის, როგორც უსაფრთხოების ზონის სტატუსისა და საერთაშორისო ფინანსურ სისტემაში დოლარის დომინირებული როლისთვისაც.

შენვლება, შეიზღუდება ან უარყოფითი გავლენის ქვეშ მოექცევა სახელმწიფო დახმარებებისა და ვალდებულებების ფართო დიაპაზონი, რომელიც მოიცავს სამხედროების, გადამდგარი სამხედროების, სოციალურ, სამედიცინო

და ვეტერანთა დახმარებებს, შემწეობებსა და კომპენსაციებს, სახელმწიფო მოსამსახურეთა ხელფასებსა და პენსიებს, შტატებისთვის უმუშევრობის დახმარებებს, თავდაცვის შეკვეთების ანაზღაურებებს, სახაზინო ობლიგაციებისა და სხვა ფასიანი ქაღალდებისთვის პროცენტების გადახდებს, სტუდენტურ სესხებს, შტატების მიერ ფედერალური პროგრამით უმწნოთა სამედიცინო დახმარებებს და სახელმწიფო დაწესებულებათა შენახვისთვის აუცილებელ ანაზღაურებებს.

ამ მიზეზთა გამო ნებისმიერი დეფიციტი აშშ-ის იურიდიულ სავალე ვალდებულებებთან დაკავშირებით აბსოლუტურად გამორიცხულია და თავიდან უნდა იქნეს აცილებული. კრიტიკულად მნიშვნელოვანია, რომ ვალის ლიმიტთან დაკავშირებული კონგრესის საკანონმდებლო აქტი მიღებულ იქნეს ისე, რომ აშშ-ის კრედიტუნარიანობა და მისდამი ნდობა ეჭვქვეშ არ დადგას.

მოქალაქეებისა და ინვესტორების რწმენა აქ და მთელ მსოფლიოში, რომ აშშ სრულად აგებს პასუხს თავის იურიდიულ ვალდებულებებზე, უნიკალური ნაციონალური აქტია.

ჩვენს ისტორიაში ყოველთვის ეს ნდობა აყენებდა ამერიკულ სახელმწიფო ობლიგაციებს შესაძლო ინვესტიციებს შორის საუკეთესოთა და ყველაზე უსაფრთხოთა შორის, ჩვენ კი საშუალებას გვაძლევდა, სესხები ძალიან დაბალი პროცენტით აგვეღო.

სავალე ზღვარის დროულად გაზრდაზე უარის თქმა საფრთხეს უქმნის ამ მდგომარეობას და ამერიკის კრედიტუნარიანობას მთელი მსოფლიოს თვალში. ამ პერიოდში ყველა ფინანსთა მინისტრი, მიუხედავად პარტიული კუთვნილებისა, მკაცრად იზიარებს ამ თვალსაზრისს. იმ პრობლემების სერიოზულობის გათვალისწინებით, რომელთა წინაშეც დგას აშშ და მსოფლიო ეკონომიკა, ჩვენი კრედიტუნარიანობისადმი რწმენა მსოფლიოში დღეს უფრო მნიშვნელოვანია.

ვიმედოვნებ, ეს ინფორმაცია სრულად პასუხობს თქვენს კითხვას და სასარგებლო იქნება, რამდენადაც კონგრესი ამ მნიშვნელოვან საკანონმდებლო აქტს განიხილავს.

პატივისცემით
ტიმოთი ზ. გაიტყნარი

ნომიკური კრახისა და დეპრესიის შესახებ აფრთხილებდნენ. დახარჯული ტრილიონები, მიღებული კანონები, გლობალური გაზრდაზე მანიპულაციები და სხვა ყველაფერი წააღვრია გადაყრდნობით. მათ შორე შეძლეს დახმარება იმ ფუნდამენტური პრობლემების გადაჭრის საქმეში, რომელთაც ჯერ კიდევ კრიზისამდე შეეპყრნათ.

ახლა ის დროა, თითოეული ამერიკელი სახელმწიფო დეფიციტისა და ამერიკული დოლარის სრული გაუფასურებისთვის მოემზადოს. მალე ჩვენ ან ვეღარ შევძლებთ ჩვენი სავალე ვალდებულებების შესრულებას, ან კრედიტორები დაასრულებენ ჩვენი სესხების დაუსრულებელ პროცესს. და როდესაც ისინი ამას გააკეთებენ, ძალზე დიდი ალბათობაა, რომ ჩვენ ჰიპერინფლაციურ ფულად-საყრდენი კრახს განვიცდით, რაც სავაჭრო ნაკადების სრულ წგრევას, სურსათის სიმცირესა და ფასების უკონტროლობას განაპირობებს. ერთადერთი ხსნა იმის გაგება იქნება, თუ რა მოუვა ფულს სისტემური კრახის პირობებში და რომ საჭიროა დღეიდანვე დაიწყოს ამისთვის მზადება. ხელისუფლება ემზადება, თითოეულმა ამერიკელმა იგივე უნდა გააკეთოს.

ეს, ამ სიტყვის პირდაპირი გაგებით, მსოფლიოს აღსასრული იქნება, იმ მსოფლიოსი, რომელსაც აქამდე ვიცნობდით და ამის შეჩერება უკვე შეუძლებელია.

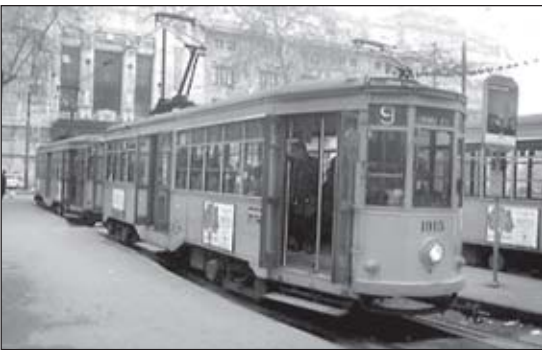
SHTF Plan

ჩვენარი და კაიოობი — ფსონად

ამერიკის ორი მუზეუმის დირექტორი დანაძლევდა, თუ ვინ მოიპოვებდა ნაციონალური საფეხბურთო ლიგის ჩემპიონის ტიტულს. ამ ორივემ ერთ-ერთმა თავისი გუნდის მოგებაზე ფსონად არც მეტი, არც ნაკლები, რენუარის ნახატი დადო, მეორემ კი — გუსტავ კაიოობის ტილო. პირობის თანახმად, ნაგებულმა თავისი ნახატი მოგებულს უნდა გადასცეს იჯარით. მატჩი 6 თებერვალს გაიმართება. როგორც მილუოკის გამომგონებლური ხელოვნების მუზეუმის დირექტორი დენიელ კიგანი აცხადებს, იგი თავისი გუნდის გამარჯვებაში დარწმუნებულია და დიდი მოუთმენლობით ელის მემენტს, როდესაც თავის მუზეუმის კედელზე რენუარის შედევრს გამოფენს. მეორე — პიტსბურგის მუზეუმის დირექტორი ლინ ზელევენსკი კი კიგანის აღფრთოვანებას ჯერჯერობით დუმლით პასუხობს. ნადლევის ინიციატორი არტ-კრიტიკოსი ტაილერ გრინია და მსგავსი ფსონები მისთვის სიახლეს არ წარმოადგენს.

სუნა-ტრამვაი

მილანის ცენტრში ძველი ტრამვაის სალონში საუნა მოაწყვეს. ტრამვაი, ცხადია, გაარემონტეს, მოანესრიგეს, ადგილობრივმა დიზაინერებმა გააღამაზეს და ამჟამად უკვე უმოქმედო, დეკორაციად შემორჩენილ ლიანდაგებზე დადგეს.

იდეის ავტორთა განცხადებით, საუნა ტრამვაიში მხოლოდ ორიგინალურობის გამო არ განუთავსებიათ; ამით სურდათ ადგილობრივი მცხოვრებლებისთვისაც და ტურისტებისთვისაც დამეტიკიცებინათ, რომ საზოგადოებრივ ტრანსპორტში ყოფნა ყოველთვის უსიამოვნებებთან არ არის დაკავშირებული. ჯერჯერობით უცნობია, რამდენ ხანში შეძლებენ მილანელები და ქალაქის სტუმრები ტრამვაი-საუნაში ასვლას. გაურკვეველია ისიც, თუ რა დაუჯდებათ მათ საზოგადოებრივ ტრანსპორტში სიამოვნება. უნდა აღინიშნოს, რომ მილანში მსოფლიოში ერთ-ერთი უდიდესი — 160 კილომეტრზე მეტი სიგრძის ტრამვაის ლიანდაგია.

მონარქობა სანიფათო სიფოხლისთვის

ძალადობრივი სიკვდილიანობის ალბათობა მონარქების შემთხვევაში ოთხჯერ უფრო მეტია, ვიდრე აქტიური საბრძოლო მოქმედებების ზონაში მომსახურე ჯარისკაცებისა. ამგვარი დასკვნა გააკეთა ბრიტანელმა მეცნიერმა, რომელმაც ათას ზედაზე მეტი ევროპელი მეფის ცხოვრება და გარდაცვალება შეისწავლა. 600-დან 1800 წლამდე მცხოვრები 1513 მონარქის მონაცემებზე დაყრდნობით დადგინდა, რომ მონარქების მეხოუდეს სიცოცხლე მოუხსნაფეს. ევროპელ მონარქებთან შედარებით, მკვლელობების ყველაზე მაღალი პროცენტული მაჩვენებლის მქონე მექსიკური ქალაქის სიუდად-ჰუარესის მოსახლეობას ბუნებრივი გარდაცვალების 200-ჯერ მეტი შანსი აქვთ.

„მეორე მსოფლიო ომის სპეცნაზი“ — ასე ჰქვია დოკუმენტურ ფილმს, რომელიც მეორე მსოფლიო ომისდროინდელი საბჭოთა სპეცსამსახურების შესახებ ნაკლებად ცნობილ ფაქტებზე დაყრდნობით რეჟისორმა ალექსეი ბისტრიცკიმ 2010 წელს გადაიღო. წამყვანი მარინა ჩუბკინა ისტორიკოსებთან და სხვა სპეციალისტებთან ერთად დივერსიული ოპერაციების სტრატეგიასა და ტაქტიკაზე მოუთხრობს მაყურებელს. სწორედ ამ სტრატეგიამ და ტაქტიკამ იქონია მნიშვნელოვანი გავლენა რუსეთის სპეციალური დანიშნულების რაზმების ჩამოყალიბებასა და განვითარებაზე.

მეფოსაზი

მარინა ჩუბკინა

1973 წლის იანვარი. საჰაერო-სადესანტო ჯარების მეთაური ვასილი მარგელოვი თავის ერთ-ერთ ოფიცერთან ერთად გვიანობამდე თამაშობდა ბილიარდს. მეორე დღეს ახალი სადესანტო კომპლექსის — „კენტავრის“ ტესტირება უნდა ჩატარებინათ. სწორედ ამაზე იყო დამოკიდებული ქვეყნის მთავარი მედესანტის მთელი სიცოცხლე. უფრო მეტიც, ეს ჭკუმაღრიტების მომენტი უნდა ყოფილიყო საბჭოთა კავშირის საჰაერო-სადესანტო ჯარის მთელი შემადგენლობისთვის და პირადად მისთვის.

გაბრძოლება. დასაწყისი ის. №2

მტრის მომზადების დონე ნამდვილად იმსახურებდა აღიარებას. განსაკუთრებით აღსანიშნავი ფინელი სნაიპერების ინდივიდუალური პროფესიონალიზმი იყო. საბჭოთა ჯარებს ფინელებთან შედარებით გაცილებით დიდი დანაკარგები ჰქონდათ და მაინც, დივიზია, რომელშიც მარგელოვი მსახურობდა, სერიოზულ დანაკარგებს გადაურჩა.

გიორგი შვაჩკი, გენერალ-პოლკოვნიკი, საჰაერო-სადესანტო ჯარების სარდალი 1996-2003 წლებში:

— ფინეთის ომზე ლაპარაკი მას არ უყვარდა. ხშირად იმეორებდა, რომ ამ ომმა ძალზე ბევრი მწუხარება და უბედურება მოუტანა რუს ხალხს.

მარგელოვს ფინეთის ომისთვის ჯილდოები არ მიუღია — კინაღამ ტრიუზნალის წინაშე აღმოჩნდა. სამაგიეროდ, პირადად მისივე თქმით, მან შვედეთის ნეიტრალიტეტის შენარჩუნება შეძლო. შვედეთის ჯარი ომში ჩართვის პირას იდგა და ცხადია, თავისი ყოფილი კოლონიის — ფინეთის მხარეს იბრძოდებოდა.

ფინელები შვედურ სამხედრო ტექნიკას იყენებდნენ. მათ რიგებში საკმაოდ ბევრი იყო შვედი მოხალისე. შვედეთის საექსპედიციო კორპუსი ბოლშევიკებთან ბრძოლისთვის მზად იყო. კარლ მეთორმეტეს შთამომავლებს არ აცდებოდათ მეორე პოლტავა, რომ არა მარგელოვის მოთხილამურეები. ჯარისკაცების ამ ზემოქმედებაში სიმართლის ნილიცაა.

ერთხელ მარგელოვის მზევრავები სათხილამურო კვალს გაჰყვნენ და მოწინააღმდეგის რაზმს გადაწყდნენ. ხანმოკლე, მაგრამ დაუნდობელი ბრძოლა გაჩაღდა. ამასთან, მარგელოვმა ყურადღება მიაქცია ფინელთა უცნაურ ჩაცმულობას, მაგრამ ძველ პრინციპს არ უღალატა — ჯერ სცემე და შემდეგ გვარი ჰკითხე. რამდენიმე წუთის შემდეგ მოთხილამურეებმა მოწინააღმდეგის გაუკოჩილი ოფიცრები შტაბში საკუთარი ზურგით წამოიყვანეს. დახოცილი მეგობრების გვამების ზურგში გადატანა ვერ მოხერხდა — საშინელ ყინვაში ცოცხლების გამოყვანა და გადარჩენაც არ იყო იოლი საქმე.

ტყვეები შვედეთის ბანერალური შტაბის ოფიცრები აღმოჩნდნენ. იმაში, რასაც ნეიტრალური მხარის წარმომადგენლები ფრონტზე აკეთებდნენ, დიპლომატიკა უნდა გარკვეულიყო. მაგრამ შვედეთის ემისარების კონფუზია სტოკჰოლმში ნამდვილი შოკი გამოიწვია. საზოგადოებას არ სურდა, ომში ჩართული ალმოჩინილიყო და პრესა მას მხარს უჭერდა. შვედეთმა ნეიტრალიტატი შეინარჩუნა. მაგრამ ამ გმირებისთვის მარგელოვს აკრებად არ ნაუზიდა საძმე — ვინმეს ხომ უნდა ემო პასუხი დიპლომატიური მარცხისთვის.

ვასილი მარგელოვს მტრის ზურგში დახოცილი მეგობრების გვამების დატოვებას ედავებოდნენ. სინამდვილეში ეს ნიშნავდა, რომ მან მოუგო არა მას, ვისაც საჭირო იყო. მარგელოვის წინააღმდეგ გამოდიოდა დაიწყა. იმ პერიოდში წინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატთან შეხვედრა, შესაძლოა, ნებისმიერი შედეგით დასრულებულიყო, თუნდაც დახვრეტი. მაგრამ მარგელოვს გაუმართლა, მას მეთაური გამოესარჩლა და საქმე ჩაფარცხეს.

ფინური კამაანია მარგელოვისთვის პირველი ომი არ იყო. პირველად ძია ვასიამ დენთის სუნი ჯერ კიდევ 1939 წელს იყნოსა — დასავლეთ ბელორუსიის საბჭოთა კავშირთან შეერთებისას. ეს ბრესტში გერმანული და საბჭოთა ჯარების ერთობლივ ალღუმამდე ცოტა ხნით ადრე მოხდა. პოლონეთი ახალი მოკავშირეების — გერმანიისა და საბჭოთა კავშირის მიერ ორ მხარედ იყო გაყოფილი. საბჭოთა მეთაურები და მეზობლები დიდ სიმპათიებს არ განიცდიდნენ სამოქალაქო ომის დროინდელი თავიანთი მოწინააღმდეგის — პოლონეთის მიმართ. საბჭოთა პროპაგანდა მუდმივად ირწმუნებოდა პოლონელი თეთრების მიერ საზღვარზე უკრაინელი და ბელორუსი ხალხების გენოციდის შესახებ.

რუსეთის ყოფილი დასავლეთ გუბერნიების გათავისუფლება საბჭოთა კავშირის ინტერნაციონალურ მოვალეობად ითვლებოდა. გერმანიასთან სამხედრო თანამშრომლობა კი სულ სხვა საქმე იყო. გერმანელები ხომ სულ ცოტა ხნის წინ იბრძოდნენ ჩვენი მფრინავების წინააღმდეგ ესპანეთში. გარდა ამისა, ნაცისტების არაადამიანური იდეებს ქადაგებენ, თუმცა სუფრასთან არც თუ ისე ცუდი ბიჭების შთაბეჭდილებას ტოვებდნენ — ზუსტად ისეთივე ჯარისკაცები იყვნენ, როგორებიც ჩვენები.

მოკავშირეები ერთად მღეროდნენ „კატიუშას“, „ლილი მარლენს“, ერთმანეთს სუვენირებს ჩუქნიდნენ.

გიორგი შვაჩკი, გენერალ-პოლკოვნიკი, საჰაერო-სადესანტო ჯარების სარდალი 1996-2003 წლებში:

— ერთ-ერთმა ხელმძღვანელმა მარგელოვს დაუსახა ამოცანა, ნებისმიერი მეთოდით მოეპოვებინა გერმანული საიდუმლო აირწინალი. ჩვენებმა იცოდნენ, რომ გერმანელები მომავალში ნეიტრალიტეტის უდიდეს მხარეს ფლობდნენ. ამიტომ საბჭოთა კავშირს აინტერესებდა, როგორ დაეცვა თავი ამ მომავალში აირებისგან. ის ხომ ჯერ კიდევ იმ დროიდან ემზადებოდა გერმანელებთან ომისთვის.

მარგელოვმა ამ ამოცანას ბრწყინვალედ გაართვა თავი. მარგელოვი ოფიცერთა ჯგუფთან ერთად იჯდა სუფრასთან გერმანელი ოფიცრების კამპანიაში. მარგელოვმა დაინახა, რომ სუფრასთან იჯდა ორი ჯარისკაცი, რომელთაც აირწინალი თან ჰქონდათ. მან ყველას მთვრალად მოაჩვენა თავი, გავიდა ეზოში, ორივე გერმანელი ჯარისკაცი მოკლა, აართვა მათ აირწინალი და გვამები გადაშალა. ამრიგად, საბჭოთა ხელმძღვანელობამ სუპერთანამედროვე აირწინალების ნიმუშები ჩაიგდო ხელთ.

ისლა დარჩა, რომ ღირებული მონაგარი შტაბში მიეტანათ. მაგრამ უკან დაბრუნებისას წარმატება ვასილ მარგელოვის მხარეს აღარ იყო. ხიდზე ნაღმს გადაუარა და აფეთქებამ ჰაერში აისროლა. მარგელოვის გარდა, მისი ყველა მგზავრი ადგილზევე გარდაიცვალა. როდესაც ხიდის ქვეშ დაგდებული გონს მოვიდა, ჯერ კიდევ არ იცოდა, რა დემართა. თვალებში სისხლი ჰქონდა მოწითალო, ტყიდან მისი მიმართულებით რამდენიმე კავალერისტი მოაჭენებდა ცხენს. ესენი პოლონელები იყვნენ. მაშინვე რიდან რამდენიმე გასროლის შემდეგ წინ მიმავალი მხედრი დაეცა, დანარჩენები შეჩერდნენ და ბჭობა დაიწყეს — მოეკლათ ჯიუტი რუსი თუ ცოცხლად შეეპყროთ. ნებისმიერ შემთხვევაში მარგელოვის შანსი წულის უახლოვდებოდა. და სწორედ ამ დროს გზის მხარეს ტყვიამფრქვევის ხმა გაისმა. მხსნელად გერმანელმა მოტოციკლეტისტებმა მოუსწრეს.

გერმანულ მოსპიტალში მარგელოვს ოპერაცია გაუკეთეს. ქირურგმა ვირტუოზულად იმუშავა და რუსი ოფიცრის გარეგნობა წესრიგში მოიყვანა, მაგრამ სახეზე ღრმა ნაიარევი სამუდამოდ დარჩა. მოკავშირეებმა დაჭრილი მარგელოვი მისი მსახურების ადგილზეც

კი მიიყვანეს, მაგრამ მათი ეს გულისხმიერება ძია ვასიას ლამის სიცოცხლის ფასად დაუჯდა. ჩეკისტებმა მეთაურის დაკითხვა დაიწყეს. მათ აუცილებლად სჭირდებოდათ პასუხები კითხვებზე, როგორ მოხვდა გერმანელებთან, საიდან მოიყვანეს, სად დატოვა თავისი მეგობრები და ასე შემდეგ.

გამოდიება სრული სვლით მიდიოდა, მაგრამ ყველამ კეთილსინდისიერად იმუშავა — მარგელოვის მიერ აირწინალების მოსაპოვებლად მოკლული და გადამალული გერმანელების გვამები ამოთხარეს და აფეთქებული ნიღბის სიახლოვეს ნაპოვნი პოლონელი კავალერისტის ცხედრიდანაც კი ამოიღეს ტყვია, რათა დარწმუნებულიყვნენ, რომ მას ნამდვილად მარგელოვმა ესროლა. ამ ყველაფრის შემდეგ კი მარგელოვი დისციპლინარული ბატალიონის მეთაურად დანიშნეს. ეს საჯარიმო ბატალიონი არ იყო, საჯარიმო ბატალიონები კი ნითელ არმიაში ძალიან მალე გაჩნდებოდა. დიდ სამამულო ომამდე ნახევარ წელიწადზე ოდნავ მეტი დრო რჩებოდა.

დისციპლინარულ ბატალიონში ძალოვნებისგან არაფრით განსხვავდებოდნენ. იქ მხოლოდ ძალას აღიარებდნენ და მხოლოდ ჯოგის უფროსს ემორჩილებოდნენ. მეთაურის რომები კი იქ არავის ალულებდა. საბრალო იყო ის ოფიცერი, რომელიც გამოცდას ჯერ გაუძლებდა გაცნობისას; დიდი შანსი ჰქონდა, საკუთარი ქვეშევრდომების მოახლე გამხდარიყო. როდესაც მარგელოვი დისციპლინარული ბატალიონის ყაზარმავი პირველად გამოჩნდა, მის წინაშე მოწყობა ბატალიონის წევრებს აზრებდა არ მოსვლიათ. თამაშად კამათით გააჟიარებლათ თამაშები მარგელოვთან განდოთ თამაშით ირთობდნენ თავს, მაგიდაზე კი ახლადგამოსხილი ჩაფირი იდგა. ოფიცრის მისალმებაზე ერთ-ერთმა კითხვით უპასუხა — შენ ვინ ხარ? ახლავი პიროვნით, — უპასუხა მარგელოვმა. ხანმოკლე, მაგრამ დამაჟიარებელი ახსნა-განმარტების შემდეგ თავისთან ჯარისკაცი გონდაკარგული ეგოზი მაგიდის ძველ

მოასულიერეს და ორი წუთის შემდეგ ყაზარმაში დარბოდა და ყვიროდა: ძმებო, მოეწყვეთ, ახალი უფროსი მოვიდაო.

ვიარესლავ სივკო, საჰაერო-სადესანტო ჯარების პოლკოვნიკი, რუსეთის გმირი:

— საჯარიმო ბატალიონში ხვდებოდნენ ლამის დანაშაულებრივი ქმედებებისთვის და ცხადია, მის წევრებთან განსაკუთრებული მიდგომა იყო საჭირო. ისინი ნებისმიერ მეთაურს არ ლეზულობდნენ, შესაბამისი ხასიათი უნდა ჰქონოდა, ტანზე პერანგის შემოხვევისთვისაც მზად უნდა ყოფილიყო. მარგელოვმა სწორედ ამის დემონსტრირება მოახდინა და ძალიან დიდი ავტორიტეტით სარგებლობდა.

მიპასუხე

▲ აი, ამ სამშოსთან ერთად შეხვდა მაიორი მარგელოვი დიდი სამამულო ომის დასაწყისს. ძალიან მალე დისციპლინარული ბატალიონის საფუძველზე ჩვეულებრივი მსროლელთა პოლკი ჩამოაყალიბეს. **ერთ-ერთი დაბომბვის დროს სწორედ იმ ყოჩმა, რომელსაც თავის დროზე მარგელოვი მუშტით გაუსწორდა, მეთაური საკუთარი სხეულით დაიცვა ნამსხვრევებისგან.**

ომის პირველ თვეებში ძველთაგან სიცოცხლე პირველივე შეტევას ეწირება. ოფიცრები არ კმარა და მარგელოვის თანამდებობა მის მოკრძალებულ ნოღებზე უსწრება.

ვიარსლავ სივკო, საპერო-სადესანტო ჯარების პოლკოვნიკი, რუსეთის გმირი:

— იგი ისევე, როგორც ნებისმიერი მეომარი, ნებისმიერი ოფიცერი, ნაბიჯ-ნაბიჯ გადიოდა ყველა საფეხურს თანამდებობრივ კიბეზე, მაგრამ დიდმა სამამულო ომმა მისი განსაკუთრებული ნიჭი გამოავლინა.

1941 წლის ნოემბერში მარგელოვი, როგორც პროფესიონალი მოთხილამურე, მოთხილამურე მეზღვაურთა პოლკის მეთაურად დანიშნეს. მიუხედავად მათთვის უჩვეულო თხილამურებისა, ეს ადამიანები მეზღვაურებად რჩებოდნენ თავიანთი ტრადიციებითა და სიამაყით. მათ შორის ავტორიტეტის მოპოვება დისციპლინარულ ბატალიონზე იოლი საქმე არ იყო.

გიორგი შვანი, გენერალ-პოლკოვნიკი, საპერო-სადესანტო ჯარების სარდალი 1996-2003 წლებში:

— თავად იცით, მეზღვაურებს არ უყვართ, როდესაც მათ სახმელეთო ოფიცერი ან გენერალი მეთაურობს და მათ ძალზე მძიმედ მიიღეს პოლკის მეთაურად სახმელეთო მაიორის დანიშვნა. მაგრამ მარგელოვი ყველაზე ადრე, ყველაზე უცნაური სიტუაციიდანაც კი პოულყოფა გამოსავალს. როდესაც მოადგილემ მოახსენა, რომ პოლკი მოწყობილია, ჩვეულებრივი მისალმების, გამარჯობა, ახსანაგაო“ ნაცვლად, მან თქვა: „გამარჯობა, კლონოვსკო“ (ასე უწოდებდნენ მეზღვაურებს თავიანთი კლოპის ფართო ქუდეების გამო). ყველაზე გაბრაზებული, მან ნაცვლოვის პირველივე წუთიდან მოიპოვა პოლკის კომანდანტის მოვალეობა და მეზღვაურთა მხრიდან სასურველი და მოქმედება მოიპოვა.

ასე გაგრძელდა ბოლომდე. მეზღვაურებს ძალიან უყვარდა თავიანთი მეთაური და საბრძოლო მოქმედებების პირველი დღეებიდან მამილოს ეძახდნენ.

ეს ახლა, რომ ცისფერზოლიანი სამოსი ისეთივე განუყოფელია მედესანტის იერისთვის,

როგორც ცისფერი ჩაფხუტი. მაგრამ 60-იან წლებში, როდესაც გენერალი მარგელოვი იგონებდა და ქმნიდა ახალ ფორმას თავისი ფრთოსანი ქვეითებისთვის, სახმელეთო ჯარის ჯარისკაცთა ფორმები გაურკვევლობას იწვევდა. ძია ვასიას იმაშიც კი ადანაშაულებდნენ, რომ მან ფორმა საზღვაო ქვეითებს მოჰპარა. ყველაფერი, რაც ზღვას უკავშირდება, მარგელოვს იმ დროიდან, 1941 წლიდან, შეუყვარდა. მაშინ მისი შავი დემონები გერმანულ ტყვიამფრქვევებს სანახევროდ აღჭურვილები უპირისპირდებოდნენ.

ვიარსლავ სივკო, საპერო-სადესანტო ჯარების პოლკოვნიკი, რუსეთის გმირი:

— გერმანელები მათ შავ სიკვდილს უწოდებდნენ. როდესაც შეტევაზე მიდიოდნენ, ხშირად თავზე ჩაჩქანსაც არ იხურავდნენ. აბსოლუტურად უშიშარი ადამიანები იყვნენ. როგორც ჩანს, მარგელოვი ჩვენი შეიარაღებული ძალების განვითარებას სწორედ ამგვარი მებრძოლების არსებობაში ხედავდა.

ლენინგრადის დაცვისთვის ჯილდო მესამე რანგის კაპიტან მარგელოვს არ მიუღია. სამაგიეროდ, მედესანტეებმა მიიღეს მეზღვაურთა ზოლიანი ფორმები. **თავად საპერო-სადესანტო ჯარების მეთაურს განსაკუთრებული აქცენტით უყვარდა ამ სიტუაციის წარმოქმნა „სამხედრო-საზღვაო ფლტ“ და არაბის აქლავა ნებას, შეესწორებინათ. მას თავად მიჰყავდა ეს გიჟი შეტევაზე და ყველაზე კარგად იცოდა, რა და როგორ უნდა გამოეთქვა.**

ომის ბოლო დღეებში გერმანელთა ცალკეული ნაწილები ჯერ კიდევ იზარჩუნებდნენ ბრძოლის უნარს. მაგრამ გერმანელი ჯარისკაცების უმეტესობისთვის ერთი პრობლემა რჩებოდა — ვის დანებდებოდნენ. ყველაზე დიდი საშინელება იუგოსლავიელი პარტიზანების ან წითელი არმიის ჯარისკაცების ხელში ჩაგარდნა იყო. თითქმის ნებისმიერ მათგანს მტერთან პირადი ანგარიში ჰქონდა გასასწორებელი.

მთელი კაცობრიობისთვის ომი დასრულდა. კაპიტულაციის აქტი ხელმოწერილი ჰქონდა. ახლა ჯარისკაცები აღარ მარჩიულობენ, ვინ დაბრუნდება ხვალ ფრონტის ხაზიდან ცოცხალი, არამედ იმას ფიქრობენ, ვის როდის გაუშვებენ სახლში. ამ დროს ამსტრინსა და ჩეხეთის საზღვარზე, მთიანეთში, საიდანაც გაჩნდა ათი ათასობით გერმანელი მებრძოლი სრული შეიარაღებით. ეს იყო ეს-ის სამი დივიზია — „პოლიციური“, „ლიბი გარდნი“ და „მკვდარი თაფი“. იქვე იყვნენ ჯარის დაშლილი და გაფანტული ნაწილების გადარჩენილი მებრძოლები და გენერალ ვლასოვის არმიის ნარჩენები.

გიორგი შვანი, გენერალ-პოლკოვნიკი, საპერო-სადესანტო ჯარების სარდალი 1996-2003 წლებში:

— მაშინ ეს-ის სამი დივიზია ნაჩქარევად მიიწვედა ამერიკულ ჯართან შესაერთებლად, რათა მათ ჩაბრუნებოდა ტყვედ, მაგრამ მარგელოვს დაუსახეს ამოცანა, ნებისმიერი მეთოდით აღეკვეთა ეს შეერთება. ისიც სულ რაღაც ერთი საარტილერიო ბატარეის დაცვით, რამდენიმე ოფიცრის თანხლებით, **თავსადავად გამოცხადდა ეს-ის დივიზიის შტაბში და შესთავაზა, ტყვედ ჩაბრუნდნენ.**

უცბა, მისდა სასიხარულოდ, გამოვიდა დივიზიის მეთაური და უთხრა: ვიღებთ თქვენს წინადადებას, ვაცხადებთ კაპიტულაციას და გნებავთ.

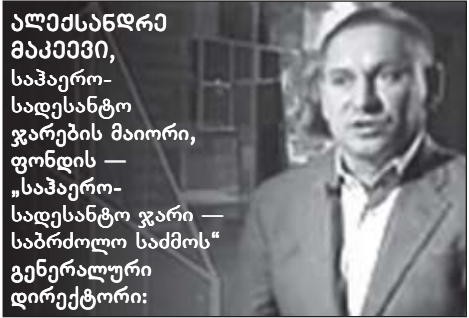
ამ დაჯგუფების შემადგენლობაში იყო ორი გენერალი, ათასამდე ოფიცერი, 32 ათასი ჯარისკაცი, ტექნიკის უდიდესი რაოდენობა, ოთხი ორთქლმავალი და 50-მდე ვაგონი მატერიალური ქონებით.

გენერალი მარგელოვი ჩერნიგოვის საპერო-სადესანტო დივიზიის მეთაური 1948 წელს გახდა, მაგრამ ყველას ეჩვენებოდა, რომ იგი მედესანტედ დაიბადა. ვერავინ იჯერებდა, რომ საბჭოთა კავშირის გმირი 40 წლის ასაკში სიცოცხლეში პირველად გადმოხტა პარაშუტით. სადესანტო დივიზიის მეთაურს პარაშუტით გადახტომა სულაც არ ეგალებოდა, მისგან ამას არავინ მოითხოვდა და არავინ დადანაშაულებდა დივიზიის ხმელეთიდან მეთაურობის გამო. მაგრამ იგი მაინც გადმოხტა პარაშუტით და ფეხი მოიტეხა. ამის შემდეგ მარგელოვი კიდევ 63-ჯერ გადმოხტება პარაშუტით. მის დივიზიაში პარაშუტით ხტომა იცოდა ყველამ — პოლიტმუშაკებმა, შტაბის თანამშრომლებმა, ექიმებმა.

ერთხელ, სწავლებებისას, პარაშუტებიდან მუსიკის ხმა გაისმა. ასეთი ფანტასტიური კონცერტი მანამდე არასდროს და არასდროს ყოფილა. კიბე ვასიამ (როგორც მას უკვე ეძახდნენ) სადესანტო ჯარში თავისი დივიზიის ორკესტრს უბრძანა, პარაშუტებით გადახტარიყვნენ და ფანტასის პოლკა „პაპალა“ შეესრულებინათ.

სხვაგვარად რა მედესანტეები იქნებოდნენ?!

— მასზე უამრავი ლეგენდა დადის. როგორც მსმენია, ამერიკულ არმიას მარგელოვითა და მედესანტეებით აშინებენ. მედესანტეების მიმართ დამოკიდებულებაც, რა თქმა უნდა, მისი გავლენით ჩამოყალიბდა. **ჩვენი გიჟების მიმართ პატივისცემით გამსჭვალული და მოქმედება ვნახე კოსოვოშიც, ბოსნიაშიც. ეს ყველაფერი მისგან მოდის და მისი დამსახურებაა, მისი მომზადების, სამშინადრი მისი დამოქმედებების დამსახურება.**

მარგელოვს რა დამოკიდებულებაც ჰქონდა საქმისადმი, იმავეს ითხოვდა სხვებისგანაც.

საეჭვოა, 1948 წლის ფრთოსანი ქვეითები ახლანდელი მედესანტეებისთვის რამით მიგვემსგავსებინა. განსაკუთრებული ფორმები მათ არ ეცვათ. ისინი ჩვეულებრივი ქვეითები იყვნენ ჩაფხუტებითა და იარაღით, როგორც დიდი სამამულო ომის პერიოდის ყველა ჯარისკაცი.

გაგრძელება შემდეგ ნომერში

გლობალური შეხიკება BBC-ში

„BBC“-ს მსოფლიო სამსახურის გადწყვეტილებით, სამსახურიდან დაახლოებით 650 თანამშრომელი გათავისუფლდება და დაიხურება 5 ბიურო: ალბანური, მაკედონიური, სერბული, კარიბის რეგიონის ინგლისურენოვანი და აფრიკის პორტუგალიურენოვანი სამსახურები.

ამ ყველაფრის მიზეზად ბრიტანული სამაშინებლო კორპორაცია სახელმწიფო გრანტის შემცირებას ასახელებს. პროფკავშირები შემცირებას აპროტესტებენ და აქციის გამართვას ღონდონში, „BBC“-ის მსოფლიო სამსახურის შენობის წინ აპირებენ. ამ განცხადებამდე ორიოდე დღით ადრე კორპორაციამ 200 ინტერნეტგვერდის დახურვისა და ამ საიტების 360 თანამშრომლის დათხოვნის შესახებ ინფორმაცია უკვე გაავრცელა.

რუსეთი ოთხი «მისტრალი» იყიდ

რუსეთმა საფრანგეთისგან „მისტრალის“ კლასის ოთხი ვერტმფრენზიდი სადესანტო გემი იყიდა.

კონტრაქტს 25 იანვარს რუსეთის ვიცე-პრეზიდენტმა იგორ სეჩინმა და საფრანგეთის თავდაცვის მინისტრმა ალენ ჟიუპემ მოაწერეს ხელი. გარიგების ღირებულება არ კონკრეტდება. იმის შესახებ, რომ რუსეთი „მისტრალის“ ტიპის ოთხ გემს იყიდდა, ადრევე იყო ცნობილი. ამ ოთხიდან ორი თავდად საფრანგეთში 1,37 მილიარდ ევროდ უნდა აგებულიყო. დანარჩენი ორი კი ლიცენზიით რუსეთში უნდა აშენდეს. სადესანტო ვერტმფრენზიდი „მისტრალი“ ბორტზე 450-მდე ადამიანს და 16 მძიმე ვერტმფრენს იტევს. მას ერთდროულად 60 ერთეული ჯავშანტექნიკისა და 8 მფრინავი აპარატის ტრანსპორტირება შეუძლია.

კანონმდებლობა დაგვიწეს

ევროსაბჭოს საპარლამენტო ასამბლეამ დაასახელა ათი ქვეყანა, სადაც ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენცია ირღვევა. ასამბლეის მიერ მიღებულ რეზოლუციაში საუბარია „სისტემატურ დარღვევებზე“, რომლებიც რუსეთში, ბულგარეთში, საბერძნეთში, იტალიაში, მოლდოვაში, პოლონეთში, რუმინეთში, თურქეთსა და უკრაინაში ფიქსირდება დარღვევებით შედეგად ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს ვერდიქტები არ სრულდება ან მათი შესრულება ძალიან ჭიანჭურდება. სხვა ქვეყნებს შორის, რომელთა შიდა კანონმდებლობაც კონვენციასთან მნიშვნელოვნად შეუსაბამოა, დასახელებულია ალბანეთი, სომხეთი, აზერბაიჯანი, ბოსნია და ჰერცეგოვინა, საქართველო და სერბეთი. დოკუმენტის ტექსტში ცალკე თავი აღამიანთა უფლებების დარღვევის ფაქტებს ეხება ჩეჩნეთსა და მთელს ჩრდილოეთ კავკასიაში.

უჩვეულო ნივნები

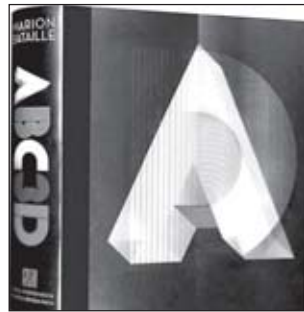
თვითაქვალულის ნივნი

შვეიცარიელმა დიზაინერმა პიერ მენდელმა გარდაცვალებამდე ცოტა ხნით ადრე გამოაქვეყნა პატარა ნივნი, სადაც თავის მიღწევებს აღწერდა. ნაამბობის დასასრულს კი ავტორს საკუთარი გარდაცვალების თარიღი ჰქონდა მითითებული. ეს უბრალოდ სიუჟეტის მხატვრულ მხარედ ჩაითვლებოდა, ნივნის ავტორი ზუსტად მითითებულ დღეს რომ არ გარდაცვლილიყო. ნივნს აქვს ისეთივე ჯვრის ფორმა, როგორც შვეიცარიის სახელმწიფო დროშაზე გამოსახული.

3D ანბანი

როგორც მეცნიერებმა გარკვეეს, საუკეთესო გზა ანბანის შესასწავლად მისი სამგანზომილებიანი მოდელის გამოყენებაა. ამ მოდელზე დაყრდნობით შესაბამისი სახელმძღვანელო მართლაც მიმზიდველი აღმოჩნდა მოსწავლეებისთვის.

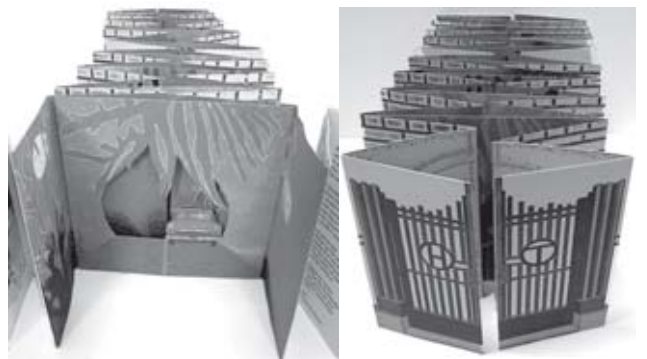
სამგანზომილებიანი ნივნი

ფრანგი მხატვარ-ილუსტრატორი ბენჟამინ ლაკომბი სამგანზომილებიანი ნივნებს ქმნის. მან უკვე დაამუშავა დიზაინი ისეთი ცნობილი ნაწარმოებებისთვის, როგორიცაა „პინოქიო“ და „ალისა საოცრებათა ქვეყანაში“.

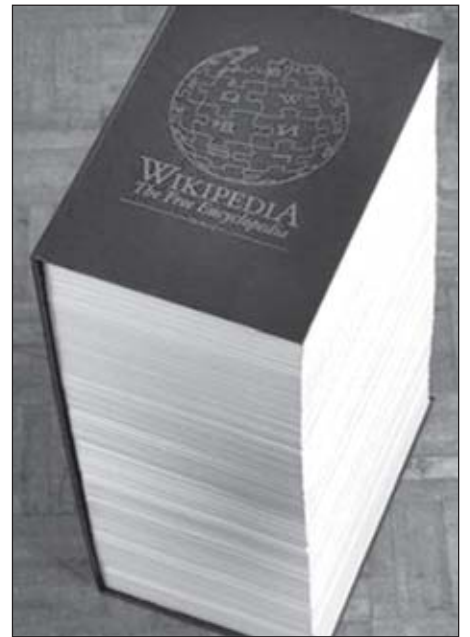
„შესაწავი ნივნი“

ხორვატმა გამომცემლებმა შექმნეს სპეციალური ნივნი კულინარებისთვის სახელწოდებით „Well Done“. იმისთვის, რომ მის სუფთა ფურცლებზე რაიმეს ამოკითხვა შეძლოს, მომხმარებელი ნამდვილი კულინარი უნდა იყოს. ნივნი ფოლგის ქაღალდში უნდა გაახვიოს და ღუმელში „გამოაცხოს“. მხოლოდ ამის შემდეგ გამოჩნდება მის ფურცლებზე კულინარული რეცეპტები.

«გვირაბის ნივნი»

ნებისმიერ ადამიანს, რომელიც კომპიუტერთან მუშაობს, შეიძლება „გვირაბის სინდრომი“ განუვითარდეს. სწორედ ასეთმა ადამიანმა შექმნა ნივნი Tunnel Vision-ი, რომელშიც აღწერილია ნიუ იორკისა და ნიუ ჯერსის დამაკავშირებელი გვირაბი, მისი ისტორია და თანამედროვე სახე.

ქაღალდის ვიკიპედია

დიზაინერმა რობ მეტიუსმა შექმნა 5000-გვერდიანი ნივნი, რომელშიც შესულია 10 ათასამდე ყველაზე პოპულარული სტატია ვებსაიტ „ვიკიპედიის“ ინგლისური განყოფილებიდან.

უჩვეულოდ მსოფლიოში...

ეს ის ნივთებია, რომლებიც დღეს ფართოდ გამოიყენება და მათ გარეშე ცხოვრება წარმოუდგენელიც კი გახდა. ყველაფერი კი ასე დაიწყო:

პირველი ვიდეო-კამერა
„კოდაკის“ ინჟინერმა სტივ სესონმა 1974 წელს შექმნა.

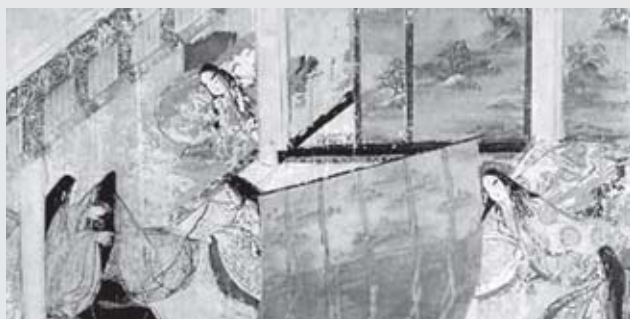
კომპიუტერის პირველი მაუსი
დუგლას ენგელბარტმა 1964 წელს შექმნა.

რენტგენის პირველი სურათი
1895 წელს გადამოვიღებ კონრად რენტგენმა. სურათზე ასახულია მისი მეუღლის ხელი. X-სხივების აღმოჩენისთვის 1901 წელს რენტგენმა ნობელის პრემია მიიღო ფიზიკის დარგში.

მუსიკალური ალბომის პირველი ყდა
1938 წლით თარიღდება და ჯგუფ „როჯერ და ჰარტს“ ეკუთვნის.

პირველი ნოველა — „განჯის ამბავი“ 1007 წელს დაიწერა. სპეციალისტები მის ავტორად იაპონელ მწერალ ქალს — მურასაკი შიკიბუს მიიჩნევენ.

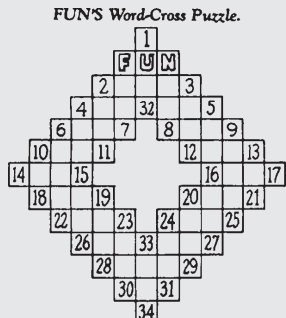
პირველი MP3 ფლეერი, რომლის მეზსიერება 32 M B იყო, 1998 წელს შეიქმნა.

პირველი მიკრო-პროცესორი — Intel 4004 1971 წელს შეიქმნა.

პირველი მოტოციკლები — 1885 წელს შტუტგარდში შექმნეს გერმანელმა ინჟინრებმა გოტლიბ დაიმლერმა და ვილჰელმ მეიბახმა. ასევე, ეს მოტოციკლები იყო პირველი მექანიზმი, რომელიც ბენზინზე მუშაობდა.

FILL in the small squares with words which agree with the following definitions.
2-3 What burglar hunters enjoy.
4-5 A written acknowledgment.
6-7 Such and nothing more.
10-11 A bird.
14-15 Opposed to less.
18-19 What this puzzle is.
22-23 An animal of prey.
26-27 The close of a day.
28-29 To elude.
30-31 The plural of is.
32 To cultivate.
12-13 A bar of wood or iron.
16-17 What artists learn to do.
20-21 Fastened.
24-25 Found on the seashore.
10-18 The fibre of the gomuti palm.
6-22 What we all should be.
4-26 A day dream.
2-11 A talon.
19-28 A pigeon.
F-7 Part of your head.
23-30 A river in Russia.
1-32 To govern.
33-34 An aromatic plant.
N-8 A fat.
24-31 To agree with.
3-12 Part of a ship.
20-29 One.
5-27 Exchanging.
9-25 Sunk in mud.
13-21 A boy.

პირველი ცათამბჯენი, სადაზღვევო კომპანიის ცენტრალური ოფისი, ილინოისში 1885 წელს აღიმართა.

ყველაზე ძვირადღირებული სასტუმროს ნომრები

მართალია, რიგითი მოგზაურებისთვის ზოგჯერ უცხო ქალაქში ღამის გასათევად მინიმალური კომფორტიც საკმარისია, მაგრამ არიან ადამიანები, რომელთაც სასტუმროებისადმი განსაკუთრებული მოთხოვნები აქვთ. მსოფლიოში სასტუმროების ინდუსტრია იმდენად განვითარებულია, რომ ნებისმიერი, თვით ყველაზე პრეტენზიული და ექსტრავეგანტული სტუმრის მოთხოვნების დაკმაყოფილებაც კი არ წარმოადგენს სირთულეს, მაგრამ კომფორტი ძვირი სიამოვნებაა, თანაც — ძალიან ძვირი.

Ambassadors Bure at Wakaya Club & Spa (ფიჯი)

ერთი ღამის ღირებულება — 4900 დოლარი

თუ თქვენთვის ფუფუნება კუნძულზე განმარტობაა, მარტოობის საფანე — დასასვენებელი სახლი, რომელიც მხოლოდ 10 კოტეჯს მოიცავს, თქვენს განკარგულებაშია.

ყველაზე ძვირადღირებული ნომერს, გარდა იმისა,

რომ ყველაზე დიდია და 419 კვადრატულ მეტრამდე ფართს მოიცავს, დასვენებისთვის სრული აღჭურვილობა აქვს. პირადი სპა, საცურაო აუზი, გემბანი, ჰამაკი და კერძო გასასვლელი წყნარი ოკეანის სანაპიროზე სტუმრის განკარგულებაშია.

Presidential Suite at the Ritz-Carlton (ბოქიო)

ერთი ღამის ღირებულება — 25000 დოლარი

ტოკიოს უმაღლეს შენობაში ცხოვრება ძვირი სიამოვნებაა, მაგრამ ეს არცაა გასაკვირი, რადგან, Business Week-ის მიხედვით, ტოკიო მსოფლიოს ყველაზე ძვირადღირებული ქალაქია.

25 ათას დოლარად აქ სტუმრებს საოცარი ხედით, მარმარილოს სააბაზანოთი, 40-ინჩიანი პლაზმური ტელევიზორითა და კონსიერჟის პირადი მომსახურებით ანებიერებენ.

Hugh Hefner Sky Villa at the Palms Casino & Resort (ლას-ვეგასი)

ერთი ღამის ღირებულება — 30 000 დოლარი

ლას-ვეგასში 30 000 დოლარის დახარჯვა ბლექჯეკის მაგიდაზე მიუხვლეღადაც შეიძლება; უფრო მეტიც, სასტუმროდან გაუსვლელადაც. ამისთვის საკმარისია, ნომერი ამ სასტუმროში შეუკვეთოთ. თუმცა სანაცვლოდ იმავე აპარტამენტებში იცხოვრებთ, სადაც კენი ვესტი ცხოვრობდა 2007 წელს. სავსე ბარი, ფლეიბოის აუზი, სოლარიუმი, პლაზმური ტელევიზორები, მეფური სანოლი და ლას-ვეგასის პანორამული ხედი ამ ოთახის აღჭურვილობაა.

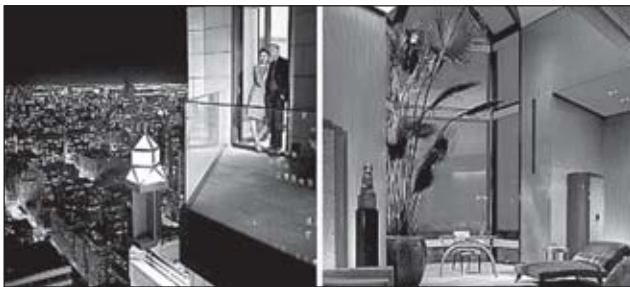
Imperial Suite at Park Hyatt Vendome (პარიზი)

ერთი ღამის ღირებულება — 19 000 დოლარი

მას, ვინც ერთ ღამეში 19 ათას დოლარს გადაიხდის, სთავაზობენ უზარმაზარ, მაღალჭერიან სასტუმრო, სასადილო და სამუშაო ოთახებს, სპას (მასაჟის მაგიდით), 24-საათიან მომსახურებას და საკუთარ დაცვას.

Bridge Suites, Royal Towers at Atlantis (ბაჰამა)

ერთი ღამის ღირებულება — 25 000 დოლარი

გარდა მე-16 სართულიდან გადაშლილი უმშვენიერესი ხედისა და უზარმაზარი აივნისა, სტუმრები აღფრთოვანებულნი რჩებიან 7-კაციანი კერძო პერსონალის მომსახურებით. ფუფუნების საგ-

ნები, როგორიცაა 22-კარატიანი ოქროს ჭადი სასადილო ოთახში და უზარმაზარი როიალი სასტუმრო ოთახში, სასტუმროს ამ ნომერს ბაჰამური ექსტრავეგანტიზმის უნიკალურ ნიშნულად აქცევს.

Ty Warner Penthouse at the Four Seasons (ნიუ იორკი)

ერთი ღამის ღირებულება — 40 000 დოლარი

ამ სასტუმროს მიწებიანი აივნებიდან მანჰეტენის ულამაზესი ხედი იშლება. სტუმრები აღტაცებული რჩებიან იმ დიზაინერების კრეატიულობით, რომლებმაც დეტალურად დაგეგმეს ყველაფერი — 7,62 მეტრი სიმაღლის ქერიდან, დაჭრილი მინის ჭალამდე. ნომრის სტუმრები უზრუნველყოფილი არიან პირადი მსახურთუხუცესით, მწვრთნელითა და მძღოლით.

Royal Penthouse Suite at the President Wilson Hotel (ჟაქვია)

ერთი ღამის ღირებულება — 65 000 დოლარი

ამ დაუფერებელ ფასად სტუმარს შეუძლია ისიამოვნოს 1679 კვადრატული მეტრი ფართობის აპარტამენტითა და ჟენევის ტბის უმშვენიერესი ხედით. აბაზანებში შესულს Acqua di Parma-ს უნიკალური პროდუქცია დაგხვდებათ. ოთახის მომსახურება 24-საათიანია. ნომერს აქვს უნიკალური დაცვის სისტემა, რადგან, თუ ასეთ სასტუმროში ისვენებთ, ლოგიაურია, თან საკმაოდ ძვირადღირებული ნივთებიც გქონდეთ.

The Royal Suite at Burj Al Arab (დუბაი)

ერთი ღამის ღირებულება — 22 900 დოლარი

25-ე სართულზე განთავსებული ეს ორსართლიანი ნომერი პირდაპირი განმარტებაა ბურჯ-ალ-არაბის სუპერ-ფუფუნების პრივილეგიისა. მას შემდეგ, რაც სტუმარს მის მიერ შერჩეული „როლს-როისით“ ქალაქის გარშემო ასეირნებენ, პირადი ლიფტით ააბრძანებენ 25-ე სართულზე და მარმარილოს, ოქროს, წითელი ხისა და ლეოპარდის დეკორაციების ნომერში შეაბრძანებენ. კედელ-ცვალებადი სანოლი ოთახი, კერძო კინოთეატრი, ბიბლიოთეკა და, ყოველი შემთხვევისთვის, თუ სტუმარს გასეირნება მოუნდა, პირადი ვერტმფრენი მის განკარგულებაშია.

Royal Plaza Suite at the Plaza Hotel (ნიუ იორკი)

ერთი ღამის ღირებულება — 30 000 დოლარი

დიზაინერების შთაგონების წყარო ლუი XV-ის სამეფო ოთახი გახდა. ოთახი საკმაოდ დიდია ქალაქისთვის, რომელსაც არასდროს სძინავს. აქ სტუმრებს სთავაზობენ თანამედროვე სამზარეულოს (პირადი მზარეულებითურთ, რა თქმა უნდა), სასა-

დილო ოთახს — 12-კაციანი მაგიდით, ბიბლიოთეკას — უნიკალური წიგნებითა და საოცარ ხედს — მეზუთე ავენიუზე. ნომრის სამივე სააბაზანოში 24-კარატიანი ონკანებია, ყველაფერი დანარჩენი კი — ამ სტანდარტის შესაბამისი.

Royal Villa at the Grand Resort Lagonissi (ათენი)

ერთი ღამის ღირებულება — 45 000 დოლარი

რამდენიმე ბუხარი, მარმარილოს სააბაზანოები, გადახურული და ღია აუზები ყველაზე ცოტაა, რაც ამ ნომერზე შეიძლება ითქვას. სტუმრის პირად საკუთრებაში არის 4-კაციანი მომსახურე პერსონალი — მწვრთნელი, მასაჟისტი, მოსამსახურე, ლიმუზინის მძღოლი. თუ გაგიმართლათ, იქნებ ექსკლუზიური საჰაერო ხომალდის მომსახურებითაც ისიამოვნოთ.

როგორი ხალხის დასჯადი ხარო, გაბონო სახალხო დასჯადო?

მას შემდეგ, რაც ქვეყანაში ხელისუფლება არბევს ვეტერანთა აქციებს, ასახლებს დევნილებს, ფიზიკურად უსწორდება ქალებსა და მოხუცებს, ლახავს ჟურნალისტთა უფლებებს, რაც HUMAN RIGHT WATCH-ის 2010 წლის ანგარიშშიც აისახა, საინფორმაციო-ანალიტიკური სააგენტო „საქინფორმი“ დაინტერესდა — იცავს თუ არა ვინმე მოქალაქეების უფლებებს საპარტოველოში და რას აკეთებს ამ დროს სახალხო დამცველი გიორგი ტულუშვი.

ამასთან დაკავშირებით „საქინფორმი“ კორესპონდენტი ომბუდსმენის ოფისს დაუკავშირდა, სადაც მას პრესასამსახურის უფროსმა ნინო ერემაშვილმა ნამდვილი დაკითხვა მოუწყო, გულდასმით გამოიკითხა, რაზე სურდა სახალხო დამცველთან საუბარი. როდესაც პასუხად მიიღო, რომ ქვეყანაში განვითარებულ მოვლენებთან დაკავშირებით ბატონი ტულუშვი საქმიანობა გვამიტერესებსო, სრული სერიოზულობით იკითხა: „და რა ხდება საქართველოში?“.

იმასთან დაკავშირებით, რომ სახალხო დამცველის ოფისში არ იციან, თუ რა ხდება საქართველოში, საინფორმაციო-ანალიტიკურ სააგენტო „საქინფორმი“ სურს, ბატონი გიორგი ტულუშვი 5 შეკითხვა დაუსვას, რომლებზეც პასუხი არა მარტო ჩვენს

ჟურნალისტებს, არამედ მთელ ქართველ ხალხს აინტერესებს.

აი, ეს კითხვებიც:

1) ბატონო გიორგი, როგორც სახალხო დამცველსა და მოქალაქეს, რა რეაქცია გქონდათ საქართველოში ბოლოხანს განვითარებულ მოვლენებზე: რატომ შემოიფარგლებით ფორმალური განცხადებებით და არ მოაწყვეთ ამასთან დაკავშირებით ბრიფინგი, არ გამოხვედით ტელევიზიით და საჯაროდ არ გააკიცხეთ ხელისუფლების უკანონო ქმედებები, რატომ არც ერთხელ პირადად არ გამოცხადდით ადამიანთა უფლებების დასაცავად სხვადასხვა საპროტესტო აქციის დაშლისა და ლტოლვილების გამოსახლებისას; დაუყოვნებლივ რატომ არ მიმართეთ საერთაშორისო უფლებადამცველ ორგანიზაციებსა და საქართველოში

ლოში აკრედიტებულ უცხო ქვეყნების ელჩებს?

2) ბატონო გიორგი, როგორ მიგაჩნიათ: გაქვთ თუ არა დამოუკიდებლად რაიმე გადაწყვეტილების მიღების უფლება თუ ომბუდსმენის ინსტიტუტი საქართველოში მესამეხარისხოვანი ბუტაფორიული წარმონაქმნია, რომელიც დასავლეთის თვალში საქართველოში სახალხო დამცველისა და დემოკრატიის არსებობის მოჩვენებითობას ხაზს უსვამს, და რომ სინამდვილეში იგი სახელისუფლო სტრუქტურების განუყოფელი ნაწილია?

თუ თქვენ დამოუკიდებელი და ოპიკტური ბრძანდებით, რატომ არ ჩანს თქვენი საქმიანობის კონკრეტული შედეგები?

გაბი? ხოლო თუ არ ხართ დამოუკიდებელი, რატომ არ განაცხადებთ ამის შესახებ საჯაროდ, არ განადგობთ და არ შეუერთდებით ხალხს, რომლის დაცვის მოვალეც ხართ, რაც დიდი დაგვიანებით მოიმოქმედა თქვენმა წინამორბედმა სოხარ სუბარმა? ერთი მაგალითი მაინც დაგვისახელეთ იმისა, როგორ გამოიღო თქვენმა მხარდაჭერამ კონკრეტული შედეგი და ვისი უფლებები დაცვით ხელისუფლების თვითნებობისგან: ვეტერანების, ლტოლვილების, ოზლების, პენსიონერების, მენარმეების, უმუშევრების ანდა სხვა კატეგორიის მოქალაქეების?

3) ბატონო გიორგი! თქვენ და თქვენი არც თუ მრავალრიცხოვანი აპარატი ყოველთვიურად ხელფასს იღებთ საქართველოს ბიუჯეტიდან, ანუ თქვენ ქართველი ხალხი გინახავთ, რომელსაც ვერ იცავთ დევნის, დამცირების, შიმშილისა და სიღატაკისგან; ან, ეგებ, ფულს რომელიმე საზღვარგარეთული ქვეყნიდან იღებთ, რომლის ბიუჯეტსაც სეკესტრი არ ემუქრება; მაგალითად, აშშ-დან, ევროპიდან ანდა, სულაც, სოროსის ფონდიდან (საინფორმაციო-ანალიტიკურ სააგენტო „საქინფორმი“ ასეთი ინფორმაცია აქვს)? მაშინ, ცხადია, იმათი ინტერესები უნდა დაიცვათ, ვინც ფულს გიხდით. მაშ, რომელ ხალხს იცავთ, ბატონო სახალხო დამცველო?!

4) ბატონო გიორგი, საინფორმაციო-ანალიტიკური სააგენტო „საქინფორმისთვის“ ცნობილი გახდა, რომ თქვენ ხშირად იმყოფებით მივლინებებში უცხოეთში, ძირითადად — ევროპის ქვეყნებში. ბოლოს იქ მაშინ იმყოფებოდით, როცა

თბილისში გმირთა მოედანზე პოლიციამ ვეტერანთა აქცია დაშალა და, როგორც თქვენი აპარატიდან წყარო გვაცნობდა, მალე ისევ იქ გაემგზავრებით. რით არის გამოწვეული თქვენი ასეთი ხშირი საზღვარგარეთული ვოიაჟები? რატომ ხდება გამოყოფილი ომბუდსმენის მივლინებებზე? რატომ, რომ, თქვენი იმ ქვეყნებში ხშირი სტუმრობის მიუხედავად, სადაც ადამიანთა უფლებები საიმედოდაა დაცული, მათი გამოცდილება სრულებით არ გადმოგილიათ?

ან, ეგებ, სახელმწიფო სახსრების გამოყენებით ხშირ საზღვარგარეთულ მივლინებებში პირადი, ოჯახური სამართლებრივი და სახალხო დამცველი ჩვენთან გასაუბრებას, თუმცა შეგვირდა, რომ პასუხს აუცილებლად შეგვატყობინებდა, რაც, როგორც უკვე მიხვდით, არ გაუკეთებია, ჩვენი ხელისუფლების საუკეთესო ტრადიციებისამებრ. ნინო აღმდეგ შემთხვევაში, ახლა „საქინფორმი“ მკითხველს არა ნინამდებარე პუბლიკაციას, არამედ საქართველოს სახალხო დამცველთან ინტერვიუს შემოგთავაზებდათ.

ასე უახსუსს „მეოთხე ხელისუფლებას“ საქართველოს სახალხო დამცველის ოფისში! თუ რა პასუხით გამოისტუმრებთ იმავდსმენის ოფისში საკუთარი განცხადებით მიღებულ მოქალაქის, მკითხველთან თანად განსაჯოს... თუ ამ პუბლიკაციის შემდეგ ბატონი ტულუშვი ჩვენს შეკითხვებზე პასუხის გაცემის სურვილი გაუჩნდება, მის პასუხებს, ოღონდ წერილობითი ფორმით, სიამოვნებით მივიღებთ და აუცილებლად გამოვაქვეყნებთ სააგენტოს ვებსაიტზე www.saqinform.ge

გენლები არ არიან, რომელთა უფლებების დაცვაც მთელ ცივილიზებულ სამყაროში თავისუფლებისა და დემოკრატიის დონის მაჩვენებელია სახელმწიფოში?

როგორც ხედავთ, ძვირფასო მკითხველო, ბატონი ტულუშვისთვის სულ ხუთი კონკრეტული შეკითხვის დასმა გვსურდა, მაგრამ მისი პრეს-სამსახურის უფროსმა მოგვიგო, რომ არ იცის, შეძლებს თუ არა სახალხო დამცველი ჩვენთან გასაუბრებას, თუმცა შეგვირდა, რომ პასუხს აუცილებლად შეგვატყობინებდა, რაც, როგორც უკვე მიხვდით, არ გაუკეთებია, ჩვენი ხელისუფლების საუკეთესო ტრადიციებისამებრ. ნინო აღმდეგ შემთხვევაში, ახლა „საქინფორმი“ მკითხველს არა ნინამდებარე პუბლიკაციას, არამედ საქართველოს სახალხო დამცველთან ინტერვიუს შემოგთავაზებდათ.

ასე უახსუსს „მეოთხე ხელისუფლებას“ საქართველოს სახალხო დამცველის ოფისში! თუ რა პასუხით გამოისტუმრებთ იმავდსმენის ოფისში საკუთარი განცხადებით მიღებულ მოქალაქის, მკითხველთან თანად განსაჯოს...

თუ ამ პუბლიკაციის შემდეგ ბატონი ტულუშვი ჩვენს შეკითხვებზე პასუხის გაცემის სურვილი გაუჩნდება, მის პასუხებს, ოღონდ წერილობითი ფორმით, სიამოვნებით მივიღებთ და აუცილებლად გამოვაქვეყნებთ სააგენტოს ვებსაიტზე www.saqinform.ge

საინფორმაციო-ანალიტიკური სააგენტო „საქინფორმი“

უნივერსალური წყალი

„ისიდა“

მათთვის, ვისთვისაც კიბრფასია ჯანმრთელობა

სუფრის წყალი „ისიდა“ აკმაყოფილებს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის („ჯანმო“) მოთხოვნებს. სერტიფიცირებულია და დღიური ნორმის ოდენობით შეიცავს ადამიანისთვის აუცილებელ და შეუცვლელ მიკროელემენტებს (J, F, Mn, Ca, K, Mg, Na, Zn).

ქიმიკი — ხელს უწყობს დედის ორგანიზმში ნაყოფის განვითარებას (დეფიციტი იწვევს კრეტინიზმს); მოქმედებს მოზარდის ნორმალურ განვითარებაზე; იცავს ადამიანს ჩიყვისგან; მოქმედებს გულსისხლძარღვთა და ცენტრალურ ნერვულ სისტემაზე.

ფტორი — მინერალიზაციის პროცესების ბიოკატალიზატორია. მისი დეფიციტი იწვევს მინერალიზაციის დარღვევას, კბილის კარიესს.

მანგანუმი — მოქმედებს პორმონებსა და ფერმენტებზე. მისი დეფიციტი იწვევს ინსულინარული აპარატის მოშლას, პოტენციის დაქვეითებასა და პათოლოგიურ სიმსუქნეს.

Ca კალციუმი — მონაწილეობს ძვლის უჯრედების წარმოქმნაში. მოქმედებს სისხლის შედედებაზე, ნერვული იმპულსების გადაცემაზე, ფერმენტული პროცესების აქტივობაზე.

K კალიუმი — უზრუნველყოფს გულის კუნთის მუშაობასა და მის ბუნებრივ აქტივობას, ხელს უწყობს მეხსიერების გაუმჯობესებას.

Mg მაგნიუმი — ამაგრებს ჩონჩხის ძვლებს, კბილის მინანქარს. ხელს უწყობს თირკმელის, ღვიძლის, გულისა და ტვინის ნორმალურ ფუნქციონირებას.

Na ნატრიუმი — ფიზიოლოგიური (უჯრედგარე) სითხის ძირითადი შემადგენელი ნაწილია. არეგულირებს სისხლის წნევას და იცავს სისხლის ბუფერობას.

Zn თუთია — შედის თითქმის ყველა უჯრედის შემადგენლობაში, არეგულირებს მონარდი ორგანიზმის ნორმალურ განვითარებასა და სქესობრივ მომწიფებას.

საპროდუქციო მინერალიზაციის შედეგად 350 მგ/ლიტრზე, რაც უზრუნველყოფს გულის კუნთის ნორმალურ მუშაობას, ტვინის ქერქისა და ქერქქვეშა ცენტრების აქტივობას, თირკმლის ნორმალურ ფუნქციონირებას, ზრდის ღვიძლის დეტოქსიკაციურ ფუნქციას და ინარჩუნებს ძვლოვანი ქსოვილების ნორმალურ შემადგენლობას.

სასმელად გამოსადგვი არც ერთი სხვა წყალი (არც მდინარის, არც ტბის, არც ჭის და არც წყაროსი) არ შეიცავს ჩამოთვლილ მიკროელემენტებს ერთდროულად და საკმარისი რაოდენობით, ამიტომ მათი ყოველდღიური და ხანგრძლივი გამოყენება ორგანიზმში რომელიმე ელემენტის დეფიციტს იწვევს, შესაბამისად, — ფუნქციონალურ დარღვევებს, რასაც ეწოდება მიკროელემენტოზი. მას მიეკუთვნება ენდემური ჩიყვი, კარიესი, ფსორიაზი, პათოლოგიური სიმსუქნე და სხვ.

„ისიდა“ გამოიზრუნა ოჯახური მოხმარებისთვის, ისხმება ხელის ტუმბოთი ალჭურვილ 20-ლიტრიან ბალონებში.

მსუკავლეა დაკავით თბილისში: 899-16-30-21.

890-26-15-15 (ოფისი); რუსთავე: 890-11-50-99; 895-91-24-14.

საუკადლო ნაპოვი ქართულ-რუსული ურთიერთობების უახლესი ოში წლის ისტორიის შესახებ

პოლიტოლოგები: გულბაათ რეხილაძე და გიორგი ვეკუა თავიანთ ბროშურაში დანერვილებით აანალიზებენ საქართველოს ხელისუფალთა მხრიდან რუსეთთან ურთიერთობებში დაშვებულ უხეშ შეცდომებსა და განზრახულ პროვოკაციებს. ბროშურა ილუსტრირებულია. თბილისში მისი შეძენა შეიძლება „მაცნესა“ და „პლანეტა-ფორტის“ საგაზეთო ჯიხურებში, ისევე, როგორც „პარნასის“ წიგნის მაღაზიათა ქსელსა და პეკინის ქუჩაზე მდებარე წიგნის მაღაზიაში. ბათუმსა და ქუთაისში ევრაზიის ინსტიტუტის აღნიშნული გამოკვეთვა „პრეს-ექსპრესის“ სტენდებზე იყიდება. ბროშურის ფასი 50 თეთრია.

რა ხდება?

პარაზიტის ინსტიტუტის გამომცემი

საქართველო

ესტუმრეთ ჩვენს საიტს

http://www.geworld.net

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა

მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:

არმაზ სანაგულიძე, პონდო მძინარაშვილი

ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანაშვილი

ვებრედაქტორი გიორგი ხაჭაბავაძე

რეალიზაციის მენეჯერი დავით ბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაძე, გაზეთი ხელმძღვანელოვს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.

მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6

ტელ.: 34-32-95; e-mail: info@geworld.net